

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Naše škola

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA, LIBEREC – VRATISLAVICE NAD NISOU,
příspěvková organizace**

2013

Č.j.: 2013/406

OBSAH

OBSAH	1
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
CHARAKTERISTIKA ŠVP	5
ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	7
UČEBNÍ PLÁN.....	16
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1. STUPEŇ	18
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. STUPEŇ	38
ANGLICKÝ JAZYK 1. STUPEŇ	46
ANGLICKÝ JAZYK 2. STUPEŇ	52
NĚMECKÝ JAZYK 2. STUPEŇ.....	61
MATEMATIKA 1. STUPEŇ	68
MATEMATIKA 2. STUPEŇ	80
INFORMATIKA	87
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	121
PŘÍRODOVĚDA.....	130
VLASTIVĚDA.....	136
DĚJEPIS.....	142
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	151
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	163
FYZIKA.....	174
CHEMIE	198
PŘÍRODOPIS	208
ZEMĚPIS	219
HUDEBNÍ VÝCHOVA 1.STUPEŇ.....	226
HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. STUPEŇ.....	232
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. STUPEŇ	240
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. STUPEŇ	245
TĚLESNÁ VÝCHOVA 1.STUPEŇ.....	257

PLAVECKÝ VÝCVIK	259
TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. STUPEŇ.....	263
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ VÝCHOVA 1.STUPEŇ.....	270
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ VÝCHOVA 2. STUPEŇ.....	277
ICT	290
CVIČENÍ Z MATEMATIKY	294
CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA.....	298
KONVERZACE V ANGLIČTINĚ	301
HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	306

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Naše škola

Předkladatel:

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA, LIBEREC – VRATISLAVICE NAD NISOU,
příspěvková organizace**

Nad Školou 278

463 11 Liberec 30

Ředitel školy: Mgr. Libor Rygál

Kontakty:

Tel/Fax: 482 323 263

E-mail: skola@zs.vratislavice.cz

WWW: www.zs.vratislavice.cz

Zřizovatel:

Městský obvod Liberec - Vratislavice nad Nisou

Tanvaldská 50

463 11 Liberec XXX

tel.: 482 428 810-811

fax: 482 482 828

e-mail: vratislavice@vratislavice.cz

Tento dokument byl projednán na pedagogické radě dne 30. 8. 2013

Platnost dokumentu: od 1. září 2013

Aktualizace k 1.9. 2016

Aktualizace k 1.9. 2018

Aktualizace k 1.9. 2021

Aktualizace k 1.9. 2022

Aktualizace k 1.9. 2023

Aktualizace k 1.9. 2024

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Velikost školy

Základní škola, Liberec – Vratislavice nad Nisou, příspěvková organizace byla zřízena Městským obvodem Liberec – Vratislavice nad Nisou. Škola je plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velké školy.

2. Prostorové a materiální vybavení

Nejstarší hlavní budova se třemi nadzemními podlažími je spojena s členitým komplexem mladších přístaveb. Škola má vedle klasických učeben k dispozici didaktickou techniku vybavené odborné učebny. Lze využít i keramickou dílnu, cvičnou kuchyň, čítárnu, dílny pro pracovní výchovu, počítačovou učebnu s připojením na internet. Vyučovací hodiny tělesné výchovy se konají v malé či velké tělocvičně nebo na venkovním hřišti s umělým povrchem. Škola má k dispozici školní jídelnu a školní družinu.

3. Charakteristika pedagogického sboru

Velikost pedagogického sboru je vždy ovlivněna počtem žáků a jejich zařazením do tříd. Z této skutečnosti plyne, že počet pedagogických pracovníků se v jednotlivých školních letech odlišuje. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové. Učitelé se dále průběžně vzdělávají, účastní se odborných a metodických akcí, seminářů a kurzů.

4. Nabízené aktivity

Škola nabízí žákům mnoho různých aktivit: zájmové útvary, exkurze, výlety, účast v soutěžích nejrozličnějšího zaměření, projektové dny, akce „Mládež a kultura“ – divadelní představení a koncerty, preventivní programy (Maják), besedy, přednášky.

5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola se snaží o dobré otevřené vztahy s rodiči žáků, obcí a veřejností. Rodiče mohou navštívit školu po dohodě s vyučujícími. Jsou o dění ve škole informováni prostřednictvím nástěnek, webu, žákovských knížek, elektronických žákovských knížek. Třikrát ročně (v září, v 1. a ve 3. čtvrtletí) jsou pořádány třídní schůzky. Pro rodiče a veřejnost chystá škola různé akce.

Při škole byly zřízeny Školská rada a Sdružení rodičů a přátel školy. Na základě dohody o spolupráci má škola statut fakultní školy Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci.

Ve škole jsou žákům a rodičům k dispozici služby výchovné poradkyně, metodika prevence sociálně patologických jevů a školní psycholog.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Základní škola ve Vratislavicích nad Nisou je škola, která se nespecializuje na žádnou specifickou vzdělávací oblast. Její činnost by tedy měla směřovat k tomu, aby umožnila všem žákům, kteří školu navštěvují, rozvinout svou osobnost v maximální možné míře, to znamená v takové míře, která odpovídá jejich schopnostem a zájmům, a to jak v rámci povinné školní docházky, tak v době po skončení vyučování.

Cíle v oblasti vzdělávání, jejich dosažení:

- soustředit se jak na rozvoj talentovaných žáků, tak na pomoc žákům, kteří potřebují v některých oblastech procvičovat učivo nad rámec povinných předmětů
- vést žáky k tomu, aby dokázali samostatně využívat různých zdrojů informací, aby nebyli závislí pouze na výkladu,
- volbou vhodných didaktických přístupů a metod (projektové vyučování, řešení problémů, činnostní učení, prožitkové učení, kooperativní učení atd.) podporovat aktivitu a tvořivost žáků,
- spojovat výuku s praktickými životními situacemi a činnostmi,
- vést žáky ke spojování svých školních a mimoškolních poznatků a zkušeností a k vytváření mezipředmětových vztahů, např. formou projektů, včetně mezinárodních,
- využívat různé formy hodnocení (učitelem, spolužákem, sebehodnocení), vést žáky k tomu, aby dokázali mluvit o své vlastní práci s hrdostí a aby si zároveň identifikaci svých nedostatků dokázali stanovit další cíle,
- vést výuku v duchu vzájemného respektu mezi učiteli a žáky, v přátelské a optimistické atmosféře, nevyhýbat se humoru, dávat přednost pochvale, pozitivnímu hodnocení a povzbuzení před káráním a tresty.

Cíle v oblasti výchovy, jejich dosažení:

- vést žáky k dobrým vztahům k sobě samým a k druhým, k toleranci, komunikaci, slušnému chování. V tomto směru jim musí především jít příkladem jednotliví pedagogové svým chováním a jednáním. I účast žáků na tvorbě nebo inovaci školního řádu, popřípadě "morálního kodexu" může přispět k tomu, aby jej žáci považovali za svůj a ztotožnili se s ním,
- předcházet kázeňským problémům, případně je účinně řešit,
- vést žáky k pocitu hrdosti na sebe a školu a ke kladnému vztahu ke škole,
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu,
- vést žáky k ochraně životního prostředí,
- vychovávat žáky ke kladnému vztahu k práci a k volbě povolání,
- vytvářet estetické prostředí ve škole.

Cíle v oblasti vyplnění volného času žáků a způsoby dosažení:

- zajistit pro volný čas žáků dostatečně pestrout nabídku aktivit tak, aby žáci, především ti mladší, mohli tyto aktivity provozovat přímo v prostorách školy po vyučování a nemuseli za těmito aktivitami dojíždět do centra Liberce,
- nabídnout smysluplné vyplnění volného času starších žáků, a předejít tak některým sociálně patologickým jevům způsobených "bezprizorností" dětí po skončení vyučování,
- umožnit mladším žákům ranní a odpolední pobyt ve školní družině s hodnotným programem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavním cílem naší školy je vytvářet u žáků klíčové kompetence dané RVP ZV a všechny strategie a postupy školy vedou k naplňování tohoto cíle.

Kompetence k učení	Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
	Klademe otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
	Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
	Zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
	Umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost řešení
	Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje je
	Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
	Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
	Reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
	studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné v dostatečném počtu
Kompetence k řešení problémů	Klademe otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
	Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
	Zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
	Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
	Umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost řešení
	Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
	studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné v dostatečném počtu
Komunikativní kompetence	Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
	Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
	Zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
	Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
	Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
	Umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost řešení

	Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
	studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné v dostatečném počtu
Sociální a personální kompetence	Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
	Zadávat úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
	Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
	Zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují
	Sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje je
	Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
	Reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
Kompetence občanské	Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
	Klademe otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
	Zařazujeme metody při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
	Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
	Reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
	studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné v dostatečném počtu
Kompetence pracovní	Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
	Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
	studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné v dostatečném počtu

ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se provádí integrací těchto žáků do běžných tříd. Základem úspěšné reedukace, případné kompenzace je účinná spolupráce školského odborného pracoviště, školy (školního poradenského pracoviště, vedení školy, vyučujících), rodičů a žáka. Pro žáka, u kterého se začnou projevovat nějaké obtíže, třídní učitel vypracuje plán pedagogické podpory (PLPP), za který odpovídá. V něm navrhne postupy, kterými bude vhodné pracovat při zvýšené individuální péči se žákem v předmětech. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě nedostatečných opatření v PLPP rodičům škola doporučí, aby se obrátili na školská odborná pracoviště – pedagogicko psychologickou poradnu (PPP) nebo speciálně pedagogické centrum (SPC), aby dítěti doporučila podpůrná opatření 2. – 5. stupně. Žák plní minimální výstupy pro daný ročník a předmět dle RVP ZV.

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé ze specifických vývojových poruch učení a chování, posíláme po projednání s rodiči a s jejich souhlasem na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny.

Na základě závěrů a doporučení z vyšetření s žáky pracujeme dle individuálního vzdělávacího plánu.

Poradenské zařízení také doporučí minimální úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

Plán pedagogické podpory i individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP i IVP mají písemnou podobu. Před jejich zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanovuje termíny přípravy a organizuje společná setkání s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. "

Poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy a školním psychologem. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením (PPP Liberec).

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami splňují minimální výstupy pro daný předmět dle RVP ZV.

Výchovný poradce zajišťuje písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka a podpis IVP zákonným zástupcem. Poté předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele, který je zaznamená do školní matriky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního ho vzdělávacího plánu (IVP)

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce s žákem způsobů kontroly osvojených znalostí. Výchovný poradce stanoví termín vypracování PLPP a organizačně zajišťuje schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy, žáky.

V případě podpůrného opatření, které spočívá v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená RVP ZV.

Škola spolupracuje při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s PPP v Liberci, Jablonci nad Nisou a SPC v Liberci.

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovným poradcem, školním psychologem, který na naší škole pracuje 4 dny v týdnu. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole využívána doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podbor a to:

1. V oblasti metod výuky: respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, uplatňování metod a forem práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacích obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

2. V oblasti organizace výuky: střídání různých forem a činností během výuku, vyučování skupinové výuky, využívání forem kooperativní výuky, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
3. Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče- jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory : logopedická intervence pro žáky s poruchami řeči

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných probíhá v běžných třídách a realizuje se zejména těmito postupy:

1. Diferencovaným přístupem při zadávání školních a domácích úkolů.
2. Žáci, kteří projevují o některou vzdělávací oblast zvýšený zájem, si své znalosti, dovednosti a schopnosti mohou prohloubit v rámci volitelných předmětů, nepovinných předmětů, popř. zájmových útvarů.
3. Žáci mimořádně nadaní mají možnost individuálních konzultací s vyučujícími.
4. Každý žák má možnost připravovat se s učitelem na soutěže a olympiády podle svého zájmu.
5. Učitelé jsou připraveni vytvořit pro mimořádně nadané žáky individuální vzdělávací plán, který bude odpovídat aspirační úrovni daného žáka (prohloubení a rozšíření vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, účast ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících apod.)
6. Se souhlasem rodičů můžeme spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných probíhá v běžných třídách a realizuje se zejména těmito postupy:

1. Diferencovaným přístupem při zadávání školních a domácích úkolů.
2. Žáci, kteří projevují o některou vzdělávací oblast zvýšený zájem, si své znalosti, dovednosti a schopnosti mohou prohloubit v rámci volitelných předmětů, nepovinných předmětů, popř. zájmových útvarů.
3. Žáci mimořádně nadaní mají možnost individuálních konzultací s vyučujícími.
4. Každý žák má možnost připravovat se s učitelem na soutěže a olympiády podle svého zájmu.
5. Učitelé jsou připraveni vytvořit pro mimořádně nadané žáky individuální vzdělávací plán a plán pedagogické podpory. IVP a PLPP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli ostatních předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a v případě IVP i se školským poradenským zařízením. Plány mají písemnou podobu a při jejich tvorbě spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č.27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. Může být doplňován a upravován.

Začlenění průřezových témat

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	PV/INT M/INT Č/INT P/INT	PV/INT M/INT Č/INT P/INT	PV/INT M/INT Č/INT P/INT A/INT	M/INT A/INT Č/INT VV/INT	PŘV/INT M/INT A/INT VV/INT INFO/INT	M/INT INFO/INT A/INT D/INT VV/INT	F/INT M/INT INFO/INT A/INT D/INT VV/INT	F/INT A/INT D/INT VV/INT	F/INT A/INT D/INT VV/INT
Sebepoznání a sebepojetí	M/INT TV/INT P/INT	M/INT TV/INT P/INT	M/INT TV/INT P/INT A/INT	M/INT A/INT HV/INT	M/INT INFO/INT A/INFO HV/INT VV/INT	INFO/INT A/INT VV/INT	INFO/INT A/INT VV/INT	PV/INT A/INT VV/INT	PV/INT A/INT VV/INT
Seberegulace a sebeorganizace	M/INT	M/INT	M/INT	M/INT A/INT TV/INT Č/INT	M/INT INFO/INT A/INT TV/INT VV/INT Č/INT	INFO/INT A/INT PV/INT VV/INT	INFO/INT A/INT TV/INT PV/INT VV/INT	A/INT TV/INT D/INT VV/INT	A/INT TV/INT D/INT VV/INT
Psychohygiena	TV/INT	TV/INT	TV/INT	TV/INT	PŘV/INT INFO/INT TV/INT VV/INT	INFO/INT PV/INT TV/INT VV/INT	INFO/INT PV/INT TV/INT D/INT VV/INT	VV/INT TV/INT D/INT PŘ/INT	VV/INT TV/INT D/INT
Kreativita	PV/INT M/INT HV/INT VV/INT	PV/INT M/INT HV/INT VV/INT	PV/INT M/INT HV/INT VV/INT A/INT	PV/INT M/INT HV/INT VV/INT A/INT TV/INT Č/INT	PV/INT M/INT HV/INT VV/INT A/INT TV/INT Č/INT INFO/INT	INFO/INT A/INT TV/INT VV/INT	INFO/INT A/INT TV/INT VV/INT	M/INT A/INT TV/INT Č/INT VV/INT	M/INT A/INT TV/INT VV/INT
Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí					PŘV/INT	D/INT	Č/INT	D/INT	D/INT

					VV/INT	VV/INT	D/INT VV/INT		
Mezilidské vztahy	M/INT	M/INT	M/INT	PV/INT	VV/INT	INFO/INT	INFO/INT	A/INT	A/INT
	Č/INT	Č/INT	Č/INT	VL/INT	PV/INT	A/INT	A/INT	D/INT	D/INT
	P/INT	P/INT	P/INT A/INT	M/INT A/INT Č/INT	VL/INT M/INT INFO/INT A/INT Č/INT	D/INT VV/INT	D/INT VV/INT		
Komunikace	TV/INT	TV/INT	A/INT	VL/INT	VL/INT	INFO/INT	INFO/INT	A/INT	A/INT
	Č/INT	Č/INT	TV/INT	PŘV/INT	PŘV/INT	A/INT	A/INT	TV/INT	TV/INT
	P/INT	P/INT	Č/INT	A/INT	INFO/INT	TV/INT	TV/INT	D/INT	D/INT
		VV/INT	P/INT VV/INT	Č/INT	A/INT Č/INT VV/INT	D/INT VV/INT	D/INT VV/INT	VV/INT	VV/INT
Kooperace a kompetice	M/INT	M/INT	M/INT	M/INT	M/INT	INFO/INT	INFO/INT	A/INT	A/INT
	TV/INT	TV/INT	TV/INT	TV/INT	INFO/INT	A/INT	A/INT	TV/INT	TV/INT
	P/INT	P/INT	P/INT A/INT	A/INT Č/INT	A/INT TV/INT Č/INT VV/INT	TV/INT D/INT VV/INT	TV/INT D/INT VV/INT	D/INT CH/INT VV/INT	D/INT VV/INT
Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M/INT Č/INT	M/INT Č/INT	M/INT Č/INT	M/INT Č/INT	M/INT Č/INT PŘV/INT INFO/INT	M/INT INFO/INT TV/INT D/INT	M/INT INFO/INT TV/INT D/INT	M/INT D/INT TV/INT	M/INT D/INT TV/INT
Hodnoty, postoje, praktická etika					PŘV/INT	D/INT	D/INT	D/INT CH/INT	D/INT CH/INT

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				VL/INT	VL/INT	VO/INT	VO/INT	VO/INT	VO/INT
Občan, občanská společnost a stát				VL/INT	VL/INT INFO/INT	INFO/INT D/INT VO/INT	INFO/INT D/INT VO/INT	D/INT VO/INT	D/INT VO/INT
Formy participace občanů v politickém životě				VL/INT	VL/INT	VO/INT D/INT	VO/INT D/INT	VO/INT D/INT	VO/INT D/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL/INT	VL/INT	VO/INT D/INT	VO/INT D/INT	VO/INT D/INT	VO/INT D/INT

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			A/INT	M/INT A/INT HV/INT Č/INT	M/INT A/INT HV/INT Č/INT INFO/INT	INFO/INT A/INT Č/INT	INFO/INT A/INT Z/INT	A/INT Z/INT	A/INT Z/INT
Objevujeme Evropu a svět			A/INT	VL/INT M/INT A/INT Č/INT	VL/INT M/INT A/INT Č/INT	A/INT D/INT	A/INT D/INT	A/INT D/INT	A/INT D/INT
Jsme Evropané			A/INT	A/INT	A/INT	Č/INT D/INT	F/INT D/INT	F/INT D/INT VV/INT	Z/INT D/INT VV/INT

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference			A/INT	VL/INT A/INT Č/INT	VL/INT A/INT Č/INT INFO/INT	INFO/INT A/INT D/INT	INFO/INT A/INT D/INT	A/INT D/INT	A/INT D/INT
Lidské vztahy			M/INT	PŘV/INT M/INT HV/INT Č/INT	PŘV/INT M/INT HV/INT Č/INT VV/INT	D/INT VV/INT	D/INT VV/INT	D/INT VV/INT	D/INT VV/INT
Etnický původ				VV/INT	VV/INT	D/INT	D/INT	D/INT PŘ/INT	D/INT
Multikulturalita			A/INT VV/INT	A/INT HV/INT	INFO/INT A/INT HV/INT Č/INT VV/INT	INFO/INT A/INT Č/INT VV/INT	INFO/INT A/INT VV/INT	A/INT Z/INT VV/INT	A/INT VV/INT
Princip sociálního smíru a solidarity					VL/INT				D/INT

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy				PŘV/INT	PŘV/INT	PŘ/INT	PŘ/INT		PŘ/INT
Základní podmínky života		PV/INT	PV/INT	PV/INT PŘV/INT	PV/INT PŘV/INT	Z/INT PŘ/INT	VV/INT PŘ/INT	PŘ/INT	PŘ/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			M/INT	PV/INT VL/INT	PV/INT PŘV/INT	INFO/INT Z/INT	INFO/INT PŘ/INT	PV/INT Z/INT	PŘ/INT F/INT

				PŘV/INT M/INT	M/INT INFO/INT	PŘ/INT		D/INT CH/INT PŘ/INT	PV/INT Z/INT D/INT
Vztah člověka k prostředí			M/INT	VL/INT PŘV/INT M/INT TV/INT	PŘV/INT M/INT INFO/INT TV/INT	INFO/INT Z/INT PŘ/INT	INFO/INT Z/INT PŘ/INT	PŘ/INT Z/INT CH/INT PŘ/INT	Z/INT CH/INT PŘ/INT

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				VL/INT TV/INT HV/INT Č/INT	VL/INT TV/INT HV/INT Č/INT PŘV/INT INFO/INT	INFO/INT Z/INT	INFO/INT Z/INT	Z/INT	Z/INT Č/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VV/INT	INFO/INT VV/INT	INFO/INT	INFO/INT		D/INT
Stavba mediálních sdělení				Č/INT	INFO/INT Č/INT	INFO/INT	INFO/INT	VV/INT	VV/INT
Vnímání autora mediálních sdělení					INFO/INT	INFO/INT	INFO/INT		D/INT
Fungování a vliv médií ve společnosti					INFO/INT	INFO/INT	INFO/INT	Č/INT VV/INT	Č/INT D/INT VV/INT
Tvorba mediálního sdělení					INFO/INT	Č/INT VV/INT	INFO/INT VV/INT		

Práce v realizačním týmu					INFO/INT	D/INT	INFO/INT D/INT	D/INT	D/INT
---------------------------------	--	--	--	--	----------	-------	-------------------	-------	-------

Vysvětlivky:

INT – integrace průřezového tématu do výuky daného předmětu, Č – český jazyk a literatura, A – anglický jazyk, M – matematika, INFO – informatika, P – člověk a jeho svět, PŘV – přírodověda, VL – vlastivěda, D – dějepis, VO – výchova k občanství, F – fyzika, CH – chemie, PŘ – přírodopis, Z – zeměpis, HV – hudební výchova, VV – výtvarná výchova, TV – tělesná výchova, PV – pracovní výchova

UČEBNÍ PLÁN

			1. stupeň					
			Ročník					Celkem hodin
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	6+3	6+1	7	33+9
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	9
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4
Informační a komunikační technologie		Informatika				1	1	1
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2			12+1
		Přírodověda				1	2	
		Vlastivěda				1+1	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2+1	2+1	2	2	10+2
Člověk a svět práce		Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
		Disponibilní dotace	16					
		Celkem	20	22	25	25	26	118

			2. stupeň				
			Ročník				Celkem hodin
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	6.	7.	8.	9.	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	15+1
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk		2	2	2	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	3+1	15+1
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	0+1	1	1	1+3
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	1+1	11+3+2*
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1+1*	1+1*	1+1	1+1	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	0+2	1+1	2	1	21+5
	Chemie	Chemie			2	2	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	1+1	1+1	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						8
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce		Pracovní výchova	1	1	1	0+1	3+1

Volitelné předměty		Cvičení z matematiky			2	2	4
		Cvičení z českého jazyka			2	2	
		Konverzace v angličtině			2	2	
		Disponibilní dotace	18				
		Celkem	28	30	32	32	122

2* Výchova ke zdraví je integrována do Výchovy k občanství v rozsahu 2 hodiny

Poznámky k učebnímu plánu:

Ve 2. a 3. ročníku dochází od 1.9. 2016 k navýšení hodin Tělesné výchovy z důvodu výuky plavání v rozsahu 40hodin.

Celkové počty hodin na 2. stupni jsou počítány pro jednotlivé vzdělávací oblasti.
Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do předmětu VKO.

Škola zařazuje volitelné předměty v rozsahu 2 hodin týdně v 8. a 9.ročníku. Žáci si volí podle svého zaměření: Cvičení z matematiky, Cvičení z českého jazyka, Konverzace v angličtině.
Způsob přihlašování a podmínky zápisu do volitelných předmětů určuje ředitel školy.
Otevření volitelných předmětů závisí na počtu přihlášených žáků.

Pravidelně jsou pořádány: lyžařský výcvik, turistický kurz , harmonizační pobyty.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. STUPEŇ

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Výuka probíhá v 1. až 3. ročníku 9 hodin, ve 4. ročníku po 8. hodinách a v 5. ročníku 7 hodin týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Jeho komplexní charakter je vyjádřen třemi složkami: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací oblast jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven a divadelních představení, práce s knihou a různými texty. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- Vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení
- Předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- Vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- Ukazujeme žákovi důležitost sebehodnocení a učít ho hodnotit výsledky své činnosti
- Vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- Klademe důraz na čtení s porozuměním
- Seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- Organizujeme literární soutěže, olympiády

Kompetence k řešení problému

- Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézt chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- Vedeme žáky, aby se nenechali odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.
- Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- Nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních žánrů
- Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- Učíme žáky diskutovat o přečteném díle a obhajovat svůj názor
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně
- Vedeme žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a vést je k respektování kulturní rozmanitosti.
- Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- Prezентujeme jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a jako sjednocujícího činitele národního hospodářství.
- Podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro psaní a čtení
- Vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
**JAZYK A JAZYKOVÁ
 KOMUNIKACE**

PŘEDMĚT
**ČESKÝ JAZYK
 1. STUPEŇ**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky (počet slabik, hlásek)	1.	věta, slovo, slabika, hláska, písmeno	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Přiřadí písmena k obrázkům podle počátku slova	1.	písmeno malé, velké, tištěné, psané		
Na konci školního roku čte plynule krátká slova, věty (ze dvou až tří slov), delší slova slabikuje a hláskuje	1.	zvuková stránka jazyka – výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Plynule, jasně, zřetelně a s porozuměním čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	1.	praktické čtení – technika čtení, plynulé a pozorné čtení	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Čte slabiky, slova (plynulé spojování slabik) a krátké věty se zřetelnou spisovnou výslovností a přirozenou intonací	1.	věcné čtení – čtení jako zdroj informací		
Čte hlasitě i tiše s porozuměním textu	1.			
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené	1.	mluvený projev – základní techniky mluveného projevu		

složitosti		(dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		
Uvědoměle se naučí správnému dýchání, volí vhodné tempo a hlasitost řeči	1.			
Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky (spolupráce s logopedem)	1.			
Volně reprodukuje přečtený a slyšený text, naslouchá, zapamatuje si příběh a vše vyjádří mluveným, výtvarným nebo pohybovým projevem, vyjadřuje své vlastní pocity z četby	1.	• vyprávění		
Dokáže vést dialog na základě obrázkového materiálu, řadí ilustrace a vypráví krátký příběh	1.			
Dokáže naslouchat ostatním, zvládne a respektuje základní komunikační pravidla při rozhovoru	1.	• komunikační žánry – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, prosba, poděkování, omluva, blahopřání, zdvořilé vystupování, vyjádření jednoduchého vzkazu		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – správně sedí a drží psací potřeby, dodržuje hygienu zraku, umístění sešitu a jeho sklon,	1.	• písemný projev – základní hygienické návyky		

zacházení s grafickým materiálem, uvolňuje ruku před psaním (praváci a leváci)				
Píše čitelně, úhledně a orientuje se v liniatuře	1.			
Opisuje a přepisuje písmena, slabiky, slova a krátké věty, píše diktát a autodiktát po předcházející sluchové analýze a syntéze	1.	• psaní písmen, slov a vět		
Uvědomuje si psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty	1.	• psaní velkých počátečních písmen		
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslouchá čtení a vyprávění pohádky, vyjadřuje své pocity z přečteného textu, rozlišuje dobro a zlo, vysvětluje kladné a záporné postavy, hledá ponaučení z příběhu	1.	• poslech literárních textů přednesených učitelem	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
Čte a přednáší z paměti literární texty	1.	• přednes vhodných literárních textů		
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, tvoří slova, která se rýmují	1.	• základní literární pojmy: básnička, říkadlo, pohádka, příběh, kniha, čtenář		
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	1.	• pohádka a vyprávění		
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky,	2.	• věta, slovo, slabika, hláska, písmeno, dělení slov na konci řádku	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti	

poznává a třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, hlásek)			poznávání, paměti a soustředění	
Skládá slova z hlásek, slabik, skládá ze slov věty	2.			
Vyjmenuje a odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, rozlišuje význam slova podle délky samohlásky, vyjmenuje a odlišuje souhlásky tvrdé, měkké, obojetné	2.	• samohlásky a souhlásky		
Odůvodní a správně napíše i, y po tvrdých a měkkých souhláskách	2.	• pravopis i, y po tvrdých a měkkých souhláskách		
Zdůvodní a správně napíše ú, ů na začátku, uvnitř a na konci slova	2.	• pravopis ú, ů		
Správně píše a vyslovuje slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	2.	• slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě		
Prakticky využívá slov opačného a podobného významu, seznamuje se se slovy souřadnými a třídí nadřazená a podřazená slova	2.	• slovní význam	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího a vybírá vhodné prostředky pro jejich tvoření, používá správnou intonaci	2.	• druhy vět		
Používá velká písmena na začátku vět a v typických	2.	• vlastní jména		

případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování				
Vyhledá a rozliší některé slovní druhy, tvoří s nimi věty	2.	slovní druhy: podstatná jména, slovesa a předložky	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Vyjmenuje z paměti abecedu a seznamuje se s řazením slov	2.	abeceda		
Zdůvodní a správně napíše slova s párovou souhláskou na konci i uprostřed slov	2.	párové souhlásky: b/p, t/d, ť/d', s/z, š/ž, h/ch, v/f		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte s porozuměním náročnější a rozsáhlejší texty	2.	praktické čtení – technika čtení, plynulé a pozorné čtení	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
Při čtení uplatňuje přirozenou intonaci	2.		Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Reprodukuje obsah přečteného textu	2.			
Orientuje se v textu, hledá klíčová slova a vyhledává odpovědi na otázky	2.	věcné čtení – čtení jako zdroj informací		
Seznamuje se čtením rolí (rozlišuje přímou řeč)	2.	dramatizace, pohádka		
Vypráví příběh podle obrázkové osnovy, domýšlí jednoduché příběhy	2.	vyprávění		
Zvládá základní formy	2.	komunikační	Osobnostní a	

společenského chování		žánry: oslovení, pozdrav, poděkování	sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Dokáže popsat oblíbený předmět	2.	• popis		
Píše úhledně všechna psací písmena	2.	• písemný projev: psaní písmen, slov a vět		
Seznamuje se s psaním velkých tiskacích písmen	2.	• psaní velkých počátečních písmen		
Dodržuje základní návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu a jeho sklon)	2.	• základní hygienické návyky		
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Poslouchá umělecký přednes poezie a prózy, chodí do divadla a na koncerty	2.	základní literární pojmy: básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec, jeviště, hlediště, říkanka, báseň, sloka, rým, hádanka	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	
Samostatně se věnuje četbě knih, seznamuje se s půjčováním knih ve školní a veřejné knihovně, vypráví o přečtené knize	2.			
Přednáší z paměti texty přiměřené jeho věku	2.	• přednes literárních textů		
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Zdůvodní a správně napíše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova	3.	• párové souhlásky: b/p, t/d, ě/ď, s/z, š/ž, h/ch, v/f	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání,	

			paměti a soustředění	
Vyhledává slova příbuzná, určuje kořen slova, předponu a příponovou část (k danému kořenu tvoří slova příbuzná)	3.	stavba slova		
Porovnává významy slov	3.	slovní zásoba - slova s citovým zabarvením, bez citového zabarvení, slova nadřazená, podřazená, slova spisovná, nespisovná, slova podobného významu, protikladného významu	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
Vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu a přiřazuje slova příbuzná	3.	pravopis i/y po obojetných souhláskách - vyjmenovaná slova		
Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů	3.	slovní druhy: podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění	
U podstatných jmen určuje rod, číslo, pád (seznamuje se s určováním životnosti u mužského rodu)	3.	podstatná jména: rod, číslo, pád		
U sloves určuje osobu, číslo a čas v oznamovacím způsobu	3.	slovesa: osoba, číslo, čas		
Poznává časování sloves v přítomném čase	3.			

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	3.	• skladba		
Zdokonaluje se v používání abecedy	3.	• abeceda		
Píše správně velká písmena ve vlastních jménech a v místních pojmenováních	3.	• vlastní jména: osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	3.	• praktické čtení – technika čtení, plynulé a pozorné čtení	Osobnostní a sociální výchova – kooperace, navázání na myšlenku, odstoupení od nápadu - komunikace	
Čte se správnou intonací, člení text, frázuje	3.			
Rozumí přečtenému textu a reprodukuje jeho obsah	3.			
Orientuje se v textu, hledá klíčová slova a vyhledává odpovědi na otázky	3.	• věcné čtení – čtení jako zdroj informací		
Pracuje samostatně na základě zadaných pokynů (bez zásahů učitele)	3.	• tvořivé činnosti s literárním textem		
Zdvořile komunikuje s dospělými a spolužáky podle společenských pravidel chování	3.	• komunikační žánry: pozdrav, omluva, žádost o pomoc, poděkování, vzkaz, přání		
Respektuje roli	3.			

mluvčího a posluchače				
Vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova	3.		osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj . komunikace	
Pracuje s obrázkovou osnovou, seznamuje se s tvorbou osnovy pomocí jednoduchých vět, člení text na části a vypravuje podle osnovy	3.	• osnova	OSV – kreativita – komunikace MEDV – stavba a tvorba mediálních sdělení	
Popisuje jednoduché předměty a činnosti (ústně i písemně)	3.	• popis		
Napiše a odešle dopis (blahopřání) s dodržením formy a samostatným napsáním adresy	3.	• dopis		
Píše úhledně všechna písmena psací (velká i malá) i tiskací (velká) abecedy, číslice	3.	• písemný projev: psaní písmen		
Dbá na úpravu psaného textu při zvyšování rychlosti psaní	3.			
Kontroluje si písemný projev	3.	• kontrola písemného projevu		
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Orientuje se v literárních druzích a žánrech	3.	• literární pojmy: básník, autor, ilustrátor, literární postavy, děj, báseň, sloka, rým, verš	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	3.	• literární žánry: poezie a próza, pověst, povídka, pohádka	OSV – rozvoj schopnosti poznávání - komunikace	
Vypráví o přečtené	3.	• zážitkové čtení		

knize, charakterizuje hlavní postavy, vyjadřuje své postoje ke knize				
Přednáší text z paměti	3.	• přednes literárních textů		
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Vyhledává, tvoří a aktivně používá slova:	4.	• slovní zásoba: slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná, souznačná, nadřazená, podřazená, souřadná	MKV – multikulturalita – etnický původ	
Poznává a rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov a v psaném projevu používá slova spisovná	4.	• slovní zásoba: slova spisovná, nespisovná		
Odlišuje slova s citovým zabarvením	4.	• slovní zásoba: slova hanlivá, lichotná		
Rozpoznává části slova, pomocí předpon a příponových částí tvoří příbuzná slova	4.	• stavba slova: předpona, kořen, příponová část		
Odlišuje předpony a předložky, správně píše slova s předponami a předložkami	4.	• předpony a předložky – nad, pod, od, před, • roz, bez, vz		
Docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov	4.	• vyjmenovaná slova		
Píše správně velká písmena ve vlastních jménech a v místních pojmenováních	4.	• vlastní jména příslušníků národů a států		
Najde a určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa a předložky	4.	• slovní druhy		

Poznává neohebné slovní druhy, vyhledává jejich příklady v textu	4.	• příslovce, spojky, částice, citoslovce		
Seznamuje se s dalšími ohebnými slovními druhy	4.	• zájmena, číslovky		
U podstatných jmen samostatně určuje mluvnické kategorie – pád, číslo, rod	4.	• podstatná jména: rod, číslo, pád		
Seznamuje se se vzory podstatných jmen, přiřazuje slova ke vzorům	4.	• vzory rodu mužského (životnost), rodu ženského, rodu středního		
U podstatných jmen rodu mužského určuje životnost	4.			
Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary podstatných jmen	4.			
U sloves určitých samostatně určuje mluvnické kategorie v oznamovacím způsobu	4.	• slovesa: osoba, číslo, čas		
V textu vyhledává a rozlišuje slovesné tvary a rozlišuje tvary jednoduché (tvořené jedním slovesem a zvrtná slovesa) a tvary složené (vyjádřeny více slovy)	4.	• slovesné tvary		
Časuje slovesa v čase přítomném v oznamovacím způsobu a seznamuje se s časováním sloves v čase budoucím a minulém	4.			
Upevňuje si dovednost	4.	• věta jednoduchá		

rozlišování věty jednoduché a souvětí		a souvětí		
V souvětí vyhledává slovesa určitá, spojovací výrazy a určuje počet vět v souvětí	4.			
Užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje	4.			
Ve větě vyhledává základní skladební dvojici a rozliší podmět a přísudek	4.	• základní skladební dvojice		
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty	4.	• praktické čtení – technika čtení, plynulé a pozorné čtení	MEDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat hlavní body a důležitá slova	4.	• věcné čtení – čtení jako zdroj informací		
Aktivně používá komunikační žánry	4.	• komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, dialog, telefonický rozhovor		
Seznamuje se s pravidly správně vedeného dialogu	4.			
Dodržuje komunikační pravidla při telefonickém	4.			

rozhovoru				
Používá při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku	4.	• mimojazykové prostředky		
Aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní	4.	• základní hygienické návyky		
Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu	4.	• žánry písemného projevu: oznámení, pozvánka, popis pracovního postupu, jednoduché tiskopisy – podací lístek, dotazník		
Snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova a správně je používá	4.	• písemný projev		
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Volně reprodukuje text podle svých schopností, vyjadřuje a zaznamenává své dojmy z četby nebo poslechu	4.	• zážitkové čtení	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
Přednáší z paměti texty	4.	• přednes vhodných literárních textů		
Seznamuje se se základními pojmy literární teorie	4.	• literární pojmy: pohádka, báseň, básník, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, divadlo, film, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA		

Vybere z nabídky slov slovo, které je významem nejbližší k danému slovu	5.			
Určí kořen slova, část příponovou, předponovou	5.			
Určuje základní části slova	5.	kořen, část předponová, příponová, koncovka		
Seznamuje se se slovem základovým a odvozeným	5.	slovo základové a odvozené		
Správně používá předpony a stejně znějící předložky, používá předložek a předpon s, z	5.	předpony nad-, pod-, před-, od-, roz-, bez-ob-, v-, předložky a předpony s, z		
Seznamuje se a procvičuje skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě /mně	5.	skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě /mně (bje, vjepředpona ob-, v- + kořen slova ne je-)		
Ovládá pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných	5.	vyjmenovaná slova		
Používá správně tvary podstatných jmen	5.			
Zvládá základy syntaktického pravopisu	5.			
V textu přiměřené náročnosti určuje všechna slova ohebná a neohebná	5.	slovní druhy		
Skloňuje podstatná jména podle vzorů	5.	- podstatná jména - mluvnické kategorie: pád, číslo, rod, vzor		
Osvojuje si pravopis koncovek přídavných	5.	druhy přídavných jmen (tvrdá,		

jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích		měkká, přivlastňovací)		
Ovládá určování osoby, čísla, času u sloves	5.	Slovesa • mluvnické kategorie • čas přítomný, budoucí, minulý; jednoduchý a složený tvar		
Časuje v čase přítomném, budoucím i v minulém, správně odůvodní psaní koncovek podle základních syntaktických pravidel	5.	• čas přítomný, budoucí, minulý; jednoduchý a složený tvar • způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací		
V textu pozná zájmena, seznamuje se s jejich druhy	5.	• zájmena		
V textu pozná číslovky; seznamuje se s jejich druhy	5.	• číslovky		
Vyhledá v textu větu jednoduchou a souvětí	5.	• věta jednoduchá a souvětí • základní skladební dvojice • podmět – holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený • přísudek – holý, rozvitý, několikanásobný, slovesný, jmenný		
V souvětí určuje počet vět, spojovací výrazy	5.	• spojovací výrazy		
Vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak	5.	• větný vzorec		
V textu vyhledává přímou řeč, seznamuje se s postavením věty	5.	• přímá řeč		

uvozovací, upraví přímou řeč na nepřímou a naopak				
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
Po tichém čtení samostatně reprodukuje text	5.		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	
Ve čteném textu odlišuje podstatné a okrajové informace, vybírání hlavní body a důležitá slova, podstatné informace zaznamenává	5.		MEDV – stavba a tvorba mediálních sdělení	práce s tiskem
Posuzuje úplnost či neúplnost písemného i ústního sdělení	5.		OSV – rozvoj schopnosti poznávání – kreativita	
Z ústního sdělení si zapamatuje podstatná fakta a reprodukuje jeho obsah	5.			
Vede správně dialog	5.	pozdrav, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	OSV - komunikace	
Zanechá vzkaz na záznamníku	5.			
Seznamuje se s manipulativní komunikací	5.	reklama	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti	
Při mluveném projevu používá přiměřená gesta a mimiku, podle situace vhodně využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost	5.	mimojazykové prostředky		

Sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytvoří písemný projev, text rozdělí na odstavce	5.	osnova	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
Píše správně po stránce obsahové a formální další žánry písemného projevu	5.	pojmy: vzkaz, inzerát, zpráva, jednoduché tiskopisy: přihláška, adresa, oznámení, pozvánka a dopis		
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
Jednoduchou formulací vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je a seznamuje s nimi podle svých možností ostatní žáky pomocí referátu o knize	5.		OSV – rozvoj schopnosti poznávání - komunikace	
Seznamuje se a rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	5.	- umělecká tvorba: beletrie, próza, poezie - neumělecká tvorba: odborná, náboženská, literatura faktu	OSV – rozvoj schopnosti poznávání - komunikace	
Seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie a s pomocí tyto pojmy používá při jednoduchém rozboru literárního díla	5.	literární pojmy: spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář, divadelní představení (jeviště, hlediště, kulisy), herec, režisér, verš, rým, přirovnání, metafora, zosobnění (personifikace), komedie, tragédie, drama, cestopis, humor v literatuře, řeč autora a řeč postav, čas a prostředí děje,		

		charakteristika postav • literární žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pranostika, bajka, povídka, pověst, pořekadlo • literární druhy: lyrika, epika, drama		
--	--	--	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

2. STUPEŇ

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni s časovou dotací: 6., 7., 8., 9. ročník 4 hodiny týdně. Vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova podporuje rozvoj komunikačních kompetencí, vede žáky ke čtení s porozuměním, k chápání různých jazykových sdělení, k rozboru textu, k výstižné formulaci myšlenek. Kultivuje jazykové dovednosti a jejich využívání.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Vede žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování v ústní i písemné podobě, k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

V literární výchově jsou žáci seznamováni s literárním vývojem a jeho hlavními představiteli. Prostřednictvím ukázek poznávají základní literární druhy a žánry a učí se formulovat vlastní názor. Získávají čtenářské návyky, schopnosti interpretace literárního textu, rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a kulturním rozmanitostem.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k práci s informacemi
- Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- Využíváme různé formy práce
- Aplikujeme pravopisná pravidla
- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k samostatnému řešení problému
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k výstižnému vyjadřování v mluveném i psaném projevu
- Rozšiřujeme slovní zásobu žáka pomocí literárního i slohového učiva
- Využíváme diskusi jako formu pro vyjádření vlastního názoru
- Rozvíjíme vlastní tvorbu – slohová cvičení

Kompetence sociální a personální

- Využíváme diskuse v malých skupinách i v rámci celé třídy
- Zařazujeme skupinovou práci jako významnou formu učení

- Vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- Seznamujeme žáky s naším historickým a kulturním dědictvím
- Využíváme literární texty s občanskou tematikou

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pracovitosti a odpovědnosti
- Dodržujeme hygienická pravidla při čtení a psaní

VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	PŘEDMĚT ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. STUPEŇ
---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	POZNÁMKY
• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
	6., 7., 8.	• Vypravování		
	6., 7., 9.	• Popis	Mediální výchova – stavba a tvorba med. sdělení	
	6.	• Výpisky		
	7., 8., 9.	• Výtah	Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí	
	6.	• Odlišnosti projevu mluveného a psaného		
	6. -9.	• Mluvní cvičení		• Využití denního tisku • Mezipředmětové vztahy: dějepis, zeměpis, výchova k občanství
	7.	• Charakteristik a	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
	6., 7.	• Žádost		• Film – charakteristika postav
	8., 9.	• Pozvánka	Mediální výchova- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
	8.	• Životopis		
	9.	• Subjektivně zabarvený popis		
	8., 9.	• Úvaha		
	8., 9.	• Proslov		

paralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	9. 8., 9.	• Publicistické útvary • Diskuse • Výklad		
---	----------------------	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova V písemném projevu si postupně upevňuje		JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
	6.	Zvuková stránka jazyka, správná výslovnost, přízvuk Pravopis – shoda, bě, pě, mě, vě, zdvojené hlásky, předpony s-, z-, pravopis velkých písmen	Multikulturní výchova- multikulturalita	Mezipředmětové vztahy: dějepis, zeměpis, Průběžně: jazykové rozbor – opakování učiva

pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický a syntaktický Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími slovníky a příručkami Správně třídí slovní druhy se zaměřením na slova ohebná, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci Rozlišuje významové rozdíly jednotlivých tvarů téhož slova Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí V písemném projevu zvládá jednoduché případy syntaktického pravopisu Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Žák spisovně vyslovuje česká slova. Rozlišuje a přikládá v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. Rozlišuje významy slov.	7.	Jazykové příručky Tvoření a stavba slova, slova v platnosti různých slovních druhů Určování mluvnických významů a tvarů, rozlišení slovních druhů, podstatná jména konkrétní, abstraktní, obecná, vlastní, pomnožná, hromadná, látková, nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen, druhy přídavných jmen, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen, skloňování zájmen osobních a přivlastňovacích, skloňování ten, náš, číslovky, slovesa, tvary podmiňovacího způsobu sloves Větné členy: přísudek slovesný a jmenný, podmět, předmět, přívlastek shodný a neshodný, příslovečné určení místa, času, způsobu, věta jednoduchá a souvětí Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný). Tvoření slov odvozováním, skládáním. Slova jednovýznamová, mnohovýznamová, homonyma, synonyma, antonyma. Skloňování zájmen jenž, slovesné tvary a jejich		
---	-----------	---	--	--

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. V písemném projevu upevňuje pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova Správně tvoří spisovné tvary přejatých slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Samostatně pracuje se Slovníkem cizích slov. Správně tvoří slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve	8.	mluvnické významy (slovesný rod), stupňování příslovcí. Přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný, přísudek slovesný složený, doplněk, druhy vět podle modality, řeč přímá a nepřímá, druhy vedlejších vět. Skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, kultura jazyka a řeči Slovní zásoba a její obohacování, přenesená pojmenování a frazémy Zvuková stránka jazyka, zásady spisovné výslovnosti přejatých slov Pravopis a skloňování obecných a vlastních přejatých slov Neohebné slovní druhy - shrnutí. Slovesný vid a třídy. Druhy přísudků, přívlastek volný a těsný, přístavek, několikanásobné větné členy, souvětí souřadné a podřadné a významové poměry.		
---	-----------	--	--	--

vhodné komunikační situaci. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. V písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí.				
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí	9.	Tempo, intonace, přízvuky, pauzy, frázování Spisovný jazyk a útvary nespisovného jazyka Skloňování cizích vlastních jmen Zápor, oslovení, vsuvka, samostatný větný člen, věta neúplná a nedokončená, zásady pořádku slov, složitá souvětí, synonymní skladební prostředky, interpunkce ve větě jednoduché a souvětí		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby,		LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
	6.	- Mýty, báje, pohádky a pověsti – jejich charakteristiky - Svět lidí a zvířat - Úsměvy a šibalství - Maléry a patálie - Výběr z české literatury 19. století - Základní znaky literárních žánrů /příběh se zvířetem,	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané	Mezipředmětové vztahy: dějepis, přírodopis, zeměpis Využití filmové podoby literárního díla Využití uměleckého textu k poslechu Znaky autorského stylu Průběžně referáty o přečtených knihách

návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		povídka, rým, verš/ • Na cestě		
	7.	• V krajinách fantazie • O přátelství a lásce • Staré příběhy- věčné téma • Nikdy se nevzdávej – souboje, prohry, vítězství • Jak jsem potkal lidi • S úsměvem jde všechno líp		
	8.	• Setkání se starší literaturou • Od romantismu k moderní literatuře • Psoty lopoty • Humor • Chvála jazyka • Science fiction	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti	
	9.	• Chvála vypravěčství • Naruby aneb Jak vychovávat vychovatele • Divadlo • Poezie • Vize a fantazie • Osudy	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti	

ANGLICKÝ JAZYK

1. STUPEŇ

Charakteristika předmětu v 1. období dle RVP ZV

Výuka anglického jazyka v 1. období dle RVP ZV tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny pestrými a pro žáky poutavými činnostmi, hrami, písničkami a pohybovými aktivitami. Při výuce se pracuje s vhodnými učebnicemi a pomůckami přiměřenými věku dítěte. Výuka probíhá ve 3. třídě s dotací tři hodiny týdně. Pro účely výuky jazyka se žáci dělí do menších skupin. Hodiny probíhají v kmenové učebně, v jazykové učebně nebo v počítačové učebně.

V tomto období se rozvíjí všechny jazykové dovednosti, větší důraz je kladen na poslech a na podporu rozvoje komunikačních kompetencí.

Charakteristika předmětu v 2. období dle RVP ZV

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti.

Výuka se realizuje ve 4. a 5. třídě s dotací 3 hodin v každém ročníku a navazuje na dosažené výsledky v 1. období. Prohlubujeme a zdokonalujeme dovednosti ve všech oblastech – receptivní (poslech a čtení s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev), důraz je kladen na komunikaci v každodenních situacích.

Cílem tohoto období je motivace pro další učení se cizímu jazyku a pochopení významu znalosti cizího jazyka jako důležitého nástroje pro celoživotní vzdělávání.

Do výuky se zařazují časopisy, video, PC, audiokazety, názorné pomůcky, hry, soutěže.

Při větším počtu žáků ve třídě se pro účely výuky jazyka žáci dělí do menších skupin. Hodiny probíhají v kmenové učebně, v jazykové učebně nebo v počítačové učebně

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k systematické práci s učebnicí podle pravidelného schématu.
- Vedeme žáky k pravidelné rekapitulaci nabytých vědomostí a dovedností.
- Vedeme žáky k tomu, aby při plnění úkolů uplatňovali: svou iniciativu, představivost, schopnost spolupracovat s ostatními a smysl pro správné načasování dílčích úkolů.
- Vedeme žáky k tomu, aby se přizpůsobili práci v různém prostředí a s různými spolupracovníky.
- Vedeme žáky k tomu, aby si sami nebo ve spolupráci s ostatními naplánovali práci na projektu tak, aby ji včas dokončili a odevzdali.
- Vedeme žáky k tomu, aby si sami nebo ve spolupráci s ostatními žáky vypracovali osnovu projektu a výčet znalostí souvisejících s tématem před jeho provedením.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby analyzovali a procvičovali nové učivo v kontextu psaného nebo slyšeného textu.
- Vedeme žáky k tomu, aby rozvíjeli své schopnosti porozumět slyšenému textu poslechem zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích.
- Vedeme žáky k tomu, aby si systematicky osvojovali důležité výrazy související s tématem lekce.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali souvislosti v gramatice a v tvarosloví v českém i anglickém jazyce a formulovali pravidla v cizím jazyce.
- Vedeme žáky k tomu, aby si na základě hodnocení a sebehodnocení kladli další cíle učení tak, aby si procvičili nepochopenou či nezažitou látku.
- Vedeme žáky k tomu, aby sami nebo ve spolupráci s ostatními získávali zpětnou vazbu o svém pokroku.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tomu, aby pracovali na úkolech ve dvojicích nebo ve skupinách a ovlivňovali kvalitu společné práce.
- Vedeme žáky k tomu, aby vypracovávali projekty, ve kterých vyjadřují svůj názor na danou problematiku a následně je prezentovali před spolužáky.
- Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali svoje chování v kolektivu s chováním postav ve čtecích a poslechových textech.
- Přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka.
- V řízené diskusi na dané téma vedeme žáky k tomu, aby přijímali názory jiných, ovládali svoje projevy, zároveň v nich podporujeme sebedůvěru a sebeúctu.

- Při práci s učebnicí dáváme žákům dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohrozí příjemnou atmosféru hodiny.
- Rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a k respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení zadáváním domácích úkolů a kontrolními testy po každé lekci.
- Prostřednictvím textů v učebnicích seznamujeme žáky s různým chováním lidí, s různými názory, projevy a hodnotami.
- Umožňujeme žákům vyjadřovat jejich postoje k dění v jejich okolí.
- Usměrnujeme žáky při hledání a používání materiálů potřebných k plnění úkolů.
- Neopravujeme chyby v projektové práci; ta je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka, který tak dokládá odpovědnost za svoji práci.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli instrukcím k cvičením v anglickém jazyce.
- Vedeme žáky k tomu, aby při práci na projektech využívali znalosti z jiných předmětů.
- Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali výsledky své práce se spolužáky, vyhodnocovali je a vyvozovali postup pro svou další práci.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů.
- Necháváme žáky rozhodovat o kvalitě a kvantitě při projektové práci.
- Zařazujeme do výuky četbu textů simulujících problémové situace a diskutujeme se žáky o řešení takových situací.

Kompetence komunikativní

- Simulací běžných komunikativních situací vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování.
- Procvičováním “každodenních výrazů“ ve dvojicích vedeme žáky k plynulému projevu v běžné komunikační mluvě.
- Vedeme žáky k tomu, aby v rámci běžných činností a projektů sdělovali své názory a postoje.
- Poskytujeme žákům prostor k vyjadřování názoru na problematiku a témata dané lekce.
- Zařazujeme do výuky v každé lekci poslech každodenní situace, kterou následně žáci imitují.
- Zařazujeme do výuky různé typy textů, které žáci zpracovávají pro své další vzdělávací potřeby (populárně-naučný článek, novinový článek, internetové stránky, interview, komiksový příběh, dopisy a podobně).

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
**JAZYK A JAZYKOVÁ
 KOMUNIKACE**

PŘEDMĚT
**CIZÍ JAZYK - ANGLIČTINA
 1. STUPEŇ**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák při poslechu: - Rozumí názvům nejdůležitějších věcí ve svém okolí - Rozumí číslům - Rozumí jednoduchým instrukcím svých učitelů, reaguje na ně verbálně i neverbálně - Rozumí jednoduchým otázkám, když je lidé říkají pomalu a zřetelně - Rozumí velice jednoduchým větám o sobě a své rodině, rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a zřetelně, pokud má k dispozici vizuální oporu Žák při čtení: - Dokáže poznat ve velmi krátkých jednoduchých textech známá jména, slova a fráze. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. - Dokáže pochopit, o čem jsou krátké jednoduché články, zvláště když jsou u nich obrázky (vizuální opora)	3.	Slovní zásoba na témata - abeceda - škola - narozeniny - rodina - barvy - oblečení - zvířata - počasí - jídlo - kalendářní rok - svátky - roční období Komunikační situace - pozdravy - představování - co máme a nemáme - co máme a nemáme rádi Jazykové struktury a gramatika - osobní a přivlastňovací zájmena - jednoduchá otázka a odpověď s použitím sloves „být“ a „mít“ - číslovky 1 – 20 Reálie Vánoce a Velikonoce v Anglii	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – komunikace - Komunikace - Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> - Kulturní difference - Multikulturalita	Mezipředmětové vztahy: - Hudební výchova - Výtvarná výchova - předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět - Dramatická výchova - Matematika Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, výslovnost, práci se slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.
	4.	Slovní zásoba - fonetické znaky - abeceda - domov - škola - narozeniny	Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání	Mezipředmětové vztahy: - Hudební výchova - Výtvarná výchova

- Dokáže najít základní informace, například kde se hraje nějaký film a v kolik začíná. Dokáže vzhledat potřebnou informaci v jednoduchém textu. - Rozumí krátkým jednoduchým textům, z běžného života, např. zprávám na pohlednicích, pozdravu z prázdnin Žák při rozhovoru: - Umí se představit - Umí poděkovat - Umí pozdravit, rozloučit se a dokáže někoho představit - Umí se zeptat, jak se někomu daří, a umí na podobné otázky odpovídat - Umí si o něco říci a umí reagovat na žádost někoho jiného - Umí používat čísla a říci, kolik je hodin - Dokáže si říci o věci v obchodě, pomáhá si při tom gesty - Dokáže se ptát na to, kde lidé žijí, koho znají a co mají, a dokáže na takové otázky odpovídat. Žák v samostatném ústním projevu: - Umí sdělit jednoduše informace o sobě, své škole, volném čase a dalších tématech - Umí popsat, kde žije - Umí mluvit jednoduchými větami o svém domově, své rodině		- rodina - zvířata - město - příroda - doprava Práce se slovníkem Komunikační situace - pozdravy - představování - žádost o informaci - popis osob a předmětů Jazykové struktury a gramatika - osobní a přivlastňovací zájmena - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“, - číslovky 1 – 100 - přivlastňování pomoci „s“ - vazba „there is“ a „there are“ - pojmenování času - přídavná jména Reálie Vánoce a Velikonoce v Anglii	- Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – komunikace - Komunikace - Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> - Kulturní difference - Multikulturalita	- předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět - Dramatická výchova - Matematika Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, výslovnost, práci se slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.
	5.	Slovní zásoba na témata - roční období, počasí - zeměpisné údaje - pozdravy - části těla - nákupy, ceny - rodina, osobní údaje - oblíbené věci - domácí zvířata - dny v týdnu - škola - časové údaje - denní režim, volný čas - povolání	Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy – komunikace - Komunikace - Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení</u>	Mezipředmětové vztahy: - Hudební výchova - Výtvarná výchova - předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět - Dramatická výchova - Matematika Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, výslovnost, práci se

a lidech, které zná Žák v písemném projevu: • Umí vyplnit osobní údaje do formuláře (své bydliště, jméno, věd) • Umí psát slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • Umí napsat krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici • Dokáže napsat krátké blahopřání, například k narozeninám. • Dokáže jednoduchými větami napsat o sobě, své rodině, svých zálibách a zájmech		(práce se slovníkem) Komunikační situace - pozdravy - psaní pohledů a dopisů - otázky a odpovědi - situace v obchodě - volný čas Jazykové struktury a gramatika - osobní, ukazovací, tázací a přivlastňovací zájmena - neurčitý a určitý člen - přivlastňovací pád podstatných jmen - množné číslo podstatných jmen - slovesa „být“, „mít“ a „moci“ - přítomný čas prostý - rozkazovací způsob 2.os. j. č. - předložky - vazba „there is/are“ Reálie - pozdravy v anglicky mluvících zemích - školy v anglicky mluvících zemích anglické svátky	<u>v evropských a globálních souvislostech</u> – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> – Kulturní difference – Multikulturalita	slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.
--	--	---	--	--

ANGLICKÝ JAZYK

2. STUPEŇ

Charakteristika předmětu ve 3. období dle RVP ZV

Výuka v 6. – 9. ročníku probíhá s dotací 3 hodiny týdně; dále prohlubuje všechny jazykové dovednosti (poslech, čtení, mluvení, psaní) a vědomosti žáka ve všech oblastech jazykového vzdělání na základní škole včetně gramatiky, slovní zásoby a výslovnosti. Jazyková výuka podporuje zejména rozvoj komunikačních kompetencí. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Součástí učiva je i poznávání životního stylu anglicky mluvících zemí.

Využíváme náročnější metody práce, např. tvorbu krátkodobých nebo dlouhodobých, individuálních nebo skupinových projektů. K tomu slouží nové zdroje a způsoby poznávání faktů – internet, výukové programy na PC, časopisy, knihy, video. Vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných vědomostí a znalostí. Předpokládá se dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Při větším počtu žáků ve třídě se pro účely výuky jazyka žáci dělí do měsích skupin. Hodiny probíhají v kmenové učebně, v jazykové učebně nebo v počítačové učebně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k systematické práci s učebnicí podle pravidelného schématu.
- Vedeme žáky k pravidelné rekapitulaci nabytých vědomostí a dovedností.
- Vedeme žáky k tomu, aby při plnění úkolů uplatňovali: svou iniciativu, představivost, schopnost spolupracovat s ostatními a smysl pro správné načasování dílčích úkolů.
- Vedeme žáky k tomu, aby se přizpůsobili práci v různém prostředí a s různými spolupracovníky.
- Vedeme žáky k tomu, aby si sami nebo ve spolupráci s ostatními naplánovali práci na projektu tak, aby ji včas dokončili a odevzdali.
- Vedeme žáky k tomu, aby si sami nebo ve spolupráci s ostatními žáky vypracovali osnovu projektu a výčet znalostí souvisejících s tématem před jeho provedením.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby analyzovali a procvičovali nové učivo v kontextu psaného nebo slyšeného textu.
- Vedeme žáky k tomu, aby rozvíjeli své schopnosti porozumět slyšenému textu poslechem zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích.
- Vedeme žáky k tomu, aby si systematicky osvojovali důležité výrazy související s tématem lekce.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali souvislosti v gramatice a v tvarosloví v českém i anglickém jazyce a formulovali pravidla v cizím jazyce.
- Vedeme žáky k tomu, aby si na základě hodnocení a sebehodnocení kladli další cíle učení tak, aby si procvičili nepochopenou či nezažitou látku.
- Vedeme žáky k tomu, aby sami nebo ve spolupráci s ostatními získávali zpětnou vazbu o svém pokroku.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- Vedeme žáky k tomu, aby pracovali na úkolech ve dvojicích nebo ve skupinách a ovlivňovali kvalitu společné práce.
- Vedeme žáky k tomu, aby vypracovávali projekty, ve kterých vyjadřují svůj názor na danou problematiku a následně je prezentovali před spolužáky.
- Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali svoje chování v kolektivu s chováním postav ve čtecích a poslechových textech.
- Přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka.
- V řízené diskusi na dané téma vedeme žáky k tomu, aby přijímali názory jiných, ovládali svoje projevy, zároveň v nich podporujeme sebedůvěru a sebeúctu.
- Při práci s učebnicí dáváme žákům dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a jako sjednocujícího činitele národního společenství
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení zadáváním domácích úkolů a kontrolními testy po každé lekci.
- Prostřednictvím textů v učebnicích seznamujeme žáky s různým chováním lidí, s různými názory, projevy a hodnotami.
- Umožňujeme žákům vyjadřovat jejich postoje k dění v jejich okolí.

- Usměrnujeme žáky při hledání a používání materiálů potřebných k plnění úkolů.
- Neopravujeme chyby v projektové práci; ta je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka, který tak dokládá odpovědnost za svoji práci.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli instrukcím k cvičením v anglickém jazyce.
- Vedeme žáky k tomu, aby při práci na projektech využívali znalosti z jiných předmětů.
- Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali výsledky své práce se spolužáky, vyhodnocovali je a vyvozovali postup pro svou další práci.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů.
- Necháváme žáky rozhodovat o kvalitě a kvantitě při projektové práci.
- Zařazujeme do výuky četbu textů simulujících problémové situace a diskutujeme se žáky o řešení takových situací.

Kompetence komunikativní

- Simulací běžných komunikativních situací vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování.
- Procvičováním “každodenních výrazů“ ve dvojicích vedeme žáky k plynulému projevu v běžné, komunikační mluvě.
- Vedeme žáky k tomu, aby v rámci běžných činností a projektů sdělovali své názory a postoje.
- Poskytujeme žákům prostor k vyjadřování názoru na problematiku a témata dané lekce.
- Zařazujeme do výuky v každé lekci poslech každodenní situace, kterou následně žáci imitují.
- Zařazujeme do výuky různé typy textů, které žáci zpracovávají pro své další vzdělávací potřeby (populárně-naučný článek, novinový článek, internetové stránky, interview, komiksový příběh, dopisy a podobně).
- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
**JAZYK A JAZYKOVÁ
 KOMUNIKACE**

PŘEDMĚT
**CIZÍ JAZYK - ANGLIČTINA
 2. STUPEŇ**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	POZNÁMKY
Žák při poslechu: - Rozumí základním informacím o lidech, jejich rodině, bydlišti, práci a koníčcích, v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetlně. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. - V krátkých nahrávkách o běžných věcech rozumí důležitým informacím - Dokáže porozumět jednoduchému popisu cesty Žák při čtení: - Rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. - Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům - Rozumí běžným nápisům (například na ulicích a na nádraží) - Dokáže vyhledat požadované informace v jednoduchých	6.	Slovní zásoba na témata schopnosti dům a byt místa a budovy ve městě přídavná jména popisující vzhled domácí práce oblečení rodina, přátelé, osobní údaje sporty nakupování, ceny počasí, měsíce v roce zvyky a koníčky zvířata části těla Komunikační situace popis místa a předmětů označení objektů na mapě objednávka v restauraci popis osoby a činnosti setkání situace ve třídě situace v obchodě osobní rozhovor Jazykové struktury a gramatika –rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl	<u>Osobnostní rozvoj</u> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita <u>Sociální rozvoj</u> Mezilidské vztahy – komunikace Komunikace Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> Kulturní difference Multikulturalita	Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova Výchova k občanství Dějepis Zeměpis Matematika Informatika Přírodopis Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, výslovnost, práci se slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.

každodenních autentických materiálech. - Rozumí jednoduchému návodu, například jak použít veřejný telefon Žák při rozhovoru: - Umí se zeptat na základní informace a adekvátně reagovat v běžných formálních i neformálních situacích - Umí lidi zdvořile oslovit - Umí někoho někam pozvat a reagovat na pozvání - Umí se omluvit a přijmout omluvu - Umí se s kamarády domluvit na tom, co budou dělat, kam půjdou a kdy a kde se sejdou - Umí si objednat jídlo nebo pítí - Umí říci, co chce, a zeptat se na cenu, například v obchodě nebo na poště - Dokáže se zeptat na základní informace o veřejné dopravě a koupit si jízdenky - S pomocí mapy nebo plánu se dokáže zeptat na cestu nebo poradit někomu jinému - Umí se zeptat na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, a umí		sdělení a porozumění) slovesa „moci“ a „muset“ vazba „there is/are“ předložky místa rozkazovací způsob pro 1.os.č.mn. přítomný čas průběhový srovnání přítomného času prostého a průběhového určitý a neurčitý člen řadové číslovky datum osobní zájmena v předmětu ukazovací zájmena zájmena „some“ a „any“ Reálie bydlení ve Velké Británii lidé žijící ve VB typický rok ve VB anglické písně zvířata ve VB		
	7.	Slovní zásoba na témata zdraví a nemoc škola jídlo a pítí kuchařské recepty rekordy země a kontinenty oblečení zábava a volný čas zvyklosti Komunikační situace dotazy a odpovědi dopis nehody v restauraci příprava jídla podle receptu popis cesty dle mapy situace v obchodě vhodnost oblečení	<u>Osobnostní rozvoj</u> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita <u>Sociální rozvoj</u> Mezilidské vztahy – komunikace Komunikace Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova Výchova k občanství Dějepis Zeměpis Matematika Informatika Přírodopis Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci,

na takové otázky odpovídat • Umí jednoduše vyjádřit, jak se cítí • Dokáže se účastnit krátké konverzace o tom, co jej zajímá • Dokáže vyjádřit souhlas a nesouhlas s jinými lidmi • Umí se ptát na záliby a umí na otázky o zálibách odpovídat • Umí se ptát na to, co lidé dělali, a umí na takové otázky odpovídat • Když něčemu nerozumí, umí člověka, se kterým mluví, velice jednoduše požádat, aby zopakoval, co řekl Žák v samostatném ústním projevu: • Umí popsat sebe svou rodinu a další lidi		domluva schůzky Jazykové struktury a gramatika minulý čas sloves otázka a zápor v minulém čase vyjádření budoucnosti vyjádření množství členy počítatelná a nepočítatelná podstatná jména porovnání stejných věcí/kvalit stupňování přídavných jmen jazykolamy sloveso „muset/mít“ povinnost frekvenční příslovce čísla nad 100 Reálie jídlo ve Velké Británii den sv.Valentýna USA	<u>Multikulturní výchova</u> Kulturní difference Multikulturalita	ovládání pravopisu slov, práci se slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.
• Umí jednoduše popsat místa a předměty • Dokáže mluvit o své škole a o své práci ve škole • Umí vyjádřit, co má a nemá rád/a • Umí popsat, co pravidelně dělá a věci ze svého každodenního života • Umí popsat, co dělal/a v minulosti • Umí popsat, jaké má plány • Umí vyprávět jednoduchý příběh Žák v písemném projevu:	8.	Slovní zásoba na témata širší rodina osobní údaje aktivity volného času školní předměty doprava obydlí a pracoviště plány do budoucnosti domy a jejich části věci v domě časové údaje Komunikační situace představení sebe a svého okolí popis události seznamování žádosti popis plánů do budoucna	<u>Osobnostní rozvoj</u> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita <u>Sociální rozvoj</u> Mezilidské vztahy – komunikace Komunikace Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme	Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova Výchova k občanství Dějepis Zeměpis Matematika Informatika Přírodopis Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný

• Umí napsat o své rodině, škole a koníčcích, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. • Umí napsat stručný osobní dopis – pozvání, poděkování nebo omluvu a reagovat na jednoduché písemné sdělení. • Umí napsat stručný popis nějaké události • Umí spojovat věty výrazy jako „a“, „ale“, „protože“		průzkum mínění nabídky, návrhy a rozhodnutí předpovědi dotazník rozhovor, interview formální dopis zpráva Jazykové struktury a gramatika přítomný čas prostý příslovce frekvence přítomný čas prostý a průběhový přítomný čas průběhový k vyjádření budoucnosti spojování vět minulý čas prostý vazba „used to“ minulý čas průběhový min. čas průběhový a min. čas prostý předložky ve spojení s čas. údajem a s dobou Reálie životní styl mladých lidí v anglicky mluvících zemích	Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> Kulturní difference Multikulturalita	přízvuk, intonaci, ovládání pravopisu slov, práci se slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.
	9.	Slovní zásoba na témata společnost a její problémy moderní technologie a média film škola detektivní příběhy dopravní značky, informativní cedule a nápisy cestování osobní zážitky z minulosti	<u>Osobnostní rozvoj</u> Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita <u>Sociální rozvoj</u> Mezilidské vztahy – komunikace Komunikace Kooperace a kompetice <u>Výchova k myšlení</u>	Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní výchova Výchova k občanství Dějepis Zeměpis Matematika Informatika Přírodopis Rozvíjíme studijní dovednosti žáka, dostatečně srozumitelnou

		Komunikační situace popis cesty domluva schůzky popis historické události osobní rozhodnutí odmítnutí návrhu filmová anotace osobní rada osobní dopis osobní problémová situace jazykolamy Jazykové struktury a gramatika Budoucí čas (will) podmínkové věty typ 1 a 2 Tázací dovětky přídavná jména a přirovnání stupňování př. jm. předpřítomný čas minulé přičestí předpřít. a min. čas počítatelná a nepočít. podst. jm. základní modální slovesa trpný rod sloves vyjádření budoucnosti s „going to“, „will“ a přít. časem průběhovým Reálie historické události Velká Británie USA britské a americké filmy	<u>v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> Kulturní difference Multikulturalita	výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci, ovládání pravopisu slov, práci se slovníkem, řazení slovní zásoby do různých skupin. Pracujeme s každodenními situacemi v běžném životě. Využíváme různé metody a techniky učení.
--	--	--	---	--

NĚMECKÝ JAZYK 2. STUPEŇ

Charakteristika předmětu

Výuka dalšího cizího jazyka začíná v 7. ročníku a probíhá s dotací 2 hodiny týdně. Výuka dalšího cizího jazyka – německý jazyk, dle RVP ZV tvoří úvod do vzdělávání žáků v dalším cizím jazyce. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku dalšího cizího jazyka – německého a vytváření pozitivního vztahu k učení dalšímu cizímu jazyku.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití s cílem podpory rozvoje komunikačních kompetencí. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí a běžných konverzačních situací. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Součástí učiva je i poznávání životního stylu německy mluvících zemí.

Předpokládá se dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Při větším počtu žáků ve třídě se pro účely výuky jazyka žáci dělí do menších skupin. Hodiny probíhají v kmenové učebně, v jazykové učebně nebo v počítačové učebně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k systematické práci s učebnicí podle pravidelného schématu.
- Vedeme žáky k pravidelné rekapitulaci nabytých vědomostí a dovedností.
- Vedeme žáky k tomu, aby při plnění úkolů uplatňovali: svou iniciativu, představivost, schopnost spolupracovat s ostatními a smysl pro správné načasování dílčích úkolů.
- Vedeme žáky k tomu, aby se přizpůsobili práci v různém prostředí a s různými spolupracovníky.
- Vedeme žáky k tomu, aby si sami nebo ve spolupráci s ostatními naplánovali práci na projektu tak, aby ji včas dokončili a odevzdali.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby analyzovali a procvičovali nové učivo v kontextu psaného nebo slyšeného textu.
- Vedeme žáky k tomu, aby rozvíjeli své schopnosti porozumět slyšenému textu poslechem zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích.

- Vedeme žáky k tomu, aby si systematicky osvojovali důležité výrazy související s tématem lekce.
- Vedeme žáky k tomu, aby sami nebo ve spolupráci s ostatními získávali zpětnou vazbu o svém pokroku.
- Vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jak prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb a prožitků a ke sdělování názorů.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tomu, aby pracovali na úkolech ve dvojicích nebo ve skupinách a ovlivňovali kvalitu společné práce.
- Přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka.
- V řízené diskusi na dané téma vedeme žáky k tomu, aby přijímali názory jiných, ovládali svoje projevy, zároveň v nich podporujeme sebedůvěru a sebeúctu.
- Při práci s učebnicí dáváme žákům dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny.
- Rozvíjíme v žácích pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a vedeme je k respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení zadáváním domácích úkolů a kontrolními testy po každé lekci.
- Prostřednictvím textů v učebnicích seznamujeme žáky s různým chováním lidí, s různými názory, projevy a hodnotami.
- Umožňujeme žákům vyjadřovat jejich postoje k dění v jejich okolí.
- Usměrnujeme žáky při hledání a používání materiálů potřebných k plnění úkolů.
- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a jako sjednocujícího činitele národního společenství.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli instrukcím k cvičením v německém jazyce.
- Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali výsledky své práce se spolužáky, vyhodnocovali je a vyvozovali postup pro svou další práci.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů.
- Zařazujeme do výuky četbu textů simulujících problémové situace a diskutujeme se žáky o řešení takových situací.

Kompetence komunikativní

- Simulací běžných komunikativních situací vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování.
- Procvičováním “každodenních výrazů” ve dvojicích vedeme žáky k plynulému projevu v běžné komunikační mluvě.
- Vedeme žáky k tomu, aby v rámci běžných činností a projektů sdělovali své názory a postoje.
- Poskytujeme žákům prostor k vyjadřování názoru na problematiku a témata dané lekce.
- Zařazujeme do výuky poslech každodenní situace, kterou následně žáci imitují.
- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.
- Vedeme žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
JAZYK A JAZYKOVÁ
KOMUNIKACE

PŘEDMĚT
NĚMECKÝ JAZYK
2. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
POSLECH Žák rozumí názvům nejdůležitějších věcí ve třídě rozumí číslům rozumí jednoduchým instrukcím svých učitelů rozumí jednoduchým otázkám, když je lidé říkají pomalu a zřetelně	7.	Slovní zásoba k tématům: Škola Zájmy a koníčky Čísla /telefon.č., e-mail. adresa Barvy Komunikační situace: Pozdravy Představování Informace o tom, co má a nemá rád Informace o tom, co má a nemá Jednoduchý popis	OSV VMEGS MuV	Mezipředmětové vztahy: Hv Vv M Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

ČTENÍ Žák ve velmi krátkých jednoduchých textech dokáže poznat známá slova, jména a fráze dokáže pochopit, o čem jsou krátké jednoduché články, zvláště, když jsou u nich obrázky dokáže najít základní informace, například kde se hraje nějaký film a v kolik hodin začíná rozumí krátkým jednoduchým zprávám na pohlednicích, například pozdravu z prázdnin		osob a věcí Jazykové struktury a gramatika: Člen určitý a neurčitý Zjišťovací otázky a odpovědi W-Fragen + Antworten Modální sloveso können + stavba věty Osobní zájmena Předložky in, aus Otázky ANO/NE Akkusativ Slovesa sein, haben, mögen Slovesa pravidelná Podstatná jména Reálie: Německy mluvící země		
ROZHOVORY Žák Se umí představit, umí poděkovat Umí pozdravit a rozloučit se, dokáže někoho představit Umí se zeptat, jak se někomu daří a umí na podobné otázky odpovídat Umí si o něco říct, umí reagovat na žádost někoho jiného Umí používat čísla a říct, kolik	8.	Slovní zásoba k tématům: Škola Zájmy a koníčky Rodina Povolání Země Potraviny Lidské tělo Komunikační situace: Představování Žádost o jednoduchou	OSV VMEGS MuV	Mezipředmětové vztahy: Hv Vv M Čj Pv Informatika Vzdělávací oblast:Člověk a jeho svět

je hodin Dokáže si říct o věci v obchodě a pomáhat si při tom gesty Se dokáže ptát na to, kde lidé žijí, koho znají a co znají a co mají a dokáže na takové otázky odpovídat SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ PROJEV Žák Umí, kdo je a čím je Umí popsat, kde žije Umí mluvit jednoduchými větami o svém domově, své rodině a lidech, které zná PÍSEMNÝ PROJEV Žák Umí vyplnit formulář/své jméno, bydliště, věk/ Umí napsat krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici Dokáže napsat krátké blahopřání, například k narozeninám Dokáže jednoduchými větami napsat,		informaci Něco pojmenovat Popsat svůj den Vykat Vyjádřit časové údaje Jazykové struktury a gramatika: Přivlastňování pomoci -s Postavení slov ve větě Slovesa s odlučitelnou předponou Předložky am, um, von-bis Slovesa se změnou kmenové samohlásky (fahren, lesen, ..) Přivlastňovací zájmena Ústní projev: Představení své rodiny Mluvit o povoláních Popsat svůj den Mluvit o svých zájmech Říct svoji adresu Reálie: Vánoce/ Velikonoce Jídlo v německy mluvících zemích		
--	--	--	--	--

kde žije a kdo je				
SAMOSTATNÝ ÚSTNÍ PROJEV Žák Umí, kdo je a čím je Umí popsat, kde žije Umí mluvit jednoduchými větami o svém domově, své rodině a lidech, které zná PÍSEMNÝ PROJEV Žák Umí vyplnit formulář/své jméno, bydliště, věk/ Umí napsat krátký pozdrav na pohlednici Dokáže napsat krátké blahopřání, například k narozeninám Dokáže jednoduchými větami napsat,	9.	Slovní zásoba k tématům: Časové údaje Oblékání Nakupování Cestování Komunikační situace: Popis a charakteristika osoby a předmětu Říct, co se mi (ne)líbí Mluvit v minulosti Mluvit o schopnostech Jazykové struktury a gramatika: Předložky se 3. pádem: zu, nach, Předložky se 4. pádem: für Předložky se 3. a 4. pádem: an, auf, in, vor Perfekt mit haben Zájmeno: man Ústní projev: Popis obrázku nebo fotografie Charakteristika osoby Vyjádření svých přání Hodnocení statistiky		

		Reálie: vybraná města v německy mluvících zemích (Berlín, Mnichov, Vídeň, Bern, ..) Svátky a tradice		
--	--	---	--	--

MATEMATIKA

1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a dává základy pro vzdělávání žáků na vyšším stupni škol.

V našem ŠVP je vzdělávací oblast Matematika a její aplikace na 1. stupni zastoupena předmětem **MATEMATIKA**.

Časová dotace pro výuku činí v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 5 hodin týdně.

Výuka většinou probíhá v kmenových učebnách. Využíváme i specializovanou učebnu vybavenou počítači.

Umožňujeme žákům získávání vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě, rozvíjíme jejich logické a analyticko-syntetické myšlení, tvořivost a schopnosti řešit problém. Poznatky z matematiky se snažíme využívat v ostatních předmětech. Při výuce využíváme různé názorné pomůcky, modely, stavebnice, nástěnné obrazy i reálné předměty. Využíváme organizační formy skupinové i frontální práce, snažíme se o dostatečnou míru individuální práce. Volíme metody aktivizující žáky, činnostní učení, metody vycházející ze vstupních znalostí dětí.

Učitelé provádějí diagnostiku ve třídě s cílem odhalit u žáků poruchy učení, zejména dyskalkulii, rodičům těchto žáků doporučují vyšetření v pedagogicko - psychologické poradně a vhodné učební postupy. U žáků s diagnostikovanou poruchou respektují doporučení pedagogicko – psychologické poradny. Diagnostika ve třídě směřuje také k vyhledávání výrazně talentovaných dětí, které se učitelé snaží rozvíjet v oboru s ohledem na úroveň jejich znalostí. Snažíme se o zapojení dětí do matematických soutěží (např. Matematický klokánek pro žáky 4. – 5. ročníku, Matematická olympiáda pro žáky 5. ročníku)

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému objevování tvůrčích možností.
- Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- Vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života.

Kompetence k řešení problémů

- Nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů.
- Podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh.
- Nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení.
- Provádíme se žáky rozbor úkolu (problému) a tvoříme plán jeho řešení, odhadujeme výsledky, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání.
- Poskytujeme žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření.

Kompetence komunikativní

- Užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky.
- Pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení.
- Vedeme žáky k respektování daných pravidel.

Kompetence občanské

- Zařazujeme úlohy s ekologickou tematikou
- Nabízíme dostatečné množství situací k propojení osobnosti dítěte, jeho zájmů a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky apod.)

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k bezpečnému užívání nejrůznějších pomůcek, materiálů, nástrojů a vybavení
- Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- Nabízíme žákům činnosti, při kterých propojí základní pracovní dovednosti a matematické znalosti (např. modelování a výroba různých rovinných útvarů a prostorových těles)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
**MATEMATIKA A JEJÍ
 APLIKACE**

PŘEDMĚT
MATEMATIKA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	1.	- počítání prvků - užití v praktických situacích		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	1.	- určování času – pojmy: den, noc, části dne - dny v týdnu, měsíc, rok		Člověk a jeho svět – Lidé a čas
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	1.	- vyhledávání tvarů v okolní realitě - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - črtání rovinných útvarů - vystřihování rovinných útvarů - prostorová tělesa: koule, válec, krychle - modelování prostorových těles - užití dětských skládanek a stavebnic - navlékání korálků - užití v praktických situacích		Člověk a svět práce – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti

provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	1.	- sčítání a odčítání v oboru 0 -20 bez přechodu přes desítku a přechodem přes desítku - užití v praktických situacích		
	2.	- sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 - závorky - pojmy součet a rozdíl		
	2.	- určování času - převody jednotek času – den, hodina, minuta, vteřina		
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	2.	modelování souměrných geometrických útvaru podle zadání ze špejlí, ze stavebnic, stříhání z přehnutého papíru		Člověk a svět práce – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti
	2.	- symboly násobení a dělení - násobení a dělení v oboru malé násobilky - vztahy mezi násobením a dělením - závorky		
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a	3.	- psaní číslic - čtení a zápis čísel - vytváření souborů o		Český jazyk a literatura – hygienické návyky při psaní a čtení

nerovnosti		daném počtu prvků • porovnávání souborů prvků • vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ užití v praktických situacích		
• užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	3.	• orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, vpravo, vlevo, první, poslední • určování stovek, desítek a jednotek • řazení čísel vzestupně i sestupně užití v praktických situacích		• Člověk a jeho svět – časová osa, teploměr, zápis písma a čísel zleva doprava
• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	3.	• sčítání a odčítání v oboru 0 – 1 000 • závorky		
• řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	3.	• slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací • zápisy slovních úloh	• OSV – osobnostní rozvoj – kreativita • OSV – morální rozvoj – řešení problémů	• Výtvarná výchova – grafické znázornění slovních úloh
• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	3.	• matematické i jiné symboly a značky		• Člověk a jeho svět – peníze – mince, bankovky
• doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	3.	• užití tabulek, grafů, digramů • orientace ve čtvercové síti – piškvorky, loď, křížovky, sudoku, dáma, šachy • práce s údaji –	• EV – vyhledávání údajů a informací	• Člověk a jeho svět – • Český jazyk a literatura – křížovky

		jízdní řády, ceníky		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	3.	- vyhledávání tvarů v okolní realitě - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník - prostorová tělesa: kvádr, jehlan, kužel - modelování prostorových těles - užití dětských skládanek a stavebnic - užití v praktických situacích		- Člověk a svět práce – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, rýsuje jednoduché útvary v rovině	3.	- pojmy: křivá, rovná a lomená čára, bod, přímka, polopřímka, úsečka - kreslení čar - rýsování přímek a úseček - krajní body úsečky - vzájemná poloha dvou přímek: rovnoběžky, různoběžky, průsečík různoběžek - měření úseček s přesností na milimetry - označení bodů a úseček - měření stran rovinných obrazců - čtvercová síť - kreslení a rýsování rovinných útvarů ve čtvercové síti - jednotky délek:		- Člověk a svět práce – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti - Výtvarná výchova – dekorativní využití geometrických útvarů a těles

		metr, centimetr, milimetr, decimetr, kilometr • rýsovací pomůcky, tužka, pravítko, kružítko • čistota a bezpečnost při práci		
• čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, orientuje se na číselné ose	4.	• obor přirozených čísel do 100000	• OSV- osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj (prolíná všemi tématy)	
	4.	• obor přirozených čísel do 1000000	• MKV – lidské vztahy (ve skupinové a párové práci)	
• provádí pamětné i písemné početní operace v oboru přirozených čísel	4.	• sčítání a odčítání čísel do 100000 z paměti i písemně • velká násobilka • písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem • dělení jednociferným dělitelem • dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel		
• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	4.	• zaokrouhlování na 10, 100, 1000 • kontroly výpočtů		
• modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	4.	• Celek, část, zlomek (čtení, zápis) • Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina (příklady		

		- z běžného života, obrázky) • Řešení a tvorba slovních úloh, určování poloviny, čtvrtiny, třtiny, pětiny, desetiny z celku • Čítatel, jmenovatel, zlomková čára		
• Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	4.	• Čítatel, jmenovatel, zlomková čára		
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	4.	• jednoduché a složené slovní úlohy	• EGS (prolíná učivem v řešení slovních a praktických úloh)	
• vyhledává, sbírá a třídí data	4.	• práce s daty (přehledy, závislosti, vztahy, vlastnosti)	• ENV – lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí	
• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	4.	• práce s diagramy, grafy, tabulkami, jízdními řády, ceníky apod.		
• zná základní fyzikální jednotky, umí je převádět	4.	• jednotky hmotnosti, délky, objemu a času		
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	4.	• rozlišování a rýsování geometrických útvarů v rovině (přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh)		

řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	5.	- slovní úlohy s netradičními postupy - práce s číselnými řadami, s číselnými údaji - prostorová představivost	- OSV – osobnostní rozvoj (kreativita) - EGS	
Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	5.	- Číselná osa (kladná a záporná část), znázornění, čtení, zápis a porovnání celých čísel v rozmezí – 100 až + 100 - Měření teploty, vyjádření dlužné částky (příklady z běžného života)	EV – vztah člověk k prostředí: globální oteplování	Člověk a jeho svět - měření
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	5.	Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třtiny, pětiny, desetiny		
Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	5.	Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)		
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	5.	Desetinné číslo (vztah mezi celem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života; četba, zápis a znázornění desetinného čísla v řádu desetin a setin)		

		• Porovnání desetinných čísel (v řádu desetin a setin) • Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)		
• Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	5.	• Desetinné číslo (vztah mezi celem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života; četba, zápis a znázornění desetinného čísla v řádu desetin a setin) • Porovnání desetinných čísel (v řádu desetin a setin) • Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)		
• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	5.	• zaokrouhlování na 10000, 100000, 1000000 - kontroly výpočtů		
• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	5.	• principy asociativnosti a komutativnosti (vlastnosti početních operací s přirozenými čísly)		
provádí pamětné i písemné početní	5.	• sčítání a odčítání čísel do 1000000		

operace v oboru přirozených čísel		• z paměti i písemně násobení 10, 100, 1000 • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným činitelem • dělení dvojciferným dělitelem		
	5.	• rozlišování a sestrojení obecného, pravoúhlého, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku • sestrojení čtverce a obdélníku		
• sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	5.	• délka úsečky • jednotky délky a jejich převody • obvod mnohoúhelníku, obrazce		
• sestrojí rovnoběžky a kolmice	5.	• vzájemná poloha přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, kolmice		
• určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	5.	• obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu		
• rozlišuje základní útvary v prostoru	5.	• rozlišování geometrických útvarů v prostoru (kvádr, krychle, jehlan, kužel, koule, válec)		
• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu	5.	• osově souměrné útvary		

souměrnosti útvaru překládáním papíru				
--	--	--	--	--

MATEMATIKA

2. STUPEŇ

Matematika a její aplikace poskytuje v základním vzdělávání vědomosti a dovednosti, které jsou potřebné v praktickém životě a umožňuje získat matematickou gramotnost. Ta se získává prostřednictvím praktických činností, které jsou typické při práci s matematickými objekty a při využití matematiky v reálných situacích.

Matematika má v základním vzdělávání nezastupitelnou roli a je nutná pro další studium na vyšších typech škol.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace částečně zahrnuje základní oblasti matematiky, jako je Analýza, Algebra, Geometrie a také řešení nestandardních úloh a problémů.

Žáci si osvojují a provádějí základní aritmetické operace, porozumí algoritmu, jak a proč je operace prováděna, a snaží se propojit operaci s reálnou situací, a to včetně základních matematizací situace.

Žáci si uvědomují změny a závislosti jevů, chápou pokles, růst, nulovou hodnotu, analyzují jevy z tabulek, grafů, jednoduché případy vyjadřují matematickým vzorcem.

V oblasti Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů okolo nás, popisují vzájemné polohy útvarů, porovnávají, odhadují, měří délku, velikosti úhlů a snaží se zdokonalit svůj celkový grafický projev.

U nestandardních úloh uplatňují žáci logické myšlení. Snaží se vyřešit problémové úlohy z běžného života, provést jejich analýzu, stanovit podmínky, provést náčrt a stanovit co nejelegantnější řešení.

Žáci se učí využívat základní pomůcky pro řešení úloh a úkolů, především kalkulaček, PC.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Zadáváme zajímavé domácí úkoly
- Vedeme žáky k sebehodnocení a pochopení smyslu potřeby učit se
- Vedeme žáky k iniciativnímu přístupu k samostatné práci
- Podněcujeme žáky k účasti v různých soutěžích (Pythagoriáda)

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život
- Učíme děti obhájit jejich názory a činy
- Učíme děti zvládat stresové situace
- Zařazujeme do výuky řešení problémových úloh
- Vedeme žáky k samostatnosti

- Učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou vlastní názor
- Dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně

Kompetence sociální a personální

- Využíváme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- Vedeme žáky k respektování daných pravidel

Kompetence občanské

- Učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (menšiny, národy)

Kompetence pracovní

- Učíme žáky ovládat a manipulovat s různými přístroji a pomůckami
- Vedeme žáky k zodpovědnému a sebekritickému postoji k volbě budoucího povolání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA 2. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák • Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část • Analyzuje a řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace • Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	6.	• Desetinná čísla - násobení, dělení - sčítání, odčítání		• Římské číslice - mezipředmětový vztah - Dějepis
	6.	• Desetinná čísla - zaokrouhlování, porovnávání - využití v příkladech z praxe		• Převody jednotek - mezipředmětový vztah - Fyzika
• Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	6.	• Znaky dělitelnosti - prvočísla - největší společný dělitel - nejmenší společný násobek		

Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	6.	- Zlomky se stejným jmenovatelem - porovnávání - početní operace se zlomky (sčítání a odčítání)		
Určuje a charakterizuje základní rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	6.	Základní pravidla rýsování, druhy čar, geometrická symbolika	- Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání	
- Určuje a charakterizuje základní rovinné útvary, rovinné znázornění - Určí osově souměrný útvar	6.	- Osová souměrnost - osa souměrnosti - vzor, obraz - rýsování	- Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání	
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem, využívá potřebnou matematickou symboliku	6.	- Úhel - typy úhlů - velikost úhlu a její měření - osa úhlu - konstrukce úhlů bez použití úhloměru	- Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	6.	- Trojúhelník - jednoduché konstrukce		
- Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	6.	- Čtverec, obdélník a trojúhelník - typy trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - výška, těžnice, opsaná a vepsaná kružnice		
- Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles - Načrtne a sestrojí síť základních těles a obraz těles v rovině	6.	- Krychle a kvádr - popis - povrch a objem - síť krychle a kvádru, jednotky		
Užívá různé	7.	Zlomky		

způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část - Analyzuje a řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace - Využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		násobení, dělení - sčítání, odčítání - rozšiřování a krácení - porovnávání - převod zlomku na desetinné číslo		
		- Racionální čísla - násobení, dělení - sčítání, odčítání - porovnávání		
		- Celá čísla - porovnávání, početní operace, absolutní hodnota		
- Modelováním a výpočtem řeší situace vyjádřené poměrem - Pracuje s měřítky plánů a map	7.	- Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr - měřítko plánů a map - trojčlenka		Plány a mapy - mezipředmětový vztah - Zeměpis
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	7.	- Procenta - základ, 1% - procentová část, počet procent - využití v příkladech z praxe - promile		
- Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti - Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti - Určí středově souměrný útvar	7.	- Shodnost geometrických útvarů - středová souměrnost - osová souměrnost - věty o shodnosti trojúhelníků (sss,sus,usu)	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání	
- Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - Odhaduje a vypočítává obvod a obsah základních rovinných útvarů - Načrtne a sestrojí rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	7.	- Čtyřúhelníky (rovnoběžníky, lichoběžník) - konstrukce - obvod, obsah - Trojúhelník - vlastnosti - obvod a obsah	Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje	7.	- Hranoly - typy hranolů - povrch a objem - síť		

- jejich vlastnosti • Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • Načrtne a sestrojí síť základních těles •				
• Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	8.	• Mocniny - druhá mocnina a odmocnina - početní operace s vyššími mocninami • Pythagorova věta - výpočty délky přepony a odvěsny - užití P.v. v praxi		
• Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	8.	• Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota - výrazy s proměnnými, mnohočleny - početní operace s mnohočleny - rozklad na součin, vzorce		
• Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	8.	• Rovnice - rovnost, ekvivalentní úpravy - slovní úlohy řešené pomocí rovnic	• Osobnostní a sociální výchova - kreativita	• Mezipředmětové vztahy - Fyzika, Chemie
• Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • Odhaduje a vypočítává obvod a obsah základních rovinných útvarů • Načrtne a sestrojí rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	8.	• Kruh, kružnice - obvod, obsah - tečna, sečna - vzájemná poloha kružnic; kružnice a přímky - Thaletova kružnice	• Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
• Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje	8.	• Válec, - povrch a objem - slovní úlohy z praxe - síť		

- jejich vlastnosti • Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • Načrtne a sestrojí síť základních těles • Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu				
• Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti • Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles • Načrtne a sestrojí síť základních těles • Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	8.	• Koule - povrch a objem - slovní úlohy z praxe - síť	• Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
• Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • Určí hodnotu výrazu, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	9.	• Lomené výrazy - početní operace s výrazy - složený lomený výraz - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli		
• Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	9.	• Rovnice - Slovní úlohy o pohybu, směsích a společné práci - soustavy rovnic a jejich řešení		
• Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti	9.	• Funkce - lineární funkce - konstantní funkce - lomená funkce - goniometrické funkce	• Osobnostní a sociální výchova - kreativita	

Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	9.	- Podobnost -věty o podobnosti trojúhelníků		
- Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti - Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles - Načrtne a sestrojí síť základních těles - Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	9.	- Jehlan, kužel -povrch a objem -slovní úlohy z praxe -síť	- Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Čte a sestrojí diagramy, počítá aritmetický průměr - provádí, zaznamenává a vyhodnocuje jednoduchá statistická měření	9.	- Statistika - aritmetický průměr - medián, modus, jednotka, znak, četnost - grafy - tabulky - praktické úlohy		
Analyzuje a řeší aplikační úlohy	9.	- Finanční matematika - jednoduché a složené úrokování - úrok, daň - valuty, devizy – kurzovní lístek - využití znalostí v rodinném hospodaření		

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Informatika je součástí vzdělávací oblasti Informatika. Jako samostatný předmět je zařazen v 6., 7. a 8. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně, třídy jsou dělené na skupiny dle počtu žáků a finančních možností školy.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Předmět navazuje na žakovské výstupy vzdělávací oblasti Informatika na 1 stupni ZŠ. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky či tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků.
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti v práci, jejím plánování a dokončení.

- Podporujeme tvořivost, nápaditost.
- Vedeme žáky k vytváření vhodných pracovních návyků, k volbě vhodných pracovních postupů.
- Věnujeme pozornost dodržování bezpečnosti při práci na počítači.
- Učíme žáky ocenit práci druhých a vážit si jí.

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem.
- Učíme žáky využívat vhodných metod, které žákům přiblíží problematiku informačních technologií a povedou k vzbuzení jejich zájmů o danou problematiku.
- Poskytujeme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů a vést je k jejich využívání.
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí.
- Prostřednictvím různých vzdělávacích oblastí pomáháme žákovi vytvořit si vlastní názor na svět, uvědomit si souvislosti a dokázat zaujmout vlastní stanovisko.
- Ukazujeme žákovi důležitost sebehodnocení a učíme ho zhodnotit výsledky své činnosti.
- Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost.
- Vedeme žáky k samostatnému přístupu v práci s informačními technologiemi a zdůrazňovat jim roli předmětu v kontextu celoživotního vzdělávání
- Zařazujeme do výuky relaxační prvky

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k chápání a dodržování pravidel slušného chování.
- Vedeme žáky k respektování potřeb a práv druhých.
- Upozorňujeme žáky na zákonné, společenské i etické normy v oblasti informačních technologií (dodržování licenční politiky apod.)
- Vedeme žáky k utváření žebříčku hodnot.
- Zapojujeme žáky do mezinárodních projektů – seznámení s jinými kulturami.
- Vedeme žáky k chápání, přijímání a dodržování právních norem.
- Věnujeme pozornost dodržování bezpečnosti při práci na počítači

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme dobré vztahy mezi žáky, např. při společných projektech.
- Učíme žáky diskutovat, vyjádřit se vlastními slovy a respektovat názory druhých i jejich práci a čerpat z nich poučení.
- Vhodnými metodami podporujeme u žáků pocit sebedůvěry.
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do řešení problémů.
- Učíme žáky pracovat s chybou
- Učíme žáky sebehodnocení a hodnocení druhých.

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáme žákům dostatek informací a námětů k řešení jejich vlastních problémů.
- Učíme žáky samostatně řešit vznikající problémy a hledat jejich příčiny.
- Vedeme žáky k vyjádření se v diskusi a zaujmout stanovisko.
- Volíme metody k soustavnému rozvoji logického myšlení.
- Podporujeme učivo s praxí a žákovou zkušeností.
- Pěstujeme u žáka vytrvalost při řešení problémů.
- Oceňujeme dobrou práci, originalitu řešení, povzbuzovat pro další aktivity, navozovat spolupráci a vzájemnou pomoc žáků.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k využívání moderních prostředků v komunikaci díky využití informačních technologií.
- Společně se žáky stanovujeme pravidla komunikace v hodinách informatiky.
- Učíme žáky prezentovat svou práci.

Kompetence digitální

- škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

**INFORMAČNÍ A
KOMUNIKAČNÍ
TECHNOLOGIE**

**INFORMATIKA
1. STUPEŇ**

Učební plán

roč.	Téma	hodiny
4.	Ovládání digitálního zařízení	12
	Práce ve sdíleném prostředí	11
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10
5.	Ovládání digitálního zařízení	9
	Práce ve sdíleném prostředí	6
	Úvod do práce s daty	2
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	5
	Úvod do informačních systémů	2
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	6
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	6
	Základy programování – postavy a události	3

Tematické celky

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ● zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí ● edituje digitální text, vytvoří obrázek

	• přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: software Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým

	propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • používá opakování
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt sestavení programu a oživení robota ovládání světelného výstupu	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4

ovládání motoru opakování příkazů ověření správnosti řešení (programu) na robotu	
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných tvarů
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs	
Učivo Data, informace: - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Kódování a přenos dat: - využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace Modelování: - model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	Odkaz na učivo ve zdrojích Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů

Výukové metody a formy

Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke sému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a s textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly	
Učivo • praktická práce s digitálními technologiemi: ovládání zařízení a práce ve sdíleném prostředí, komunikace • porozumění digitálním technologiím: digitální zařízení a jejich účel, společné vlastnosti počítačů, skryté počítače kolem nás; propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet; roboti a umělá inteligence • digitální kompetence: tvorba a úprava digitálního obsahu, vyhledávání informací • základy bezpečného a etického chování: identita v digitálním světě, účty a hesla, citlivé údaje, vybraná rizika a jak se před nimi chránit, nepříjemné chování a šikana, zdvořilá komunikace, výmysly a dezinformace	

Výukové metody a formy

Učení ve spirále“ – ve 4. ročníku pouze úvod do témat, který se opakuje a rozšiřuje v 5. ročníku až na úroveň požadovanou RVP.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
**INFORMAČNÍ A
 KOMUNIKAČNÍ
 TECHNOLOGIE**

PŘEDMĚT
**INFORMATIKA
 2. STUPEŇ**

2. stupeň

Učební plán

roč.	Téma	Hodiny
6.	Kódování a šifrování dat a informací Práce s daty Informační systémy Programování – opakování a vlastní bloky	9 10 3 11

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly	

Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností. Standardizované kódy, bit, bajt, násobné jednotky, jednoduché šifry. Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Kompresce a kontrola Binární čísla
Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Informační

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Odkaz na učivo ve zdrojích Informační systémy
Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – opakování a vlastní bloky

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Vytvoření programu	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Učivo • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • správa souborů, struktura složek • postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

7. ročník

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Tematický celek RVP Data, informace, modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo • data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce řešení problémů s daty • identifikace barev, barevný model • vektorová grafika • pojmová a myšlenková mapa	
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj, používá opakování, větvení, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - používá podmínky, rozezná, kdy je podmínka splněna - vytváří vlastní bloky - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo - podprogramy s parametry - proměnné algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu;	

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

„Spirálové učení“ – výuka navazuje na 6. ročník

Informační systémy

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo - Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty	

8. Ročník

Data, informace a modelování

Tematický celek RVP Data, informace, modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí grafů (orientovaný, ohodnocený) řeší problémy - rozpozná, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení - najde a opraví chyby
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo - schémata, modely, grafy - orientovaný a ohodnocený graf	

Algoritmizace a programování

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - po přečtení programu vysvětlí, co robot díky programu vykoná - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby

možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo • Sestavení a oživení robota • Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) • Čtení programu	Výukové metody a formy: Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti „Spirálové učení“ – výuka navazuje na 6. a 7. ročník

Informační systémy

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
Zdroje tabulkový procesor online přípravná souborů dat: http://simandl.asp2.cz/Online.aspx	
Učivo • Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy	Výukové metody a formy: Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

• Funkce s textovými vstupy • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce	
---	--

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; • popíše, která zařízení jsou připojena do školní
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo • domácí a školní počítačová síť • fungování a služby internetu • počítačové sítě a bezpečnost	

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly	
Učivo Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů	Odkaz na učivo ve zdrojích projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světařily projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště

Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	projekt Variace na hru Piano tiles
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematicém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Zdroje učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz)	
Učivo Hardware a software ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma – hardware a software)

kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	(tradiční téma – počítačové sítě) (tradiční téma – bezpečnost) (téma – digitální identita)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy Projektová výuka, samostatná/skupinová práce
Popis Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika předmětu v 1. období dle RVP ZV

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro první stupeň základního vzdělávání. Oblast zahrnuje vyučovací předměty: Člověk a jeho svět v 1.-3. ročníku, Vlastivědu a Přírodovědu ve 4. - 5. ročníku. V předmětu Člověk a jeho svět je časová dotace 2 hodiny týdně v 1.-3. ročníku, v předmětu Vlastivěda je časová dotace 2 hodiny týdně ve 4.-5. ročníku a v předmětu Přírodověda je časová dotace ve 4. ročníku jedna hodina a v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Podmínkou úspěšného vzdělání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Lidé a čas

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.
- Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací.
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.
- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem.
- Na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy, osvojovat si bezpečné chování a vzájemnou pomoc

- Ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému, a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání.
- Vedeme žáky k ověřování správnosti problému.
- Vedeme žáky k samostatnosti.
- Vedeme žáky k orientaci ve světě financí

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události.
- Seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů.
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně a respektovat je.
- Vedeme žáky k bezpečnému využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině.
- Předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování.
- Individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování názoru druhých lidí.
- Vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech.
- Upevňování a poznávání preventivního chování a bezpečnosti v situacích ohrožení zdraví, včetně mimořádných událostí.
- Ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku a důležitost jeho ochrany
- Učíme žáky znát svá práva a povinnosti.
- Vytváříme kladný vztah k přírodě, včetně její ochrany.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s vlastnostmi různých látek.
- Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové práci.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PŘEDMĚT
ČLOVĚK A JEHO SVĚT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší riziková místa a situace v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	1.	Škola Domov Obec		- Vycházky v okolí školy - Dopravní výchova
	3.			
	3.	Obec a kraj – orientační body Historická a památná místa v obci Státní symboly		- Vycházky v okolí školy - Dopravní výchova
	3.	Domov a krajina – typy krajiny, životní prostředí		Vycházky v okolí školy
	1.	Rodina Vztahy mezi členy rodiny	Osobnostní a sociální rozvoj	
	1.	Pracovní činnosti lidí – povolání		
	2.	Práce fyzická a duševní		
	1.	Lidské vztahy Pravidla slušného chování Práva a povinnosti žáků školy	Osobnostní a sociální rozvoj	
	1.	Spolupráce	Osobnostní a	

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a		ve skupině Komunikace	- sociální rozvoj - Vztahy mezi lidmi - Komunikace	
	2.	Osobnost žáka a jeho individualita Tolerance	- Sebepoznání - Člověk jako jedinec	
	3.	Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Principy demokracie	Zvládání vlastního chování	
	2.	Základní orientace v čase Státní svátky a významné dny		
	3.	Kultura a historie obce Domov, vlast, pověsti		Návštěva divadla
	2.	Minulost, současnost Tradice a zvyky	- Osobnostní a sociální výchova - Mezilidské vztahy	
	1.	Roční období Změny v přírodě, počasí		Vycházky do přírody
	3.	Živá a neživá příroda Rovnováha v přírodě Ochrana životního prostředí Ekologické katastrofy		Vycházky do přírody
	3.	Látky a jejich vlastnosti Horniny a nerosty Voda a vzduch		Vycházky do přírody

řešení se spolužáky - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti,	2.	Lidské tělo Správná výživa Rodičovství		
	1.	Nemoc, úraz, základy první pomoci Důležitá telefonní čísla Zdravotnická zařízení		Ochrana člověka
	1.	Osobní bezpečí Krizové situace	- Sociální a osobnostní výchova - Kooperace	
	2.	Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce		- Dopravní výchova - Dopravní hřiště
	3.	Znalost pravidel silničního provozu		
	1.	Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech		- Evakuace (návěst) - Ochrana člověka

soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivýc h ročních obdobích a s nimi spojená rizika a ochranu před	2.	Hromadné ohrožení		
--	----	----------------------	--	--

nimi • rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, stavbě, funkci a projevech života • Uplatňuje zdravý životní styl (výživa, pitný				
--	--	--	--	--

režim, skladba potravy) a zná možná nebezpečí v domácnosti • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • Uvědom uje si nebezpečí návykových látek, závislostí (hrací automaty, počítač) a nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médii • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, zná				
---	--	--	--	--

telefonní čísla a umí přivolat pomoc • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, využívá bezpečná místa pro hru a volný čas • reaguje adekvátně na pokyny při mimořádných událostech, zná varovné signály a postup v případě ohrožení • Uplatňuj e prevenci, ochranu a evakuaci v případě požáru • Zná pojem integrovaný záchranný systém				
---	--	--	--	--

PŘÍRODOVĚDA

Předmět přírodověda je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jeho výuka probíhá na 1. stupni ZŠ ve 4. ročníku – 1 hodina týdně a v 5. ročníku – 2 hodiny týdně.

Předmět přírodověda rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků. Žáci se učí pozorovat, pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných.

Obsahově se zde nejvíce uplatňují tematické okruhy: Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví a Místo, kde žijeme.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Využíváme vhodné metody a způsoby učení
- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v životě
- Používáme obecně užívané termíny a symboly
- Vedeme k poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence sociální

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- Vedeme žáky k ovládání a řízení jejich chování a k utváření pozitivní představy o sobě samém

Kompetence občanské

- Vysvětlujeme rozdíly mezi lidmi, pochopení principu demokracie
- Vedeme je k účelnému rozhodování a jednání v situacích ohrožujících bezpečnost a zdraví jejich i druhých
- Vedeme je k pochopení základních ekologických souvislostí
- Vedeme je k ohleduplnému vztahu k přírodě a její ochraně

Kompetence k řešení problémů

- Předkládáme problémové situace, vedeme žáky k přemýšlení o příčinách a možných řešeních
- Vedeme je k vyhledávání informací, nacházení podobných a odlišných znaků
- Vedeme je k aplikování postupů na nové situace.

Kompetence komunikativní

- Požadujeme logické formulace a vyjadřování názorů
- Vedeme je k porozumění různým typům textů a rozšiřování jejich slovní zásoby k daným tématům
- Vedeme je k obhajování názoru a vhodné argumentaci

Kompetence pracovní

- Vedeme je k využívání znalostí a dovedností v praktickém životě
- Požadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PŘEDMĚT
PŘÍRODOVĚDA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy v přírodě, souvislosti mezi činnostmi člověka a vzhledem přírody. • Charakterizuje přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí – zná ochranu před nimi.	4.	Živá a neživá příroda Nerosty a horniny Význam a vznik půdy Rovnováha v přírodě	• EV	• Ochrana člověka • vycházka
• Vysvětlí na základě poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	5.	Planety Sluneční soustavy Pohyby Země Střídání dne, noci a roč.období	• MeV	
• Zkoumá základní společenstva v regionu, zdůvodní vzájemné vztahy mezi organizmy, shody a rozdíly v přizpůsobení v prostředí.	4.	Základní společenstva v přírodě Podmínky života na Zemi Podnebné pásy	• EV	• vycházka
• Porovnává projevy života na konkrétních organizmech, třídí organizmy do skupin, využívá klíče a atlasy.	5.	Rozdělení organismů podle různých hledisek Práce s atlasy	• EV	• mezipř. vztahy-ČJ
• Zhodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě, rozlišuje aktivity poškozující a	5.	Ochrana přírody Třídění odpadů Ekologická hnutí	• EV	• vycházka

pomáhající přírodě.				
Založí jednoduchý pokus, postup, vyhodnocení a vysvětlení výsledků.	4.	Pokus		mezipř. vztahy-PČ
Provádí jednoduché pokusy u známých látek, určí jejich vlastnosti a změří základní veličiny.	4.	Základní veličiny –jednotky, měřidla Praktické použití		- pokus - meipř. vztahy-M
- Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení zákl. funkcí orgánových soustav a podpoře zdravého životního stylu. - Zná nebezpečí návykových látek.	5.	Životní potřeby Životní projevy Základní stavba lid. těla a orgán. soustav Péče o zdraví		
- Rozlišuje etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. - Chápe význam manželství a rodičovství.	5.	Pohlavní rozdíly Základy lidské reprodukce Vývoj lid. jedince Rodina a partnerství	OSV	
- Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na jiné osoby. - Zvládá vlastní emocionalitu, uplatňuje etické zásady (ohleduplnost k jiným, předcházení konfliktu).	5.	Denní režim Pracovní a stravovací návyky Duševní hygiena Vliv reklamy	OSV	mezipř. vztahy-PČ,VV
Zná postupy a způsoby chování a ochrany v situacích ohrožujících	4.	Chování v krizových situacích	OSV	- Ochrana člověka - cvičná evakuace

zdraví a v modelových situacích mimořádných událostí. • Zná čísla tísňových linek, ovládá komunikaci s operátory, ví, co je integrovaný záchranný systém				
• Předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítnutí návykových látek.	5.	Návykové látky Prevence Nebezpečnost		• dramatizace • mezipř. vztahy-ČJ
• Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, včetně silničního provozu.	5.	Zdravotní prevence Rizika úrazu Nebezpečí v sil. provozu		• Dopravní výchova • mezipř. vztahy-TV
• Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. • Rozpozná život ohrožující zranění.	5.	První pomoc Tísňová volání Ošetření drobných poranění	• OSV	• praktická ukázka ošetření • mezipř. vztahy-ČJ
• Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví (etickou stránku sexuality) a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku.	5.	Tělesné a duševní změny v dospívání Nebezpečí přenosu nemocí Sexuální výchova	• OSV	
• Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu se	5.	Mezilidské vztahy Komunikace Spolupráce	• MuV • OSV	

spolužáky.				
Orientuje se v základních formách vlastnictví, odhadne a zkontroluje ceny nákupu a vrácené peníze				Finanční gramotnost
Zná význam pojmů: spoření, půjčka, dluh, banka, korupce, reklama.				Finanční gramotnost

VLASTIVĚDA

Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je koncipována pouze pro první stupeň základního vzdělávání. Předmět se vyučuje ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Při výuce používáme různé druhy a typy map, vlastivědné atlasy, naučné publikace, pracujeme s kompasy a buzolami. Do výuky zařazujeme vycházky a exkurze.

Snažíme se vést žáky k diskusi a k práci ve skupinách. Ve výuce uplatňujeme regionální zvláštnosti.

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předchozím vzdělávání. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Ve výuce postupujeme od známějších událostí v rodině, obci a regionu k nejdůležitějším okamžikům historie naší vlasti.

Z témat, která jsou obsažena ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, se ve vlastivědě věnujeme temátům:

Místo, kde žijeme

Lidé a čas

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- Na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy
- Ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést k jejich ověřování a srovnávání
- Vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému
- Vedeme žáky k samostatnosti.

Kompetence komunikativní

- Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- Seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (internet, encyklopedie, kroniky, učebnice)
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně
- Vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti vlastivědy
- Předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování
- Individuálním přístupem podporujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- Na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- Vedeme žáky k respektování odlišností mezi lidmi
- Vedeme žáky ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové práci
- Vytváříme ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a hledáme možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PŘEDMĚT VLASTIVĚDA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: • Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	4.	• Poloha bydliště, místní krajina, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť		• vycházka • mezipřed. vztahy (MV) Prv • dopravní výchova
• Určí světové	4.	• určování		• vycházka

strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		světových stran podle přírody i kompasu, orientační body a linie v krajině		• Mv- Přv
Rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o podmínkách a sídlištích na mapách naší republiky	4.	Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, značky vysvětlivky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	• Mv – Čj, M
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	4.	Rozdělení ČR na kraje a regiony, jejich charakteristika, ČR – demokratický stát	Výchova demokratického občana	• Mv – Vv, Pv
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti	4.	Předání osobních zkušeností z cest	Multikulturní výchova	• Mv – Vv
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé její zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	4.	Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR významné osobnosti naší politiky, princip demokracie	Výchova demokratického občana	- Mv – Vv, Pv, Hv - Ochrana člověka za mimořádných situací

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na některé změny a některé problémy a navrhne možnost zlepšení životního prostředí obce	4.	Sociální problémy, problémy životního prostředí a možnosti zlepšení v obci, ČR	Enviromentální výchova	Vycházka MV – Přv
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení mezi ději a jevy	4.	Orientuje se v základních časových obdobích, časová osa		MV – M, Pv
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek	4.	Ochrana historických památek, informační zdroje, historie ČR		Exkurze Mv – Čj, Vv
Rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	4.	Minulost a současnost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení v různých historických obdobích, historie ČR		Mv – Čj, Vv
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práci předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	4.	Rozdíly života v minulosti a současnosti, historie obce a ČR, pověsti		MV – Čj, Vv, Pv

• Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	4.	• Historický přehled, znalost státních svátků a významných dnů	• Mediální výchova	
• Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o podmínkách a sídlištích na mapách Evropy a polokoulí	5.	• Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, značky vysvětlivky, kontinenty, Evropa a svět	• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	• Mv – Čj, M
• Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	5.	• Rozdělení Evropy na jednotlivé státy a jejich charakteristika, EU – soubor demokratických států	• Výchova demokratického občana	• Mv – Vv, Pv
• Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích	5.	• Předání osobních zkušeností z cest • Evropa a svět	• Multikulturní výchova	• Mv – Vv
• Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení mezi ději a jevy	5.	• Orientuje se v základních časových obdobích, časová osa		• MV – M, Pv
• Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti,	5.	• Ochrana historických památek, informační zdroje, historie ČR		• Exkurze • Mv – Čj, Vv

zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek				
Rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	5.	Minulost a současnost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení v různých historických obdobích, historie ČR		Mv – Čj, Vv
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práci předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	5.	Rozdíly života v minulosti a současnosti, historie obce a ČR, pověsti		MV – Čj, Vv, Pv
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	5.	Historický přehled, znalost státních svátků a významných dnů	Mediální výchova	

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Dějepis vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“. Výuka probíhá v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí žáků a zachování historické paměti. Důležité je zejména poznání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde se odráží současné společenské dění. Podstatné je rozvíjet časové a prostorové představy tak, aby žáci mohli lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a závěrů, ale i kladením otázek, kterými se současnost prostřednictvím minulosti ptá na svou možnou budoucnost.

K historickým problémům se vztahují i dějiny regionu.

V tomto předmětu jsou využívány metody: práce s jednotlivcem i skupinou, dialog - zamyšlení se nad problémem, projektová činnost, práce s mapou, učebnicí, internetem a pomůckami. Žáci vyhledávají informace k referátům na daná téma.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- Vedeme žáky k zodpovědnosti v práci, jejím plánování a dokončení
- Podporujeme tvořivost, nápaditost
- Vedeme žáky k vytváření vztahů k lidským výtvorům
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce
- Učíme žáky ocenit práci druhých a vážit si jí

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- Učíme žáky pracovat s informacemi –vyhledávat, třídit, používat, porovnávat, zařazovat...
- Vedeme žáky k efektivnímu organizování a plánování učení
- Organizujeme školní soutěže a olympiády
- Umožňujeme žákům zažít úspěch
- Motivujeme žáky k pochopení nutnosti celoživotního vzdělávání a k samostudiu
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí
- Prostřednictvím různých vzdělávacích oblastí pomáháme žákům vytvořit si vlastní názor na svět, uvědomit si souvislosti a dokázat zaujmout vlastní stanovisko
- Ukazujeme žákům důležitost sebehodnocení a učíme je zhodnotit výsledky své činnosti

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k chápání a dodržování pravidel slušného chování, dále k respektování potřeb a práv druhých a odlišností mezi nimi
- Žáci si utváří žebříček hodnot, jsou vedeni k chápání, přijímání a dodržování právních norem

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky diskutovat, vyjádřit se vlastními slovy a respektovat názory druhých i jejich práci a čerpat z nich poučení
- Vhodnými metodami podporujeme u žáků pocit sebedůvěry
- Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- Vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů odlišných od jejich vlastních
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- Umožňujeme žákům formulovat a hodnotit cíl úkolu a spoluvytvářet kritéria hodnocení
- Umožňujeme diferencované výkony dle individuálních schopností žáků
- Sledujeme úspěšnost žáků a zajišťujeme jejich vzdělávací potřeby
- Zajímáme se, jak žákům vyhovuje způsob výuky
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do řešení problémů

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme schopnost vyhledat informace, třídít je a zaujmout kritický postoj (internet, knihovna, časopisy)
- Vedeme žáky k vyjádření se v diskusi a zaujetí stanoviska
- Volíme metody k soustavnému rozvoji logického myšlení

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k přesnému pojmenování jevů a věcí
- Vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování se v ústním i písemném projevu
- Dáváme dostatečný prostor k vyjádření názoru žáků
- Podporujeme diskusi na dané téma
- Poskytujeme prostor pro prezentaci žakovských názorů, poznatků, prací a pocitů
- Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací k vlastnímu rozvoji, zobecnění pojmů, k diferenciaci
- Vedeme žáky k porozumění a vysvětlení problémů; ke kritickému projevu na základě shrnutí daných skutečností
- Vedeme žáky k vytváření kladných vztahů mezi spolužáky, s učiteli a ostatními lidmi
- Podporujeme skupinovou práci žáků
- Vedeme žáky k tvorbě vlastních prací na základě vlastních prožitků i získaných informací
- Vedeme žáky k běžnému užívání a pochopení gest, zvuků a jiných informačních komunikačních prostředků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST

PŘEDMĚT DĚJEPIS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
• Žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje	6.	• Vznik světa • Pravěk • Zrození a vývoj člověka • Nejstarší civilizace – Sumer, Mezopotámie, Babylon, Asýrie, Egypt	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj • Rozvoj schopností poznávání • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena Sociální rozvoj	Propojení s předměty • Český jazyk – literární výchova – první písemné památky, antické písemnictví • Matematika – antičtí matematici • Zeměpis –

instituce, kde jsou zdroje shromažďovány • Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • Uvede příklady archeologických kultur na našem území • Žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost		• Čína, Indie • Kréta, Mykény • Řecko, Řím • Počátky křesťanství • Keltové	• Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetence Morální rozvoj • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané Multikulturní výchova • Kulturní difference • Lidské vztahy • Etnický původ • Princip sociálního smíru a solidarity Enviromentální výchova • Lidské aktivity a	orientace na mapě • Informatika – vyhledávání informací na internetu • Výtvarná výchova – pravěké malby, antické památky • Občanská výchova – antická republika, náboženství
---	--	--	--	---

- s judaismem • Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států			problémy životního prostředí Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Vnímání autora mediálních sdělení • Fungování a vliv médií ve společnosti • Práce v realizačním týmu	
• Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	7.	• Stěhování národů • Křesťanství x islám • Byzantská, Francká říše a Evropa v 9.-13. století • Velkomoravská říše a český stát • Přemyslovci, Lucemburkové a český stát • Církev a křížové výpravy • Románský a gotický sloh • Struktura středověké společnosti • Renesance a humanismus • Reformace církve • Husitská revoluce • Zámořské objevy • Český stát v 15.-17. století • Evropské velmoci v 15.-17. století • Třicetiletá válka	•	Propojení s předměty • Český jazyk – literární výchova – středověká literatura • Zeměpis – orientace na mapě • Informatika – vyhledávání informací na internetu • Výtvarná výchova – románský, gotický sloh, středověké památky • Vko– náboženství

- Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady	8.	- Český stát v 17.-18. století - Evropské velmoci v 17.-18. století - Baroko a osvícenství - Průmyslová revoluce - Velká francouzská revoluce a její vliv na Evropu a svět - Vznik USA, vývoj Ameriky - Národní hnutí evropských států - Koloniální velmoci a jejich soupeření - Evropské národy v 18. – 19. století - Průmyslová revoluce a její důsledky I. světová válka a její důsledky		Propojení s předměty - Český jazyk – literární výchova – literární díla od 16. do 19. století - Zeměpis – orientace na mapě - Informatika – vyhledávání informací na internetu - Fyzika – průmyslová revoluce - Vko– VFR a ústava - Výtvarná výchova – baroko, klasicismus, secese, památky - Hudební výchova – barokní hudba
	9.	- Vznik Československa a jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - Evropa a svět ve 20. a 30. letech - Světová hospodářská krize - Zrod fašismu, nacismu a komunismu – důsledky pro Československo II. světová válka		Propojení s předměty - Český jazyk – literární výchova – literární díla 20. století - Zeměpis – orientace na mapě - Fyzika – nové objevy, lety do vesmíru - Informatika – vyhledávání informací na internetu - Vko- vývoj demokracie;

významných kulturních památek • Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení		a její důsledky • Holocaust • Studená válka, supervelmoci a jejich soupeření • Evropa a Československo v 50.,60. a 70. letech • Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 – přelomové roky 1948, 1968,1989 • Vznik České republiky • Svět po roce 1989 • Věda a technika – lety do vesmíru, nové objevy		totalitní režimy • Výtvarná výchova – kubismus, surrealismus, futurismus, dadaismus, architektura 20. století,... • Hudební výchova – hudba 20. století
--	--	---	--	---

nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnosti z hlediska lidských práv • Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a				
--	--	--	--	--

jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • Posoudí postavení rozvojových zemí • Prokáže základní orientaci v problémech současného světa				
--	--	--	--	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* je povinnou součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Výuka probíhá v 6.ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně, v 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodin týdně.

Vzdělávací obor připravuje žáky pro život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci naučili orientovat ve stále se proměňující sociální realitě, flexibilně reagovat na společenské změny i výzvy každodenního života a vyrovnávat se s novými životními situacemi. Konečným cílem vzdělávání je to, aby se žáci byli schopni aktivně začlenit do života společnosti a využívat výhody, které moderní demokratická společnost nabízí.

Výchova k občanství podporuje rozvíjení dovedností důležitých pro vzájemnou interakci a komunikaci lidí. Žáci se učí vzájemně spolupracovat, vyjednávat a hledat kompromisní řešení, vhodně vyjadřovat a obhajovat vlastní myšlenky, názory, postoje, pocity a motivy jednání. Respektovat názory, postoje, požadavky a zájmy druhých lidí a komunikovat bez konfliktů i přes názorové a sociální odlišnosti. Jsou rovněž vedeni k předcházení konfliktním situacím a k uplatňování zásad účinného a nekonfrontačního způsobu řešení konfliktů.

Výchova k občanství přispívá k podpoře osobnostního rozvoje žáků a kultivaci citové stránky jejich osobnosti, podílí se na rozvíjení hodnotových a postojevých kvalit u jednotlivých žáků, ve třídním kolektivu i v širším společenství školy. Důraz je kladen na formování a upevňování občanských postojů a pozitivních hodnotových orientací.

Výchova k občanství navazuje na poznatky o společnosti získané na 1. stupni ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*, jejíž podněty dále rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům, k zodpovědnosti za práci vlastní i celé skupiny, k plánování a dokončení práce v požadované kvalitě a v daném termínu
- Vedeme žáky k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k objektivnímu pohledu na práci ostatních
- Vedeme žáky k úctě k práci své i druhých lidí
- Vytváříme ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a hledáme možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence k učení

- Učíme žáky pracovat s informacemi (vyhledávání, třídění, používání, porovnávání a zařazování do souvislostí)
- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí

- Motivujeme žáky k pochopení nutnosti celoživotního vzdělávání a k samostudiu
- Pomáháme žákům vytvořit si vlastní názor na svět, uvědomit si souvislosti jevů a dokázat zaujmout vlastní stanovisko

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení a respektování právních norem, k pochopení práv a povinností
- Požadujeme od žáků k zodpovědnost za své jednání
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k naší obci, regionu, vlasti, Evropě i světu
- Vedeme žáky k toleranci rozdílů mezi lidmi, k solidaritě a pomoci
- Vedeme žáky k nutnosti poznat minulost naší země jako zdroj poučení do budoucnosti
- Vedeme žáky ke znalosti kulturních tradic a vztahu ke kulturnímu dědictví země

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k vytváření kladných vztahů mezi spolužáky, k učitelům a k ostatním lidem
- Učíme žáky diskutovat, vyjádřit se vlastními slovy a respektovat názory druhých a čerpat z nich poučení
- Vedeme žáky k aktivní účasti na práci skupiny

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat a přijímat informace, třídit je a zaujímat kritický postoj
- Pěstujeme u žáků vytrvalost při řešení problémů
- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli instrukcím k cvičením
- Učíme žáky předcházet konfliktům a vzniklé konflikty účinně řešit

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému a logicky formulovanému vyjadřování v ústním a písemném projevu
- Vedeme žáky k tomu, aby sdělovali a hájili své názory a postoje
- Dáváme žákům prostor k diskuzi
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A SPOLEČNOST

PŘEDMĚT
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA	POZNÁMKY
<u>Člověk ve společnosti</u> Žák: - Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjadřují svůj postoj - k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti jak může v případě potřeby	6.	Člověk v rytmu času		Mezipředmětové vztahy: přírodopis, fyzika, český jazyk, zeměpis, dějepis, tělesná výchova
	6.	Život ve škole	Výchova demokratického občana (sociální rozvoj – poznávání lidí)	Využití: Video, počítače, právní dokumenty, tisk aj.
	6.	- Má vlast - Z historie	Environmentální výchova (vztah člověka a prostředí)	Formy výuky: Přednášky, samostatné práce, skupinové práce, besedy, diskuze, dramatizace, modelové situace a hry aj.
	6.	- První pomoc - Život mezi lidmi - Majetek v našem životě - Řízení společnosti	- Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy život. prostř.) - Výchova demokratického občana (Občan, občan. Společnost a stát)	
	7.	- Člověk a kultura - Přírodní a kulturní bohatství	- Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy život. prostř.) - Výchova demokratického občana (Občan, občan. Společnost a stát)	

pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám				
• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	7.	• Svět kolem nás (Spolupráce mezi zeměmi Evropy, Tolerance k národnostním menšinám, Nadnárodní společenství, Ochrana obyvatel za mimořádných událostí)	• Multikulturní výchova (Etnický původ, Multikulturalita)	
	8.	• Člověk v sociálních vztazích	• Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – kooperace a kompetice)	
	9.	• Občan	• Výchova demokratického občana (Občan,	

			občan.společnost a stát)	
<u>Člověk jako jedinec</u> Žák: • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	6. 7. 8. 9.	• Osobnost • Psychické procesy • Životní perspektivy 1.část • Osobnost • Psychické procesy • Životní perspektivy 2.část • Osobnost • Psychické procesy • Životní perspektivy 3.část • Osobnost • Psychické procesy • Životní perspektivy 4.část	• Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností sebepoznávání)	
<u>Stát a</u>	6.	• Hospodaření –	• Osobnostní a	

<u>hospodářství</u> Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního, a způsoby jejich ochrany - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší je na pravidelné a jednorázové, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a	7. 8. 9.	rozpočet domáct., úspory - Hospodaření investice, majetek, vlastnictví, - Peníze, úvěry, splátkový prodej, leasing, finanční gramotnost - V pracovním poměru - Hospodaření (Stát a národní hospodářství – tvorba ceny, inflace, Státní rozpočet – význam daní, Záchytná sociální síť, Peněžní ústavy – banky a jejich služby, úročení, pojištění, Právní subjekty podnikání)	sociální výchova (Sociální rozvoj – komunikace, osobnostní rozvoj – psychohygiena)	
---	-------------------------------	--	---	--

přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti				
--	--	--	--	--

<u>Stát a právo</u> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	6.	Lidská práva – úvod, pojmy		
	7.	Lidská práva (Lidská práva v dokumentech, Rovnost a nerovnost, Svoboda a autorita, Morálka a mravnost, Všeobecné deklarace lidských práv)	Multikulturní výchova – lidské vztahy)	
	8.	Právní minimum (Ústava, Složky státní moci, Moc zákonodárná, Moc výkonná, Moc soudní, Obrana státu, Základní práva a svobody, Politika, Právo v Evropě)	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v polit. životě, principy demokracie jako formy vlády	

• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní	9.	• Občan a právo (Odvětví práva ČR, Občanskoprávní vztahy – styk s úřady, Vlastnictví, Ochrana majetku, Smlouvy, Odpovědnost za škodu, Základní práva spotřebitele • Právní ochrana, protiprávní jednání a postupy, korupce	• Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát)	
---	-----------	---	---	--

jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání				
--	--	--	--	--

<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných	9.	• Globální svět – globalizace – projevy, války, terorismus, možnosti řešení (Problémy současného světa, Ohrožení životního prostředí) • Evropská integrace • Mezinárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN	• Multikulturní výchova (Kulturní diferenciacce)	
---	-----------	--	--	--

projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru				
---	--	--	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Předmět výchova ke zdraví je integrován v 6. a 7. ročníku do předmětu Výchova k občanství a v 8. a 9. ročníku nástavbou zařazen do předmětů výchova k občanství, přírodopis a tělesná výchova.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům, k zodpovědnosti za práci vlastní i celé skupiny, k plánování a dokončení práce v požadované kvalitě a v daném termínu
- Vedeme žáky k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a k objektivnímu pohledu na práci ostatních
- Vedeme žáky k úctě k práci své i druhých lidí
- Vytváříme ohleduplný vztah ke kulturním výtvorům a hledáme možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence k učení

- Učíme žáky pracovat s informacemi (vyhledávání, třídění, používání, porovnávání a zařazování do souvislostí)
- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí
- Motivujeme žáky k pochopení nutnosti celoživotního vzdělávání a k samostudiu
- Pomáháme žákům vytvořit si vlastní názor na svět, uvědomit si souvislosti jevů a dokázat zaujmout vlastní stanovisko

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení a respektování právních norem, k pochopení práv a povinností
- Požadujeme od žáků k zodpovědnost za své jednání
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k naší obci, regionu, vlasti, Evropě i světu
- Vedeme žáky k toleranci rozdílů mezi lidmi, k solidaritě a pomoci
- Vedeme žáky k nutnosti poznat minulost naší země jako zdroj poučení do budoucnosti
- Vedeme žáky ke znalosti kulturních tradic a vztahu ke kulturnímu dědictví země

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k vytváření kladných vztahů mezi spolužáky, k učitelům a k ostatním lidem
- Učíme žáky diskutovat, vyjádřit se vlastními slovy a respektovat názory druhých a čerpat z nich poučení
- Vedeme žáky k aktivní účasti na práci skupiny

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme schopnost žáků vyhledávat a přijímat informace, třídit je a zaujímat kritický postoj
- Pěstujeme u žáků vytrvalost při řešení problémů
- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli instrukcím k cvičením
- Učíme žáky předcházet konfliktům a vzniklé konflikty účinně řešit

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému a logicky formulovanému vyjadřování v ústním a písemném projevu
- Vedeme žáky k tomu, aby sdělovali a hájili své názory a postoje
- Dáváme žákům prostor k diskuzi
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST

PŘEDMĚT VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

<u>Výchova ke zdraví – člověk a zdraví</u> • Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	6.	• Rodina (Rodinné vztahy, příbuzenské vztahy, Manželství) • Život v rodině a mimo ni • Rozvoj osobnosti Osobní bezpečí (Způsoby chování v krizových situacích, Dětská krizová centra, linky důvěry)	• Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy, Osobnostní rozvoj – seberegulace, sebeorganizace)	
---	----	---	---	--

• Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví) • Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví • Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví • Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí	7.	• Rodina a její úloha • Život v rodině • Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		
• Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve	6.	• Zdravá výživa • Péče o zdraví, režim dne • Zneužívání	• Mediální výchova(interpretace vztahu mediálních	

prospěch aktivní podpory zdraví • Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí	7.	návykových látek • Rodina (Práva a povinnosti členů rodiny, Rodina a domov, Komunikace v rodině, Rodina a bydlení, O zařízení a stolování, Ekonomika domácnosti) • Zdravý životní styl • Péče o zdraví • Prevence zneužívání návykových látek • Rodina /Rodina a domov, Komunikace v rodině, Rodina a bydlení, Hospodaření domácnosti)	sdělení a reality) • Osobnostní a sociální výchova (sociální rozvoj – komunikace)	
• Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se	7. 8.	• Klíče ke zdraví (Člověk ve zdraví a nemoci, Infekční choroby, Postižení mezi námi) • Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví • Zdravá výživa (Alternativní výživa a poruchy výživy, Abeceda zdravé výživy, Pitný režim) • Zneužívání návykových látek (Drogy a jejich účinky, Doping, Vznik závislosti, Drogy a	• Osobnostní a sociální výchova (Morální rozvoj – hodnoty, postoje)	

167

	9.	toho pravého, tu pravou? Neshody v manželství) • Prevence zneužívání návykových látek		
• Dává do souvislostí zdraví a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný	8.	• Člověk ve zdraví a nemoci • Zdravá výživa (Nežádoucí způsoby, Zdravé či nezdravé – Alternativní strava, Reklama a hygiena potravin, Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví života – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, Shrnutí zásad při výběru a přípravě pokrmů, Pitný režim) • Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby	• Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)	

manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
• Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) • Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu	8.	• Osobní bezpečí (Agresivita, Nebezpečí kolem nás, Kriminalita mládeže) • Utváření vědomí identity • Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • Dopad vlastního jednání a chování	• Osobnostní a sociální výchova (Morální rozvoj – hodnoty, postoje, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)	

(vrstevnická komunita, rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví) - Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví - Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví	9.	- Lidská sexualita (Aneb Co je to láska? Láska, Odlišnosti v lásce aneb Co je a není normální, Reprodukční zdraví dospívajících a možná ohrožení, Co k lásce patří a co ne? Plánované rodičovství) - Rodina (Její význam v současnosti, Rodina dříve a dnes, Rodinné krize, Problémy současné rodiny, Rodičovské předpoklady, Rozpad rodiny)		
- Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí - Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - Uplatňuje osvojené preventivní	9.	- Péče o duševní zdraví (Hygiena, Prevence civilizačních chorob, Pohybem k tělesnému i duševnímu zdraví, Denní režim, Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, Pohybový režim, Preventivní lékařské prohlídky) - Zdravá výživa (Význam zdravé výživy pro aktivní život, Výživa dětí – sportovců, Jak se nestát obětí reklamy ve	Mediální výchova (Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality)	

způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		výživě)		
• Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonává únavu a předchází stresovým situacím • Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • V souvislosti se zdravím, etikou,	9.	• Prevence zneužívání návykových látek (Důvody vzniku závislosti, Jak se nestát závislým, Proč nebrat drogy? Kdo nám může pomoci od závislosti? Drogy a sport, Jak jednat s lidmi, kteří jsou pod vlivem alkoholu nebo drog? Hra, nebo závislost?) • Osobní bezpečí (Lidská společnost a násilí, Osobní bezpečí aneb Co s chuligány, vandaly a zloději? Osobní bezpečí a životní prostředí, Bezpečnost v silničním provozu, Poskytování první pomoci)	• Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – hodnoty a postoje) • Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí)	

morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování				
• Dává do souvislostí zdraví a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech;	9.	• Sexuální výchova (Sexualita jako součást formování osobnosti, Zdrženlivost, Promiskuita, Partnerské vztahy, Máme se rádi, chceme lásku, na děti máme čas, Plánované rodičovství, Následky klopýtnutí v lásce, Kuplířství, prostituce, pornografie, Problémy těhotenství, porod, péče o dítě, Od malého štěstí k velké radosti)		

v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc				
---	--	--	--	--

FYZIKA

Předmět fyzika je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Fyzika je přírodní věda, která se zabývá studiem zákonitostí přírody. Je úzce spojena s dalšími přírodními vědami jako je matematika a chemie, jejichž znalostí často využívá při řešení problémových úloh. Základními částmi fyziky na základní škole jsou mechanika, termika, akustika, elektřina a magnetismus, optika, astronomie a atomová fyzika. Využívá činnostní a badatelský charakter výuky, který umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost fyzikálních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci si osvojují důležité dovednosti např. experimentovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky, hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit problémy. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích, vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Velký význam mají fyzikální poznatky pro techniku. Žáci si na základě znalostí uvědomí, že rozvoj průmyslu, dopravy, stavebnictví, lékařství, poznávání vesmíru atd. není možný bez dobré znalosti fyzikálních jevů. Fyzika se na naší škole vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuce jsou věnovány 2 hodiny týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Používáme termíny, symboly a znaky.
- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a jejich využívání v procesu učení.
- Vedeme je k samostatnému i týmovému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme k rozpoznání a pochopení problému, naplánování způsobu řešení problému za využití vlastního úsudku a zkušenosti.
- Vedeme žáky k získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle.
- Vedeme žáky k vyjadřování závěrů na základě ověřených výsledků a jejich obhájení.

Kompetence komunikativní

- Využíváme různým typů grafů.
- Sestavujeme znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu.
- Při řešení zadaných úloh využíváme práci ve dvojici, menší skupině.
- Vedeme žáky k efektivní komunikaci ve skupině.

Kompetence sociální a personální

- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů umožňujeme žákům dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

- Vedeme žáky k sestavení pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a k jejich dodržování.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za plnění jejich školních povinností a za jejich domácí přípravu
- Zadáváme úlohy s environmentální tematikou.

Kompetence pracovní

- Požadujeme od žáků dodržování vymezených bezpečnostních pravidel.
- Klademe důraz na sebehodnocení žáků podle daných kritérií.
- Požadujeme od žáků dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.
- Motivujeme žáky k využití znalostí a dovedností k jejich přípravě na další vzdělávání a profesní zaměření.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚKA A PŘÍRODA

PŘEDMĚT FYZIKA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
žák • popíše předmět studia fyziky • zařadí fyziku do systému přírodních věd • vyjmenuje a stručně charakterizuje hlavní fyzikální obory	6.	Úvod do fyziky - vymezení pojmu “fyzika“ + systém přírodních věd - přehled o hlavních fyzikálních oborech	Př 6, Ch 8 - Systém přírodních věd	
žák • na příkladech vysvětlí pojmy <i>látka</i> a <i>těleso</i> • vyjmenuje a na příkladech demonstruje základní	6.	Látky a tělesa - vymezení pojmů látka a těleso - základní charakteristiky látek a těles	Ch 8 - Stavba atomu - Skupenství Př 9 - Krystalické látky	

charakteristické vlastnosti látek a těles • popíše model atomu • vysvětlí pojmy <i>molekula, chem. prvek, sloučenina</i> • rozlišuje tři základní skupenství látek • popíše základní charakteristické vlastnosti jednotlivých skupenství		- atom, struktura atomu - molekula, chemický prvek, sloučenina - skupenství látek		
žák • každé fyzikální veličině přiřazuje značku, rozměr a jednotku • měří vybrané základní fyzikální veličiny • dodržuje zásady přesného měření a zpracování získaných výsledků • převádí jednotky, zná základní převodní vztahy • definuje „fyzikální veličinu“ jako vlastnost tělesa, látky nebo fyzikálního jevu • popisuje délku jako vlastnost tělesa • měří rozměry tělesa za použití běžných délkových měřidel • popisuje hmotnost jako vlastnost tělesa • měří hmotnost pomocí běžných typů vah	6.	Měření fyzikálních veličin - pojem „fyzikální veličina“ - přesnost měření, chyby měření - délka jako f.v., měření délky	M 5. – 9. - Jednotný systém označení veličin - Převody jednotek základních veličin	

• umí změřit hmotnost kapalného tělesa • popisuje čas jako základní fyzikální veličinu • měří čas pomocí běžných měřidel času (hodiny, stopky) • principiálně rozumí způsobům měření času v minulosti • definuje <i>pohyb</i> tělesa jako změnu polohy vzhledem k jinému tělesu • vysvětlí a na příkladech demonstuje pojmy <i>trajektorie, dráha, pohyb přímočarý/křivočarý</i> • definuje fyzikální veličinu rychlost jako • vysvětlí pojmy <i>pohyb rovnoměrný / nerovnoměrný</i> • vědomě používá algoritmus řešení početních fyzikálních úloh • upravuje jednoduché matematické vzorce (např. mezi dráhou, rychlostí a časem) • popisuje objem jako vlastnost tělesa • měří objem pomocí odměrných nádob • měří objem pravidelných těles (krychle a kvádru) nepřímou		- hmotnost jako f.v., měření hmotnosti - čas jako f.v., měření času - pohyb tělesa - rychlost jako f.v., měření rychlosti		
---	--	---	--	--

178

179

- kvalitativně popíše vlivy na velikost třecí síly - formuluje a vysvětlí znění tří Newtonových pohybových zákonů - na základě NPZ interpretuje modelové situace pohybových účinků síly na těleso - definuje tlak jako veličinu popisující deformační účinek síly - vysvětlí rozdíl mezi pojmy tlak a tlaková síla - vypočítá velikost tlaku a tlakové síly - definuje moment síly jako veličinu popisující otáčivý účinek síly - na základě momentové věty určí, kdy nastane na páce rovnováha - rozliší pevnou a volnou kladku - popíše výhody a nevýhody použití pevné a volné kladky - popíše jednoduchý i složitější kladkostroj		- Posuvný účinek síly - Deformační účinek síly - Otáčivý účinek síly - Kladky		
žák - na příkladech vysvětlí relativitu pohybu a klidu - definuje pojmy dráha a trajektorie - vysvětlí pojmy rovnoměrný / nerovnoměrný pohyb; přímočarý / křivočarý pohyb - vysvětlí rozdíl mezi pojmy okamžitá a průměrná rychlost - užívá průměrnou rychlost jako nástroj k popisu	7.	Pohyb tělesa (kinematika) - vymezení pojmu pohyb - členění pohybu rovnoměrný / nerovnoměrný; přímočarý / křivočarý - rychlost okamžitá / průměrná	TV 6. – 9. - Pohyb - Rychlost	

komplikované situace u nerovnoměrného pohybu - formuluje vztah rychlosti, dráhy a doby pohybu (času) a využívá ho k výpočtu chybějící veličiny - interpretuje graf závislosti rychlosti na čase - sestrojí graf závislosti rychlosti na čase na základě naměřených údajů - z grafu závislosti rychlosti na čase určí dráhu (včetně pohybu rovnoměrně zrychleného a zpomaleného) - interpretuje graf závislosti dráhy na čase - sestrojí graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný pohyb		- výpočet dráhy, doby rovnoměrného pohybu - graf závislosti rychlosti na čase - graf závislosti dráhy na čase		
žák - vyjmenuje a popíše základní vlastnosti ideální kapaliny - vyjmenuje a popíše vybrané základní vlastnosti reálné kapaliny - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku v kapalině - vypočítá velikost hydrostatického tlaku - vypočítá velikost hydrostatické tlakové síly - vysvětlí rozdíl mezi pojmy tlak a tlaková síla - na základě pochopení účinku	7.	Mechanické vlastnosti kapalin - základní vlastnosti kapalin - tlak kapaliny v otevřené nádobě - spojené nádoby		

hydrostatického tlaku vysvětlí chování kapaliny ve spojených nádobách - vyjmenuje a popíše zařízení využívající princip spojených nádob - formuluje Pascalův zákon v kapalinách - vyjmenuje a popíše funkci zařízení využívající princip Pascalova zákona - vypočítá velikost sil a délku posunutí pístů u hydraulických zařízení - formuluje Archimédův zákon - na základě Archimédova zákona vypočítá velikost vztlakové síly - na základě analýzy velikostí vztlakové síly a tíhové síly popíše chování tělesa v kapalině - vypočítá objem ponořené části tělesa plavajícího na hladině		- tlak kapaliny v uzavřené nádobě - Archimédův zákon		
žák - vyjmenuje a popíše základní vlastnosti plynů - popíše základní vlastnosti zemské atmosféry - popíše průběh Torricelliho pokusu a vysvětlí, jak s jeho pomocí můžeme určit atmosférický tlak - popíše a vysvětlí fungování zařízení na měření atmosférického tlaku - na základě znalosti Archimédova zákona v plynu vysvětlí	7.	Mechanické vlastnosti plynů - základní vlastnosti plynů - zemská atmosféra - měření atmosférického tlaku - Archimédův zákon v atmosféře	Ch 8. - Vzduch, složení vzduchu Z 6, Př 6 - Atmosféra	

princip vznášení těles (např. balónů) v atmosféře - vysvětlí princip řízení výšky letu horkovzdušného balónu - vysvětlí pojmy podtlak a přetlak, vakuum - popíše a vysvětlí fungování zařízení na měření tlaku plynu v uzavřené nádobě		- tlak plynu v uzavřené nádobě		
žák - popíše současné výklady fyzikální podstaty světla - popíše základní vlastnosti šíření světla ve stejnorodém prostředí - vypočítá na základě rychlosti světla vzdálenost světelného zdroje - vysvětlí rozdíl mezi světlem přímým a odraženým - vysvětlí souvislost barvy světla s vlnovou podstatou světla - na příkladech popíše elektromagnetického vlnění mimo rozsah viditelného spektra (UV záření, IR záření) - rozlišuje prostředí podle toho, jak se jím světlo šíří - vysvětlí vznik stínu - pomocí stínu vysvětlí vznik astronomických jevů „zatmění Měsíce“ a „zatmění Slunce“ - vysvětlí vznik Měsíčních fází - popíše zákonitosti odrazu světla	7., 9.	Světelné jevy (optika) - pojem „světlo“ - základní vlastnosti šíření světla - barva světla - optická vlastnosti prostředí - stín	Přv 5 - Zatmění Slunce a Měsíce - Fáze Měsíce	

- pomocí paprsků znázorní vznik obrazu v rovinném zrcadle - pomocí paprsků znázorní vznik obrazu v kulových zrcadlech - na základě zobrazení paprskovou optikou interpretuje vlastnosti vzniklého obrazu - vyjmenuje příklady praktického využití rovinného a kulových zrcadel - popíše lom světla - popíše vznik optických klamů, které mají svoji příčinu v lomu světla - jednoduchým posouzením rozliší, zda se jedná o spojku nebo rozptylku - pomocí paprsků znázorní vznik obrazu pomocí optické čočky - na základě zobrazení paprskovou optikou interpretuje vlastnosti obrazu vzniklého čočkou - popíše anatomii lidského oka - vysvětlí základní funkci jednotlivých částí lidského oka - popíše příčiny krátkozrakosti a dalekozrakosti, ví, jaký typ brýlí vady korigují - vysvětlí fotometrické veličiny světelný tok a osvětlení - vysvětlí vztah fotometrických veličin s oční hygienou		- zákon odrazu světla - zrcadla - zákon lomu světla - optické čočky - lidské oko, oční hygiena	- Střídání dne a noci - Př 8 - Lidské oko - Oční hygiena	
--	--	--	---	--

		-		
žák - popisuje energii jako nutnou podmínku pro vyvolání změny - formuluje zákon zachování energie - na příkladech ukáže přeměny jedné energie na jinou - definuje práci jako energii, potřebnou ke změně pohybu tělesa - vypočítá množství vykonané práce při jednoduchých pohybových změnách - popisuje výkon jako posouzení „rychlosti“ změny - vypočítá výkon při jednoduchých energetických změnách - vypočítá množství práce vykonané se stálým výkonem - formuluje Zlaté pravidlo mechaniky - analyzuje energetickou situaci při použití jednoduchých strojů - na základě zlatého pravidla mechaniky počítá velikost síly při zvedání tělesa po nakloněné rovině - definuje potenciální energii jako příležitost ke konání práce (či uskutečnění změny) - vypočítá množství potenciální energie v tíhovém poli Země - popisuje kinetickou energii jako energii	8.	Energie - vymezení pojmu energie, přeměny energie, - práce - výkon - práce na jednoduchých strojích - potenciální energie	Ch 9. - Energie - Zákon zachování energie	

pohybujícího se tělesa - vypočítá množství pohybové (kinetické) energie - řeší jednoduché úlohy na přeměnu E_k a E_p. - popisuje účinnost jako vyjádření podílu užitečné práce při přeměně energie - na příkladech demonstuje porozumění skutečnosti, že se energetickým ztrátám nelze zcela vyhnout (druhá věta termodynamiky) - popíše příklady pokusů obejít druhou větu termodynamiky (perpetuum mobile)		tíhového pole - pohybová (kinetická) energie - zákon zachování energie - účinnost - perpetuum mobile		
žák - popíše, v jakých formách je uvnitř hmoty uložená energie - popíše souvislost tepla s pohybem částic v látce - vysvětlí souvislost a odlišnost veličin teplo a teplota - vypočítá velikost změny množství tepla při změně teploty látky - popíše, za jakých okolností dochází ke změně skupenství látek - správně pojmenuje různé změny mezi skupenstvími - vypočítá teplo potřebné ke změně	8.	Vnitřní energie, teplo - vnitřní energie látky - vymezení pojmů teplo, teplota - změna množství tepla při změně teploty látky - přeměny skupenství látek - změna množství tepla při změně		

187

- popíše jevy „elektrostatická indukce“ a „polarizace dielektrika“ - rozliší, v čem jsou tyto jevy rozdílné, a v čem naopak podobné - popisuje veličinu elektrické napětí jako vyjádření množství energie na přenesení jednotkového náboje. - vysvětlí základní princip vzniku el. napětí v galvanických člancích - popíše základní rozdíly mezi el. článkem, baterií a akumulátorem		- elektrostatická indukce, polarizace dielektrika - elektrické napětí - zdroje elektrického napětí -	CH 9. - Galvanický článek	
žák - definuje elektrický proud jako vyjádření celkového náboje, který projde průřezem vodiče za jednotkový čas. - popisuje elektrický proud (jev) jako usměrněný pohyb elektricky nabitých částic (elektronů v kovovém vodiči) - používá základní elektrotechnické značky pro schéma el. obvodu - popíše nutné podmínky k tomu, aby obvodem procházel proud - rozliší jednoduchý a rozvětvený el. obvod - do elektrického obvodu správně zapojuje voltmetr a ampérmetr - správně odčítá naměřené hodnoty i	6., 8.	Elektrický proud - elektrický proud - elektrický obvod		

u měřicích přístrojů s proměnlivým rozsahem - popisuje veličinu elektrický odpor jako vyjádření schopnosti vést elektrický proud - vypočítá velikost elektrického odporu na základě známých vlastností vodiče. - formuluje znění Ohmova zákona, - chápe Ohmův zákon jako vyjádření souvislosti mezi elektrickými veličinami U, I a R - základě Ohmova zákona počítá jednoduché úlohy - popíše konstrukci a funkci rezistoru - vysvětlí, proč zapojujeme rezistory do elektrického obvodu - popíše rozdíl mezi paralelním a sériovým zapojením - používá vztahy pro výpočet celkového odporu rezistorů zapojených paralelně nebo sériově. - počítá úlohy na výpočet U, I, R v obvodech s rezistory (spotřebiči) zapojenými paralelně nebo sériově - správně zapojí rezistor s posuvným jezdcem do obvodu jako reostat i jako potenciometr - vysvětlí účel a princip fungování reostatu a potenciometru - spočítá množství spotřebované elektrické energie - vysvětlí elektrický		- elektrický odpor - ohmův zákon - rezistor - sériové a paralelní zapojení rezistorů (spotřebičů)		
--	--	--	--	--

příkon jako jeden z parametrů výhodnosti spotřebiče - spočítá elektrický příkon - vysvětlí souvislost spotřebované elektrické energie s příkonem a výkonem spotřebiče - popíše vznik zkratu - popíše rizika, která vznik zkratu doprovází. - popíše princip funkce tepelné pojistky - zapojí správně pojistku do obvodu		- reostat, potenciometr - elektrická energie, elektrický příkon - elektrické spotřebiče - zkrat, pojistka, jistič		
žák - popíše magnetické pole tyčového magnetu, znázorní ho pomocí magnetických indukčních čar - vyjmenuje a popíše členění látek podle magnetických vlastností - popíše magnetické pole Země - popíše a znázorní pomocí indukčních čar magnetické pole rovného vodiče a cívky s proudem	6., 9.	Elektromagne-tismus - magnetické pole - magnetické pole vodiče s proudem		

- určí pomocí pravidla pravé ruky póly magnetického pole cívky - popíše fungování jednoduchých přístrojů na principu cívky s proudem - popíše jev elektromagnetické indukce - vysvětlí funkci generátoru střídavého napětí. - popíše výrobu střídavého proudu v turbínové a větrné elektrárně - vysvětlí přednosti a nevýhody jednotlivých typů elektráren - popíše strukturu a funkci transformátoru - řeší jednoduché úlohy přeměny velikosti proudu a napětí v transformátoru - popíše přenosovou soustavu střídavého proudu - vysvětlí, proč je výhodné el. napětí a proud pro dálkový přenos transformovat		- elektromagnetická indukce - princip výroby elektrické energie v turbínových a větrných elektrárnách - transformátor		
žák - vysvětlí, za jakých podmínek vedou kapaliny a plyny elektrický proud - popíše jevy disociace a elektrolýzy - zná využití elektrolýzy (pokovení) - popíše jev ionizace plynu - popíše rozdíl mezi jiskrovým a obloukovým výbojem	9.	Vedení elektrického proudu v látkách a vakuu - vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a ve vakuu	CH 9. - Galvanický článek - Elektrolýza	

- vyjmenuje využití elektrického výboje - vysvětlí princip polovodičové vodivosti - popíše strukturu vlastních a příměsových polovodičů a jejich vodivost - popíše strukturu a vysvětlí funkci polovodičové diody - zná a vysvětlí základní využití polovodičové diody v praxi		- vedení elektrického proudu v polovodičích		
žák - popíše průběh kmitání - na základě grafu kmitavého pohybu určí hodnoty veličin popisujících kmitavý pohyb - vysvětlí příčinu tlumeného kmitání reálných těles - vysvětlí vznik vlnění - popíše rozdíl mezi příčným a podélným vlněním - na základě grafického znázornění vlnění určí hodnoty veličin popisující vlnění - popíše a vysvětlí vznik a šíření zvuku - popíše, jak spolu souvisí vlastnosti zvuku s vlastnostmi zvukové vlny. - vymezí rozsah frekvencí slyšitelného zvuku lidským uchem - pamatuje si přibližnou rychlost šíření ve vzduchu. - na základě Huygensova principu vysvětlí odraz, ohyb a	8., 9.	Akustika - kmitání - vlnění - zvuk - lidské ucho, sluch, hygiena sluchu	M 9. - Grafy funkcí - Graf funkce sinus HV 6. – 9. - Vznik zvuku - Šíření zvuku - Vlastnosti zvuku Př 8	

difrakci zvuku. - popíše anatomii a funkci jednotlivých částí lidského ucha - popíše rizika onemocnění či poškození sluchu a vědomě se vyhýbá situacím, kde by k tomu mohlo dojít. - popíše princip mikrofonu, zesilovače a reproduktoru - popíše princip vzniku a čtení záznamu zvuku na různých zvukových médiích - na základě znalosti Dopplerova jevu popíše, jak se mění vlastnost zvuku vydávaného pohyblivým zdrojem		- šíření zvuku - technika pro zpracování a záznam zvuku - Dopplerův jev	- Lidské ucho - Hygiena sluchu Hv - Technologie přenosu a záznamu zvuku	
žák - popíše na modelu atomu jeho složení - vysvětlí pojmy protonové a nukleonové číslo, prvek, izotop - vysvětlí vznik radioaktivity - popíše typy radioaktivního záření a jejich základní vlastnosti - vysvětlí pojmy poločas rozpadu (přeměny) a rozpadová (přeměnová) řada - popíše využití radioaktivity v lidský prospěch	9.	Jaderná energie - složení atomu - radioaktivita	PŘ 9. - Radioaktivita PŘ 9, D 6 - Radiouhlíková metoda	

194

žák - vysvětlí předmět zkoumání astronomie - vyjmenuje a stručně objasní významné mezníky zkoumání vesmíru - vyjmenuje a stručně charakterizuje objekty, které lze spatřit na „hvězdné obloze“ - vysvětlí důvod rozdělení oblohy na souhvězdí (jejich význam pro astronomii minulosti a amatérskou astronomii současnosti) - vysvětlí závislost světelné magnitudy na vzdálenosti a velikosti objektu - zná kosmické objekty, se kterými se můžeme setkat ve sluneční soustavě a vysvětlí jejich základní rozlišovací znaky - popíše charakteristické vlastnosti základních typů hvězd - stručně popíše vznik hvězd, vysvětlí pojem mlhovina - stručně popíše zánik hvězd - si je vědom, že se často hvězdy kupí do skupin (dvojhvězdy, hvězdokupy) - vysvětlí rozdíl mezi pojmy hvězdokupa a galaxie	9.	Vesmír* - astronomie jako věda - hvězdná obloha - popis svítících objektů na obloze - tělesa sluneční soustavy - hvězdy	Z 6. - Vesmír PŘ 9 - Tělesa Sluneční soustavy	

		- galaxie		
žák - popíše složení atmosféry, - vyjmenuje atmosférické vrstvy a jejich typické vlastnosti - vysvětlí barvu oblohy - vysvětlí vznik konvektivního proudění - popíše globální proudění vzduchu, vznik cirkulačních buněk - vysvětlí mechanismus vzniku oblaku - zná rozdělení oblaků podle výšky a tvaru - popíše řez atmosférickou frontou - vysvětlí rozdíl mezi teplou, studenou a okluzní frontou - popíše vývoj frontálního systému - vyjmenuje, jaký typ oblačnosti doprovází přechod teplé a studené fronty - popíše mechanismus vzniku větru - charakterizuje Beaufortovu stupnici rychlosti větru - popíše vznik různých druhů srážek	9.	Meteorologie* - atmosféra - barva oblohy - konvektivní proudění vzduchu, cirkulační buňky - mraky - atmosférické fronty - vítr - srážky		

- vyjmenuje typické srážkové mraky - popíše vznik typického bouřkového mraku (cumulonimbus) - stručně vysvětlí vznik blesku a - popíše typy blesků - popíše vznik duhy a halových jevů - vysvětlí důvody sledování a předpovídání počasí v různých dobách - popíše základní mezníky vědeckého zkoumání počasí - stručně popíše současné technologie sledování a předpovědi počasí - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - popíše změny podnebí v důsledku globálních změn		- bouřka, blesk - duha, halové jevy - stručná historie sledování a předpovědi počasí - počasí x podnebí		
--	--	--	--	--

***Závěrečnou kapitolu se volí žáci podle většinového zájmu**

CHEMIE

Předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Chemie je přírodní věda, která se věnuje studiu a aplikaci přírodních zákonů. Je úzce spojena s ostatními přírodními vědami jako je přírodopis, zeměpis a fyzika. V rámci tohoto předmětu je žákům umožněno lépe pochopit zákonitosti přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Důležitou součástí studia přírodních věd je jejich schopnost naučit využívat specifické poznávací metody. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z něj závěry.

V těchto oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečností, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vliv lidské činnosti na stav životního prostředí a lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních problémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje.

Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku. Výuka je dotována 2 hodinami týdně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- zadáváme zajímavé tvůrčí domácí úkoly
- vedeme žáky k sebehodnocení a pochopení smyslu potřeby učit se
- vedeme žáky k iniciativnímu přístupu k samostatné práci (soutěže, olympiády, referáty)
- vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život
- vedeme děti k vyhledávání informací na internetu, jejich třídění a využití
- učíme děti obhájit jejich názory a činy
- učíme žáky třídit informace
- zařazujeme do výuky řešení problémových úloh
- vedeme žáky k samostatnosti
- vedeme žáky k prezentaci jejich názorů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou vlastní názor

- dáváme žákům prostor k vyjadřování vlastního názoru
- učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- vedeme žáky k respektování daných pravidel

Kompetence občanské

- učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- učíme děti reagovat v krizových životních situacích
- klademe důraz na environmentální výchovu

Kompetence pracovní

- k používání pomůcek a vybavení učebny, k udržování vymezených a bezpečnostních pravidel
- k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA

PŘEDMĚT CHEMIE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák popíše stručný historický vývoj chemie, definuje chemii a zařadí ji mezi přírodní vědy, objasní význam a možné zneužití chemie, zná chemické výroby		Úvod do chemie. Jak vznikla chemie. Co je chemie.		
Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek, pracuje bezpečně s vybranými a běžně dostupnými látkami, hodnotí jejich rizikovitost, rozpozná nebezpečnost	8.	LÁTKY A TĚLESA. Vlastnosti látek. Zjišťování vlastností látek. Nebezpečné látky.	OSV – sociální rozvoj	Laboratorní práce

vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí; definuje kvalitativní a kvantitativní vlastnosti látek; definuje chemický pokus; zná a dodržuje zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami, provede jednoduchý chemický pokus.				
Žák rozlišuje chemické látky a směsi, definuje chemickou látku a směs; třídí směsi na stejnorodé a různorodé; definuje složení roztoku; vypočítá složení roztoku; připraví roztok daného složení. Vyjmenuje jednotlivé metody oddělování složek ze směsí, zná postupy, pomůcky a aparatury pro provádění jednotlivých metod oddělování složek ze směsí. Charakterizuje vzduch a vodu a jejich význam jako základních podmínek života, uvede příklady znečišťování vzduch a vody.	8.	SLOŽENÍ A TŘÍDĚNÍ SMĚSÍ. Nejvýznamnější směsi – vzduch a voda.	OSV – sociální rozvoj. EV – lidské aktivity a životní prostředí.	Laboratorní práce

Žák definuje atom a jeho stavbu, vysvětlí vzájemné působení částic v atomu. Porovná velikost atomového jádra a obalu, hmotnost elektronu a protonu. Definuje protonové a nukleonové číslo a správně je zapíše ke značce prvku.	8.	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK. Stavba atomu.		Propojení s předměty: fyzika
Žák definuje chemický prvek, ovládá značky, české a mezinárodní názvy běžných chemických prvků. Orientuje se v PSP, definuje periodický zákon.	8.	Periodická soustava prvků.		
Žák definuje chemickou vazbu, popíše vznik chemické vazby. Definuje chemickou sloučeninu a její vzorec, objasní dělení sloučenin, rozliší vzorec a značku. Vysvětlí vznik iontů, definuje anionty a kationty.	8.	CHEMICKÉ SLOUČENINY. Chemická vazba, chemické sloučeniny, ionty.		
Žák definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty, objasní vznik a zánik vazeb, rozlišuje reakci exotermickou a endotermickou.	8.	CHEMICKÉ REAKCE. Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, rozdělené chemických reakcí.		

Definuje zákon zachování hmotnosti a provede jeho důkaz. Upraví zápisy jednoduchých chemických reakcí na rovnice. Rozliší chemický rozklad a slučování.				
Žák charakterizuje látkové množství; vypočítá molární hmotnost prvku i sloučeniny, látkové množství a látkovou koncentraci daného roztoku, vypočítá hmotnost a procentní zastoupení prvku ve sloučenině, vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	8.	CHEMICKÉ VÝPOČTY. Látkové množství, molární hmotnost, látková koncentrace. Výpočet z chemického vzorce. Výpočet z chemické rovnice.		Propojení s předměty: matematika
Žák třídí chemické prvky podle jejich vlastností, uvede jejich výskyt, charakteristické vlastnosti, výrobu a využití. Vyjmenuje význačné sloučeniny běžných prvků.	8.	CHEMICKÉ PRVKY. Rozdělení chemických prvků – nekovy, polokovy, kovy.	OSV – sociální rozvoj.	Laboratorní práce
Žák definuje chemickou sloučeninu, uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití známých	8.	ANORGANICKÉ SLOUČENINY. Dvouprvkové sloučeniny – halogenidy, oxidy, sulfidy. Názvosloví dvouprvkových		

chemických sloučenin, ovládá postup tvorby vzorce a názvu sloučeniny, definuje oxidační číslo, zná pravidla pro určování oxidačních čísel.		sloučenin.		
Žák definuje tříprvkovou chemickou sloučeninu, uvede výskyt, charakteristické vlastnosti a využití běžně používaných sloučenin. Ovládá postup tvorby vzorce a názvu chemické sloučeniny. Dodržuje pravidla bezpečného nakládání s hydroxidy a kyselinami.	8.	Anorganické sloučeniny. Tříprvkové sloučeniny – hydroxidy, kyseliny. Názvosloví tříprvkových sloučenin.		
Žák charakterizuje stupnici pH, rozliší roztoky látek na kyselé, zásadité a neutrální. Definuje indikátor a vyjmenuje příklady běžně používaných indikátorů. Provede zjištění kyselosti a zásaditosti látek, uvede praktické využití měření pH. Definuje neutralizaci, ovládá zápis	8.	Kyselost a zásaditost látek. Neutralizace.	OSV – sociální rozvoj.	Laboratorní práce

rovníc neutralizací, uvede využití neutralizace v denním životě.				
Žák uvede příklady vzniku solí, vytvoří vzorec a název soli, uvede vlastnosti a význam známých solí.	8.	Soli kyselin.		
Žák definuje redoxní reakce, oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo. Uvede způsoby výroby kovů na principu redoxních reakcí.	9.	REDOXNÍ REAKCE. Elektrochemická řada napětí kovů, získávání kovů na principu redoxních reakcí.	OSV – sociální rozvoj.	Laboratorní práce. Propojení s předměty: fyzika
Žák definuje elektrolýzu a její podmínky, objasní pojmy elektrolyt, elektroda, katoda, anoda. Vyjmenuje příklady průmyslového využití elektrolýzy. Popíše princip galvanického článku. Definuje pojem koroze, uvede způsoby ochrany kovů před korozí.	9.	Elektrolytické děje.		
Žák uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a využití; posoudí vliv těžby a spalování	9.	Zdroje energie – obnovitelné a neobnovitelné.	EV – lidské aktivity a životní prostředí.	

různých paliv. Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje. Objasní výhody a nevýhody jednotlivých zdrojů energie.				
Žák definuje organickou látku, popíše složení organické látky. Rozliší podle vzorce látku organickou a anorganickou. Popíše charakteristické vlastnosti organických látek. Zná a dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s organickými látkami. Vyjmenuje zdroje organických sloučenin.	9.	ORGANICKÁ CHEMIE. Organické látky a jejich složení, vlastnosti organických látek, zdroje organických sloučenin, stavba molekul organických sloučenin.		
Žák definuje uhlovodíky a třídí je podle tvaru řetězce a typu vazeb. Vytvoří vzorce základních uhlovodíků a odvodí ze vzorce jejich název. Uvede charakteristické vlastnosti a využití základních uhlovodíků	9.	UHLOVODÍKY nasycené, nenasycené, aromatické.	OSV – sociální rozvoj	Laboratorní práce

Žák definuje pojmy derivát, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina. Odvodí názvy uhlovodíkových zbytků základních uhlovodíků; třídí deriváty podle charakteristické skupiny. Uvede vlastnosti a využití významných derivátů uhlovodíků.	9.	DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ. Halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty.		
Žák popíše chemické složení živé hmoty, charakterizuje biogenní prvky. Definuje jednotlivé přírodní látky, objasní jejich složení, uvede jejich výskyt, význam, vlastnosti a použití.	9.	PŘÍRODNÍ LÁTKY. Chemické složení organismů. Sacharidy, lipidy, proteiny, nukleové kyseliny.		Laboratorní práce. Propojení s předměty: přírodopis
Žák vysvětlí pojmy související s jednotlivými oddíly, např. potrava, výživa, pesticidy, plasty, polymery. Popíše způsoby konzervace potravin, vysvětlí alternativní metody v zemědělství; bezpečně zachází s léčivy, běžnými mycími a čistícími	9.	CHEMIE KOLEM NÁS. Chemie a zemědělství. Chemie a výživa. Chemie a zdraví. Chemie a průmysl.	EV – vztah člověka k prostředí. OSV – sociální rozvoj	Laboratorní práce

prostředky používanými v domácnosti; posoudí vliv používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí. Definuje biotechnologie.				
Žák definuje drogy, psychotropní a návykové látky. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich uživatel. Utváří si pevný negativní postoj ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost.	9.	Nebezpečí chemie.		
Žák na konkrétních příkladech doloží znečištění životního prostředí, zná metody, jak tomu předcházet. Vysvětlí rizika některých chemických látek pro životní prostředí a navrhuje možná východiska.	9.	Chemie a životní prostředí.	EV – lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka k prostředí	

PŘÍRODOPIS

Přírodopis vychází ze dvou vzdělávacích oblastí. Stěžejní je vzdělávací oblast Člověk a příroda se vzdělávacím oborem přírodopis. Druhou vzdělávací oblastí je Člověk a zdraví se vzdělávacím oborem Výchova ke zdraví. Část tohoto vzdělávacího oboru je integrována do výuky přírodopisu v 8. ročníku. V 6. až v 9. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně.

Podle možností školy se snažíme vést výuku přírodopisu ve specializované učebně přírodopisu. Při výuce používáme různé přírodniny, modely, nástěnné obrazy, atlasy, určovací klíče a různé další populárně naučné publikace. Do výuky zařazujeme laboratorní práce, kde se děti učí práci s lupou, mikroskopem, vytvářet nákresy a náčrtky. Umožňujeme získávání dovedností a návyků týkajících se pozorování a poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí. Rozvíjíme ucelený pohled na skutečnost, na vztahy člověka k životnímu prostředí. Snažíme se poznávat a chápat systémový princip uspořádání života, jeho závislosti na prostředí, zákonitosti vývoje organismů i podstatu zpětnovazebních vztahů. Vedeme žáky k diskusi, využívání jejich zkušeností a znalostí z mimoškolního prostředí. Ve výuce se snažíme uplatňovat regionální zvláštnosti a aktuální zajímavosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Klademe důraz na čtení s porozuměním
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- Zadáváme zajímavé tvůrčí domácí úkoly
- Vedeme žáky k sebehodnocení a k pochopení smyslu potřeby učit se
- Vedeme žáky k iniciativnímu přístupu k samostatné práci (referáty, soutěže)
- Vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů:

- Zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život
- Učíme děti obhájit jejich názory a činy
- Učíme žáky třídit informace
- Učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost svých rozhodnutí
- Vedeme žáky k samostatnosti
- Vedeme žáky k prezentaci jejich názorů (plakáty)

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou vlastní názor
- Dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně

Kompetence sociální a personální:

- Využíváme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- Vedeme žáky k respektování daných pravidel
- Učíme žáky žít mezi lidmi
- Pomáháme žákům vytvořit představu o sobě samém (sebeúcta a sebeuspokojení)

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (menšiny, národy)
- Učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- Učíme děti reagovat v krizových životních situacích
- Klademe důraz na environmentální výchovu

Kompetence pracovní:

- Učíme žáky ovládat a manipulovat s různými nástroji, přístroji
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze
- Vytváříme kladný vztah k přírodě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových	6.	• Zkoumání přírody – vědní disciplíny • Poznáváme přírodu – lupa, mikroskop • Projevy života • <u>Ekosystém lesa</u> • Přírodní společenstvo, prvky neživého prostředí, ekosystém • Řasy – zrněnka, šroubatka • Houby – muchomůrka, růžovka, naše	<u>Osobní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání. Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita. Sociální rozvoj Kooperace a kompetice. Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. Hodnoty, postoje,	

soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od		nejznámější jedlé a jedovaté houby - Lišejníky – symbióza, naše nejznámější lišejníky - Mechy - Kapradiny, přesličky a plavuně - Rostliny nahosemenné - Rostliny krytosemenné – nejvýznamnější byliny, keře a listnaté stromy - Měkkýši - Členovci – nejvýznamnější pavoukovci, korýši, mnohonožky, stonožky, hmyz (mravenec lesní) - Obojživelníci - Plazi - Ptáci - Savci - Vztahy živočichů a rostlin v lese - Rozmanitost a význam lesů <u>Voda a její okolí</u> - Vlastnosti vodního prostředí - Ekosystém rybníka - Rostliny rybníka a okolí – břehová zeleň, nejvýznamnější jednoděložné a dvouděložné rostliny, řasy, sinice, vodní bakterie, plankton - Prvoci – trepka - Žahavce - nezmar	praktická etika. <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> Evropa a svět nás zajímá. Jsme Evropané. <u>Multikulturní výchova</u> Etnický původ. <u>Environmentální výchova</u> Ekosystémy. Základní podmínky života. Lidské aktivity a problémy životního prostředí. Vztah člověka k prostředí. <u>Mediální výchova</u> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.	
--	--	--	--	--

buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy		• Ploštenci – ploštěnka • Měkkýši – nejvýznamnější plži a mlži • Kroužkovci • Členovci – korýši (rak říční), pavoukovi, hmyz • Ryby – kapr • Obojživelníci • Plazi • Ptáci – nejvýznamnější vodní ptactvo • Savci • Rybník jako celek • <u>Louky, pastviny, pole</u> • Louky, pastviny, pole • Rostliny travních společenstev • Rostliny polí • Živočichové travních společenstev – měkkýši, kroužkovci (žížala obecná) • Členovci – pavoukovi, hmyz • Obojživelníci • Plazi • Ptáci • Savci • Travní společenstva jako celek		
	7.	• <u>Ekosystémy umělé a přirozené</u> • Rozmanitost polních ekosystémů – nejběžnější polní plodiny a jejich význam		

chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle		• <u>Sady a ovocné zahrady</u> • Rostliny • Houby, bakterie, viry • Bezobratlí • Ptáci • <u>Zelinářské zahrady</u> • Významné druhy zeleniny • Významní škůdci • <u>Okrasné zahrady, parky, sídlištní zeleň</u> • Významné druhy rostlin • Významné druhy živočichů • <u>Rumiště a okraje cest</u> • Významné druhy rostlin a živočichů • <u>Lidská sídla</u> • Organismy provázející člověka – mikroorganismy (bakterie), houby (plísně), bezobratlí (tasemnice, škrkavka, roup dětský, blechy, veš dětská, štěnice, komár,...), obratlovci (hlodavci) • <u>Organismy člověkem pěstované nebo chované</u> • Významné pokojové rostliny • Živočichové chovaní pro zábavu • Hospodářsky významné organismy – kvasinky, žampion zahradní, včela		
---	--	---	--	--

charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů –		medonosná, bourec morušový, kapr, domácí drůbež, králík domácí, tur domácí, koza, ovce, prase domácí, kůň,...) <u>Cizokrajné ekosystémy</u> - Tropické deštné pralesy - Savany a stepi - Polopouště a pouště - Tundry a polární oblasti - Moře a oceány <u>Stavba a činnost těl organismů</u> - Buňka – způsoby zkoumání buněk, stavba buňky, rozdíly mezi živočišnou a rostlinnou buňkou, dělení buněk, život buňky, rozmanitost buněk, viry - Jednobuněčné organismy – bakterie, jednobuněčné řasy, kvasinky, prvoci - Mnolibuněčné organismy – pletiva a tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismus - Nižší rostliny a houby – mnohobuněčné řasy, houby, lišejníky - Vyšší rostliny – výtrusné rostliny, semenné rostliny - Základní orgány těl semenných		
---	--	---	--	--

populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní		roślin – kořen, stonek, list, celistvost rostlinného těla - Rozmnožování rostlin – nepohlavní, pohlavní (květ, plod) - Život rostlin - Stavba a činnost těl bezobratlých živočichů – žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci		
	8.	- Obratlovci - Povrch těla – kůže, kožní útvary - Tvar a pohyb těla - Kostra, svalstvo – srovnání u jednotlivých tříd obratlovců - Základní činnost těla – srovnání u jednotlivých tříd obratlovců - Získávání energie z potravy - Trávicí soustav - Dýchací soustava - Tělní tekutiny - Oběhová soustava - Vylučovací soustava - Celistvost organismu - Řídicí soustavy – hormony, nervová soustava, reflexy, - Laboratorní práce - Srovnání pokryvů těla obratlovců		

názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení	• Smyslové orgány • Rozmnožování obratlovců – vnější oplození, vnitřní oplození • Rozmnožovací soustavy a způsoby rozmnožování • Péče o potomstvo • Chování obratlovců – vrozené a získané • Ochrana obratlovců – biodiverzita • Člověk • Vztahy člověka k ostatním živočichům – biologická a společenská podstata • Lidské tělo • Povrch lidského těla – rasy, pokožkové útvary, vylučování, hmatová tělíska, otužování • Tvar a pohyb těla • Lidská kostra • Lab. práce – První pomoc při zlomeninách a vykloubení kostí • Svalstvo – typy svaloviny • Základní životní funkce lidského těla – tkáňový mok • Využívání potravy – trávicí soustava, chrup • Složení potravy – množství a složení výživy, voda • Dýchání –		
--	---	--	--

stresovým situacím • optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání • v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka • objasní význam zdravého způsobu života, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		dýchací soustava, znečištění ovzduší, kouření • Lab. práce – Projevy dýchání a změny při námaze • Rozvádění látek po těle – krev, očkování, dárcovství krve, srážení krve, cévní soustava, mozková mrtvice, infarkt, mízní soustava • Lab. práce – Složení krve, krevní obraz • Vylučování – vylučovací soustava, onemocnění ledvin • Řízení lidského těla • Hormony – soustava orgánů s vnitřní sekrecí, cukrovka • Nervové řízení – nervová soustava, činnost a poškození mozku • Smyslové vnímání – smyslové orgány • Vyšší nervová činnost – reflexy, výkonnost mozku, spánek, denní režim • Lab. práce – Zjišťování činnosti smyslových orgánů • Rozmnožování člověka – pohlavní orgány, zdraví reprodukční soustavy, menstruace, puberta, druhotné		
---	--	---	--	--

		pohlavní znaky, AIDS • Vývin nového jedince – nitroděložní vývin, porod • Dědičnost u člověka – geny • Průběh lidského života – vývojové změny • Zdraví a nemoc – infekce, inkubační doba, imunita, epidemie, správný způsob života, kouření, alkohol, drogy • Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty • Lidská populace – vývoj populace • Člověk a jeho životní prostředí		
	9.	• Naše Země - vznik, stavba • Mineralogie - nerosty, horniny, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, přehled nerostů • Petrologie - horniny vyvřelé, usazené, přeměněné		

		• Geologické děje – vnitřní - pohyby litosférických desek, pohoří, vrásnění, sopečná činnost, zemětřesení – vnější - zvětrávání, zemská tíže, voda, vítr, led • Půdy - podzemní voda, půdotvorní činitelé • Vznik a vývoj života na Zemi - éry vývoje • Stavba České republiky - Český masiv, Západní Karpaty • Počasí a podnebí – význam vody a tepla pro život na Zemi, využití přírodních zdrojů, vliv znečištění prostředí na život • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku, největší světové katastrofy, největší přírodní pohromy v ČR, ochrana před mimořádnými událostmi		
--	--	--	--	--

ZEMĚPIS

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a je realizován dvěma vyučovacími hodinami týdně. Předmět Zeměpis je zařazen v 6. až 9. ročníku na 2.stupni ZŠ. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o své okolí – v regionu, v rámci republiky, Evropy i celého světa. Učení napomáhá k lepšímu chápání světa a k pochopení existence člověka na Zemi a jeho bytí i v budoucnosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Učíme žáky chápat probírané oblasti v ekonomicko-geografických souvislostech
- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- Seznamujeme žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly v oboru zeměpis a učíme je dávat do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vnímání globálních problémů
- Učíme žáky vyhledávat informace, nacházet shodné, podobné a odlišné znaky
- Vedeme žáky k nacházení možných řešení

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky formulovat souvisle a výstižně své názory na společenské dění
- Vytváříme u žáků schopnost vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- Vedeme žáky k osvojování postupů při užívání informačních a komunikačních prostředků a učíme žáky tvořivě je využívat jako nástroje poznání

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky podílet se aktivně na práci týmu a chápat význam týmové práce
- Rozvíjíme schopnost žáků utvářet příjemnou atmosféru v týmu
- Motivujeme žáky k přispívání do diskuze bez ohledu na velikost týmu
- Učíme žáky vytvářet si pozitivní představu o sobě samém a podporovat vlastní sebedůvěru

Kompetence občanské

- Učíme žáky respektovat názory a přesvědčení druhých
- Učíme žáky nacházet způsoby a nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a jejich přípravy na budoucnost

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA		PŘEDMĚT ZEMĚPIS		
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	6.	Komunikační geografický a kartografický jazyk: Geografické, topografické, kartografické pojmy Kartografické produkty, jazyk mapy, symboly a značky v mapě Statistická data, tabulky, zdroje dat	Mediální výchova: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vhodné zdroje dat	Statistiky Webové mapové informační zdroje
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	6.	Geografická kartografie a topografie: Glóbus, měřítko, zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Orientace v mapě Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty		Nástěnné mapy, Globus Atlasy Turistické mapy Webové mapy Mapové aplikace

Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává její vlastnosti s ostatními tělesy sluneční soustavy	6.	Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie	Environmentální výchova-základní podmínky života	
Prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí	6.	Země jako vesmírné těleso: Tvar, velikost, pohyby Země a jejich důsledky, roční období, časová pásma, datová hranice		
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	6.	Krajinná sféra: přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni: Geografická šířková pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni: Přírodní oblasti		Environmentální výchova-ekosystémy
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	6.	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny: Pozorování v terénu, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu Odhad vzdálenosti a výšek v terénu, situační plány		Terénní výuka Turistické mapy Buzola
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a	7.	Světadíly, oceány, makroregiony světa: Světadíly a oceány Polární oblasti Afrika Austrálie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Zeměpisné pořady – regiony světa (Planeta Země 3000)

makroregiony světa, srovnává jejich postavení. Porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou změn v nich		Amerika Asie Určující a porovnávací kritéria, přírodní a socioekonomické poměry s důrazem na vazby a souvislosti Přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti		
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	7.	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny: Pozorování v terénu, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu Odhad vzdálenosti a výšek v terénu, situační plány Chování a jednání v nebezpečí života a zdraví a při živelných pohromách		Terénní výuka Turistické mapy Buzola
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení. Porovnává a hodnotí	8.	Evropa - poloha - členitost Evropy - povrch - vodstvo - podnebí - vegetace - nerostné bohatství - obyvatelstvo - - EU, NATO, OSN - oblast Evropy a jednotlivé státy –	Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	Zeměpisné pořady – regiony světa (např. Svět kolem nás)

polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou změn v nich		všeobecná charakteristika jednotlivých států, jejich hlavní a významná města, historické, kulturní, hospodářské a politické zvláštnosti států, střediska rekreace		
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	8.	Obyvatelstvo světa -geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - migrace	Multikulturní výchova	
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s fci lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	8.	Sídla - vznik a vývoj sídel - aktuální společenské, sídelní systémy -urbanizace, suburbanizace - hierarchická úroveň sídel	Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech	
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a fce světového hospodářství, lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovnává předpoklady a hlavní	9.	Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech	

faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		- hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace států) – OSN, NATO, EU		
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání	9.	Politická mapa světa - státy světa – národní a mnohonárodnostní státy, správní oblasti - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - změny na mapě - ohniska neklidu ve světě	Výchova demokratického občana - formy vlády - principy demokracie	
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech znaky a fce krajin Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění biomů Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních společenských vlivů na životní prostředí	9.	Krajina a životní prostředí - přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti: trvale udržitelný život a rozvoj - zásady ochrany přírody a životního prostředí globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní	9.	Česká republika - poloha a rozloha ČR		

zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a celosvětovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a národních institucích, organizacích a integracích států		- povrch - podnebí - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočišstvo - ochrana přírody - obyvatelstvo - sídla - hospodářství: Regiony ČR Územní jednotky, krajské členění, přeshraniční spolupráce	Environmentální výchova – ochrana NP, přírody Výchova demokratického občana – forma vlády, politika ČR	
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	9.	Místní region - zeměpisná poloha, vymezení, vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu pro jeho další rozvoj		Terénní výuka v místním regionu
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	9.	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny (regionu) - odhad vzdálenosti a výšek v terénu, situační plány - ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života a v ohrožení zdraví	Dopravní výchova	První pomoc Terénní výuka v místním regionu Práce s GIS

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1.STUPEŇ

Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA. Výuka probíhá na obou stupních ZŠ s časovou dotací 1 hodiny týdně ve specializované učebně vybavené vhodnými prostředky a pomůckami. Výuka umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence- umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění,tvořivosti,vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat,schopnost vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku,gesta,mimiky apod. V etapě základního vzdělávání je oblast UMĚNÍ A KULTURA zastoupena vzdělávacími obory HUDEBNÍ VÝCHOVA a VÝTVARNÁ VÝCHOVA.

Na 1.stupni ZŠ se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. HUDEBNÍ VÝCHOVA vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních,hudebně-pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého zájmu a zaměření. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách,učí se hudbu analyzovat i interpretovat.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu,aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a dovedli s nimi zacházet.
- Ukazujeme žákům,že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí.
- Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit.
- Předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
- Vedeme žáky k samostatnosti a prezentaci jejich názorů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali.
- Ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem.
- Poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních akcích.
- Ukazujeme dětem na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování.
- Na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví.
- Budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.
- Vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění.
- Vedeme žáky k chápání a dodržování pravidel slušného chování a přijímání právních norem.

Kompetence pracovní

- Objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků.
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti v práci, jejím plánování a dokončení.
- Podporujeme tvořivost, nápaditost.
- Učíme žáky oceňovat práci druhých a vážit si ji.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
UMĚNÍ A KULTURA

PŘEDMĚT
HUDEBNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	1.-3.	Rozvoj hlavového tónu. Správné dýchání a správná výslovnost. Rozšíření hlasového rozsahu.		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	1.-3.	Hudební hry (říkadla, hra na ozvěnu). Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- kreativita	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	1.-3.	Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- kreativita	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	1.-3.	Pohybový doprovod znějící hudby. Taktování. Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- kreativita	
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	2.-3.	Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4, nota čtvrt'ová, osminová, půlová a celá. Pomlka.		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	1.-3.	Výrazové prostředky v hudbě (zvuk-tón, melodie, hudební kontrasty)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje. Odliší hudbu vokální, instrumentální. Chápe roli posluchače.	1.-3.	Hudební styly a žánry hudby. Hudba vážná, lidová a umělá.		

• Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla. Dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.	2.	Psychosomatické dovednosti (práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace)	Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj- poznávání lidí	
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	4.-5.	Pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus-realizace písní ve 2/4,3/4 a 4/4 taktu. Dvojhlas a vícehlas, kánon, lidový dvojhlas. Intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď).	Multikulturní výchova-lidské vztahy	
• Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	4.-5.	Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce.		
• Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	4.-5.	Hra na hudební nástroje-reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- sebepoznání a sebepojetí	
• Rozpozná hudební formu jednoduché	4.-5.	Hudba vokální, instrumentální,	Výchova k myšlení v evropských a	

písně či skladby.		vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka.	globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá. Mediální výchova- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	4.-5.	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace-s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod. Hudební hry(ozvěna, otázka-odpověď), jednoduchá písňová forma (a-b)	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- kreativita	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	4.-5.	Kvality tónů-délka, síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny-souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem-rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie(melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu.		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	4.-5.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby-dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na	Multikulturní výchova-kulturní difference	

		změny v proudu znějící hudby- pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách. Zpěvní hlasy, hudební seskupení, hudební nástroje, hymna, lidová píseň, umělá píseň, lidový tanec		
--	--	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA

2. STUPEŇ

Charakteristika předmětu:

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Společně s výtvarnou výchovou umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa, rozvíjí emocionální stránku osobnosti žáka, vkus a vztah ke kultuře a umění, estetické cítění a tvořivost, vede k vytváření a upevňování dovedností vnímání krásy a duchovních hodnot. Tím se žákům otevírá cesta k širšímu náhledu na kulturu a umění v historických souvislostech i společenských kontextech. Oba vyučovací předměty spolu úzce souvisí a učivo na sebe navazuje.

Hudební výchova je zařazena do učebního plánu jako 1 vyučovací hodina 1x týdně v každém ročníku. Jde o předmět založený na činnostním učení – součástí výuky jsou především činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

Veškeré aktivity vedou k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a využívání hudby jako svěbytného prostředku komunikace.

Hudební výchova přispívá ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka, vede k rozvoji hudebnosti, vybavuje podle individuálních možností každého žáka hudebními dovednostmi – rytmickými, pěveckými a intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, poslechovými a hudebně tvořivými. Vytváří se návyky hlasové hygieny, kultivuje se pěvecký a mluvní projev.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a dovedli s nimi zacházet.
- Ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí.
- Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit.
- Předkládáme žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
- Vedeme žáky k samostatnosti a prezentaci jejich názorů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali.
- Ukazujeme žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem.
- Poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních akcích.
- Ukazujeme dětem na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování.
- Na základě respektování názorů každého žáka budujeme v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- Vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví.
- Budujeme v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.
- Vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění.
- Vedeme žáky k chápání a dodržování pravidel slušného chování a přijímání právních norem.

Kompetence pracovní

- Objasňujeme žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.
- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků.
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti v práci, jejím plánování a dokončení.
- Podporujeme tvořivost, nápaditost.
- Učíme žáky oceňovat práci druhých a vážit si ji.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
UMĚNÍ A KULTURA

PŘEDMĚT
HUDEBNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: - využívá individuálně i kooperativně ve skupině své schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách pěveckých, instrumentálních a hudebně tvořivých - využívá hudebních činností k aktivnímu naplňování volného času, aktivně se účastní společného muzicírování - uplatňuje hlasové a pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě - zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase, dokáže ocenit vokální projev druhého - realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů	6.	Vokální činnosti – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, jednohlas a vícehlas – kánon, vokální improvizace, odhalování souvislostí rytmu řeči a hudby, orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti – jednoduchá nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodu písně a improvizace s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, orientace v záznamu hudby – nácvik hry rytmických a jednoduchých melodických motivů podle záznamu, vyjadřování hudebních i nehudebních představ pomocí hudebního nástroje Hudebně pohybové činnosti – pohybový doprovod znějící hudby: taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempo, rytmus, dynamika), orientace v prostoru, rozvoj pohybové paměti Poslechové činnosti –	Osobnostní a sociální výchova (utváření dobrých mezilidských vztahů, dovednosti komunikace a spolupráce, uvědomění si hodnoty různosti lidí) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (rozvoj schopnosti srovnávat projevy kultury v evropském i celosvětovém kontextu, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a světových osobností, utváření pozitivního postoje ke kulturní rozmanitosti) Multikulturní výchova (HV rozšiřuje znalosti o etnických a kulturních skupinách v ČR, rozvíjí dovednost využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých, dovednosti komunikovat a žít	mezipředmětové vztahy: souvztažnost k učivu výtvarné výchovy, dějepisu, českého jazyka - literatury

• vytváří jednoduché doprovody a improvizace, reprodukuje hudební motivy • rozpozná některé z tanců různých stylových období, předvede jednoduchou (reprodukovanou i improvizovanou) pohybovou vazbu • zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává z hlediska slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá strukturu díla a užité hudebně výrazové prostředky • vyhledává a vnímá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		analýza hudební skladby – hudebně výrazové prostředky, významné sémantické prvky v hudbě (zvukomalba, pravidelnost hudební formy) hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry slovní interpretace poslouchané hudby – vyjadřování soudů a preferencí Témata – artificiální a neartificiální hudba (přehled) Vánoce v české kultuře hudební divadlo – opera, opereta, muzikál, B. Smetana, A. Dvořák Národní divadlo, polyfonie a homofonie, vokálně instrumentální polyfonie	společně s jedinci jiného etnika a tolerovat odlišnosti) Environmentální výchova (HV přispívá k vytváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí) Mediální výchova (HV přispívá k rozvoji analytického přístupu k mediálním obsahům, učí využívat média jako zdroj informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času)	
	7.	Vokální činnosti – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, zpěv s doprovodem – lidová píseň a písně různých žánrů, jednohlas a vícehlas – lidový dvojhlas, vokální improvizace, deklamace a její využití při společných vokálně instrumentálních aktivitách, intonace v dur - moll Instrumentální činnosti – jednoduchá nástrojová reprodukce melodií, tvorba		

		doprovodu písně a improvizace s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, orientace v záznamu hudby – nácvik hry rytmických a jednoduchých melodických motivů podle záznamu, záznam slyšeného hudebního motivku, vyjadřování hudebních i nehudebních představ pomocí hudebního nástroje Hudebně pohybové činnosti – pohybový doprovod znějící hudby: taktování, taneční kroky, lidový tanec, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempo, rytmus, dynamika), orientace v prostoru, rozvoj pohybové paměti Poslechové činnosti – analýza hudební skladby – hudebně výrazové prostředky, významné sémantické prvky v hudbě (zvukomalba, pravidelnost hudební formy) hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry slovní interpretace poslouchané hudby – vyjadřování soudů a preferencí Témata: vývoj hudby –		
--	--	---	--	--

		středověká hudba, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, společenské tance – polka, valčík		
	8.	Vokální činnosti – vokální improvizace, zpěv písní různých žánrů v jednohlase i vícehlase, zpěv s doprovodem, orientace v notovém záznamu, zachycování rytmu a melodie zpívané i hrané skladby Instrumentální činnosti – nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodu písně a improvizace s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, klavíru, kytary a flétny (podle individuálních dovedností a schopností dětí), orientace v záznamu hudby – nácvik hry rytmických a melodických motivů podle záznamu Hudebně pohybové činnosti – pohybový doprovod znějící hudby: taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby (tempo, rytmus, dynamika), orientace v prostoru, rozvoj pohybové paměti Poslechové činnosti – analýza hudební		

		skladby – hudebně výrazové prostředky, hudební forma, významné sémantické prvky v hudbě, hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry slovní interpretace poslouchané hudby – vyjadřování soudů a preferencí Témata: Česká artificiální hudba, současná artificiální hudba, pantomima, balet, výrazový tanec, programní hudba, umění a kýč, relaxační hudba		
	9.	Vokální činnosti – zpěv písní různých žánrů v jednohlase i vícehlase, zpěv s doprovodem, vokální improvizace, orientace v notovém záznamu, zachycování rytmu a melodie zpívané i hrané skladby Instrumentální činnosti – nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodu písně a nástrojové improvizace, orientace v záznamu hudby – nácvik hry rytmických a melodických motivů podle záznamu Hudebně pohybové činnosti – pohybový doprovod znějící hudby: taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové reakce na změny v proudu znějící		

		hudby (tempo, rytmus, dynamika), orientace v prostoru Poslechové činnosti – analýza hudební skladby – hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební dílo a jeho autor hudební styly a žánry slovní interpretace poslouchané hudby – vyjadřování soudů a preferencí Témata: . Česká neartificiální hudba, původ a hlavní styly populární hudby. Hudba a tanec. Balet. Muzikoterapie.		
--	--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA je v našem ŠVP zastoupena vzdělávacími obory HUDEBNÍ VÝCHOVA a VÝTVARNÁ VÝCHOVA, které lze podle RVP ZV rozšířit o doplňující obor Dramatická výchova, který se na 1. stupni naší školy nevyučuje.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Přístup k práci vychází z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat pocity a prožitky.

Obsahem oblasti **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti umožňující žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. V oblasti **Uplatňování subjektivity** dochází k využití vlastních zkušeností při tvorbě – obrazné vyjádření. Oblast **Ověřování komunikačních účinků** je naplňována činnostmi umožňujícími utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace – výtvarná díla, obrazová média.

Časová dotace pro výuku činí v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Snažíme se o seznamování dětí s nejrůznějšími výtvarnými technikami včetně nových a neobvyklých a současně je vedeme k respektování tradic a jejich významu. Usilujeme o rozvoj tvořivosti. Žáky vedeme ke vhodné organizaci práce a péči o pracovní pomůcky. Výuka většinou probíhá v kmenových učebnách, zařazujeme i výuku v exteriéru, využíváme okolní přírodu. Součástí výuky jsou i návštěvy galerie a expozic v jiných kulturně vzdělávacích institucích. Snažíme se vytvářet kladný vztah žáků k prostředí školy, jejímu bezprostřednímu okolí i k prostředí obce a jejich zapojování do péče o estetický vzhled těchto prostorů. Výtvarné práce žáků vystavujeme v areálu školy a při různých příležitostech ve veřejných prostorech.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému objevování tvůrčích možností
- Při výuce užíváme přiměřeně odbornou terminologii a vedeme žáky k jejímu aktivnímu používání

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k samostatnosti

Kompetence komunikativní

- Na nejrůznějších příkladech objasňujeme symboliku obrazného přirovnání.
- Objasňujeme žákům sdělovací funkci vizuálně obrazných vyjádření
- Podporujeme diskusi o různém pojetí vizuálně obrazných vyjádření

Kompetence sociální a personální

- Zařazujeme skupinové práce
- Snažíme se o navozování příjemné pracovní atmosféry v pracovním týmu
- Vedeme žáky k pomoci ostatním a k úctě k práci druhých

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s našimi tradicemi, kulturně historickým dědictvím a s uměleckými díly
- Zařazujeme činnosti rozvíjející tvořivost, volíme vhodné způsoby hodnocení, které tvořivost nepotlačují
- Pomáháme žákům nacházet cesty k zapojení do kulturního dění v obci

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k bezpečnému užívání nejrůznějších pomůcek, materiálů, nástrojů a vybavení
- Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- Dbáme na estetickou prezentaci výsledků práce všech žáků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA

PŘEDMĚT VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	1. – 3.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – výtvarná technika (linie, tvary, barvy) Porovnávání tvorby dle svých schopností		
• v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a	1. – 3.	Uspořádání objektů do celků – výraznost, velikost – výtvarné techniky a postupy (hra s barvou)	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	

jejich kombinace				
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	3.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	3.	Vizuálně obrazné vyjádření Poznávání vlastností objektů a různých tvarů Manipulace s objekty	MKV - multikulturalita	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	2. - 3.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – komunikace Výsledky tvorby své či jiných	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, sociální rozvoj - komunikace	
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	4. - 5.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Vizuální vyjádření – rozlišení, výběr a uplatnění – plastika, animovaný film, fotografie, reklama, hračky	OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj poznávacích schopností	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	4. - 5.	Uspořádání objektů do celků – výraznost, velikost Vzájemné postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	
při tvorbě vizuálně	4. - 5.	Prostředky pro vyjádření	OSV – osobnostní	

obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy		emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru	rozvoj - kreativita	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	4. - 5.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Vizuálně obrazná vyjádření podnětů pohybových, hmatových, čichových a chuťových Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – fotografie, film, televize, reklama		
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	4. - 5.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	4. - 5.	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin Porovnávání s vlastní interpretací	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která	4. - 5.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin (škola, rodina)	MKV – etnický původ	

samostatně vytvořil, vybral či upravil		Proměny komunikačního systému – záměry tvorby a proměny obsahu svého obrazného vyjádření		
---	--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

2. STUPEŇ

Výtvarná výchova vychází z oblasti Umění a kultura, ale využívá informací ze všech vzdělávacích oblastí (Člověk a společnost, vzdělávací obor – dějepis, Člověk a příroda, vzdělávací obory – fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, Informační a komunikační technologie, Jazyk a jazyková komunikace). Nahlíží na tyto informace z hlediska procesu specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají odrazy vnějšího i vnitřního světa a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat jinými než uměleckými prostředky.

Výtvarná výchova umožňuje žákům na jedné straně uvolnit skryté tvořivé síly.

Pomáhá jim nahlížet na svět kolem nás netradičně a tento pohled zpřístupnit ostatním vhodně zvolenými prostředky, dále hledat a objevovat vnitřní svět člověka, jeho spojení s rozumovou a citovou částí, sdělit ji a hledat její spojení s okolním světem. Pomáhá upevňovat jejich volní vlastnosti. Tvoření a tvořivá proměna světa kolem nás jim přináší potvrzení jejich osobnosti a učí je vidět jejich tvořivost a individualitu jako neoddělitelná součást každodenního života (kultura, chování, oblékání, bydlení, cestování, práce).

Aktivní tvorbou v různých oblastech výtvarných činností si žák potvrzuje své schopnosti sebepoznávání, sebepochopení, schopnost aktivního odpočinku a pochopení nonverbální komunikace jako prvotní a převažující.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění i v obrazových médiích.

V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, bodu a linie, barvy a tvaru, gesta a mimiky, atp.

Druhá strana výtvarné výchovy se opírá o duchovní dědictví. Pracuje se s fakty, a zpřístupňuje širší nazírání na kulturu a umění. Připomínají se zde historické dědictví, historické souvislosti a společenské události ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem jsou zde díla umělecká z oblasti výtvarné, literární, dramatické, z tvorby multimediální i samotné znakové systémy.

Ve škole je k dispozici specializovaná učebna výtvarné výchovy.

Výuka probíhá v 6. a 7. ročníku s časovou dotací 2 hodin týdně, v 8. a 9. ročníku jedné hodiny týdně, pokud možno ve dvouhodinových blocích. Při výuce používáme různé přírodniny, modely, obrazy, publikace, promítání. Pro přímé pozorování využíváme práce v plenéru, aktivně se účastníme vzdělávacích programů v Oblastní galerii v Liberci, navštěvujeme výstavy.

Při osvojování si věcných informací vedeme žáky k samostatnému vyvození si závěrů pomocí zadávání problémových úloh, experimentování a skupinové práce.

Do výuky zařazujeme práci na počítači, s lupou a mikroskopem, učíme žáky vytvářet si náčrtky. Umožňujeme žákům získávání dovedností a návyků týkajících se pozorování a poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí. Rozvíjíme ucelený pohled na skutečnost, na vztahy člověka k životnímu prostředí. Vedeme žáky k diskusi, pomáháme jim se sebehodnocením i

schopností objektivně hodnotit druhé. Využíváme jejich zkušeností a znalostí z mimoškolního prostředí. Ve výuce se snažíme uplatňovat regionální zvláštnosti a aktuální zajímavosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- Předkládáme formy aktivního učení
- Vedeme žáky k samostatnému experimentování, hledání a formulování problémů
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- Zadáváme zajímavé tvůrčí a problémové úlohy
- Vedeme žáky k sebehodnocení a k pochopení smyslu potřeby učit se
- Vedeme žáky k iniciativnímu přístupu k samostatné práci
- Vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů
- Vedeme žáky k plánování postupu vlastní práce, hodnocení vlastního pokroku i kladného hodnocení druhých

Kompetence k řešení problémů:

- Zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život
- Učíme žáky třídit informace
- Učíme děti obhájit jejich názory a činy
- Zadáváme úlohy vyžadující spolupráci a práci ve skupině
- Učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost svých rozhodnutí
- Vedeme žáky k samostatnosti
- Vedeme žáky k prezentaci jejich názorů
- Vyžadujeme spolupráci při řešení problémů v projektech

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou vlastní názor
- Dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně
- Podporujeme rozvoj vyjadřovacích schopností

Kompetence sociální a personální:

- Využíváme skupinovou práci
- Vedeme žáky k respektování daných pravidel
- Zadáváme úlohy vyžadující zpracovat informace z různých záznamů, obrazových materiálů a jiných komunikačních a informačních prostředků
- Pomáháme žákům vytvořit představu o sobě samém (sebeúcta a sebeuspokojení)

- Zadáváme úlohy využívající nonverbálních prostředků komunikace.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (menšiny, národy)
- Učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- Učíme děti reagovat v krizových životních situacích
- Zadáváme úlohy na témata, která umožňují poznat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní dědictví
- Budujeme pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, umožňujeme se aktivně zapojit do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- Učíme žáky ovládat a manipulovat s různými nástroji, přístroji
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze
- Vytváříme kladný vztah k přírodě
- Zadáváme úlohy vyžadující využívat informace z různých vzdělávacích oblastí
- Zadáváme úlohy vyžadující orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, podporující chápání podstaty, cíle a riziko podnikání, rozvíjíme jeho podnikatelské myšlení

VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA

PŘEDMĚT VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
• vybírá , vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých	6.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření –linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, kontrast, vztahy a uspořádání prvků a ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické projevy, struktura), ve	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj • rozvoj schopností poznávání • sebepoznání a sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • psychohygienu • kreativitu Sociální rozvoj • poznávání lidí • mezilidské vztahy • komunikace • kooperace a kompetice Morální rozvoj	Písmo,funkce písma -grafický záznam ruční x Pc Práce na PC v koordinaci s učivem informatiky -Open Office Writer, -Open Office Impress

výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích- počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	• řešení problémů a rozhodovací dovednosti • hodnoty, postoje, praktická etika	
		uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních druhů (hudebních, dramatických)	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Multikultura jako prostředek vzájemného obohacování ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tematické okruhy receptivních činností: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení	Tvořivé hry s linií -kresba – linie -stylizace -práce s detailem -grafické techniky Kresba (pastelky, fixy, kresba tuší) -cvičení z perspektiva -studie <u>Tvorba zátiší</u> -Práce se symbolem, zkratkou <u>Tvořivé hry s barvou</u> -Malba x kresba -malba - barevný flek -světlo a stín Osvojení odborné terminologie z oblasti barvy Grafické programy: open source ArtRage
		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, elektronická média, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		
		<i>UPLATNOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a		<u>Prostorové práce</u> Využití kombinované techniky Osvojení odborné terminologie v oblasti

		osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace		kompozičních cvičení Variace na díla z historie
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu		typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, fotografie, elektronický obraz, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr, uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		Způsoby práce -problémová úloha -experiment -kresebný diktát -studie Práce s odbornou literaturou, předlohou, kopií Fotografie Kulturní dědictví Osvojení údajů z oblasti památek v návaznosti na učivo dějepisu Umělecká díla a tvořivé dílny Galerie a muzea
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim		přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		Práce s informacemi Práce s textem, reprodukcí, odbornou literaturou, hledání podkladů pro práci prostřednictvím internetu

s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů) • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci				
		<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření(samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru		Mezipředmětové vztahy JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Dějepis ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis Zeměpis UMĚNÍ A KULTURA Hudební výchova ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
		proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření		

		vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		
- vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škála prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků) - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již	7.-8.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření –linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, kontrast, vztahy a uspořádání prvků a ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu, podobnost, kontrast, rytmus, dynamické projevy, struktura, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika	Kresba -tvořivá hra s linií -kresba x linie -stylizace -práce s detailem -stínování -osvojení odborné terminologie z oblasti kresby -cvičení z perspektivy -naddimenzovaná studie -geometrizace předmětů a lidí -práce se symbolem Grafika
		uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh)ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních druhů (hudebních, dramatických)	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Malba -malba - barevný flek -světlo a stín Osvojení odborné terminologie z oblasti barvy Grafické programy: Open source ArtRage Prostorové práce -prostorové práce s papírem -modelování

existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření				
		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		Netradiční techniky Koláž, frotáž, fymáž, frotáž, asambláž, mozaika, zmnožení originálu,..v návaznosti na výtvarné proudy v umění. Variace na umělecká díla živly lidské smysly
		UPLATNOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby,uspořádání prostoru,celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace		Způsoby práce -problémová úloha -experiment -kresebný diktát -studie Práce s odbornou literaturou, předlohou, kopií Fotografie Movie Maker Grafické programy - Open source Kulturní dědictví Osvojení údajů z oblasti památek v návaznosti na učivo dějepisu Umělecká díla a tvořivé dílny Galerie a muzea
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického		typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované		Práce s informacemi Práce s textem, reprodukcí, atlasem, odbornou literaturou, hledání podkladů pro práci prostřednictvím internetu -online výuka na stránkách školy

obsahu		dramatické akce , komunikační grafika, rozlišení, výběr, uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření , vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích , nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci		přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		Písmo,funkce písma -grafický záznam -práce s knihou, textem, písmem OpenOffice. Org,Writer OpenOffice.org, Impres
		<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření(samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace		Mezipředmětové vztahy JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Dějepis ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis Zeměpis Fyzika UMĚNÍ A KULTURA Hudební výchova ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

		proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		
	9.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření –linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, kontrast, vztahy a uspořádání prvků a ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické projevy, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebezpoznaní a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice	<u>Malba a kresba</u> Osvojení odborné terminologie v návaznosti na umělecká díla <u>Netradiční techniky</u> Koláž, frotáž, fymáž, frotáž, asambláž, vitráž, zmnožení originálu,... v návaznosti na výtvarné proudy v umění .
		uspořádání objektů do celků v ploše,objemu, prostoru a časovém průběhu –vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh)ve statickém i dynamické vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané	<u>Prostorové práce</u> -prostorové práce v papíru -modelování -druhotné využití materiálů(př.plasty, ytong..) -dlouhodobé projekty

		tvorbě, reflexe ostatních druhů (hudebních, dramatických)		
		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření –umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		
		UPLATNOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby,uspořádání prostoru,celku vizuálně obrazných vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace		<u>Kulturní dědictví</u> Osvojení údajů z oblasti památek v návaznosti na učivo dějepisu + výtvarné variace
		typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, fotografie, elektronický obraz, vizualizované dramatické akce , komunikační grafika, rozlišení, výběr, uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		
		přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální,		Zpracování informací při tvorbě prezentací v návaznosti na učivo ITC

		haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		Samostatné využití znalostí OpenOffice.org, writer OpenOffice.org, Impress Grafické programy - Open source -online výuka na stránkách školy
		<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření samostatně vytvořených a přejatých, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodnění komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace		Mezipředmětové vztahy JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Dějepis ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis Fyzika UMĚNÍ A KULTURA Hudební výchova
		proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1.STUPEŇ

Mladší školní věk je označován za pohybově nejvýznamnější období v životě člověka. Pohyb v dětském věku prostupuje celou osobnost, je obrazem psychické aktivity dítěte a doprovází i téměř všechny jeho mentální činnosti. Oblast fyzická, psychická a sociální se přitom navzájem ovlivňují a prolínají. Pohyb je nezbytnou životní potřebou dítěte. Ideálem by bylo, aby se dítě mladšího školního věku pohybovalo v průměru 4-5 hodin denně. Pohyb podmiňuje normální růst a vývoj dítěte, zvyšuje tělesnou zdatnost a slouží jako prevence svalových dysbalancí (tzv. vadného držení těla). Z hlediska zdraví je pohybová aktivita nezbytnou potřebou a investicí do budoucnosti dítěte. Je důležité nepřikládat tolik významu výsledkům a výkonům, ale spíše se soustředit na utváření pozitivních vztahů, postojů a zájmů dětí s vyústěním do celoživotní pohybové aktivity v rámci zdravého životního stylu. Pro splnění tohoto záměru je nezbytná jak spontánní aktivita dítěte, tak i řízená aktivita ve škole.

Tělesná výchova na 1.stupni základní školy vychází ze vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“. V 1., 4. a 5. ročníku je dotována 2 hodinami týdně, ve 2. a 3. ročníku 3 hodinami týdně. Ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 40 hodin.. V 1. ročníku podle možností a zájmu rodičů se může uskutečnit lyžařský výcvik.

V hodinách tělesné výchovy žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využití různého sportovního náčiní a náradí. Z hlediska obsahu pohybu převládají pestré dynamické činnosti krátce střídané s činnostmi klidovými. Objem a intenzita pohybu je individuálně spojena s temperamentem dítěte. V hodinách tělesné výchovy si žáci zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru zodpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Významné je propojení pohybové činnosti s dalšími oblastmi vzdělávání, jako je hudební výchova, výtvarná výchova aj.

Tělesná výchova na 1.stupni základní školy umožní žákům poznat vlastní pohybové možnosti, zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných, využívat je a ovlivňovat. V tělesné výchově jde především o vytvoření kladného vztahu žáků k péči o své zdraví a pozitivnímu vztahu k veškerým pohybovým aktivitám. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Nejsilnější motivací pro žáka mladšího školního věku je radostný prožitek z pohybového výkonu či z konkrétního splnitelného cíle.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla.
- Vedeme žáky k tomu, aby usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní i jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali komunikovat mezi sebou, s učitelem.
- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyslechnout názor druhých a vhodně na něj dokázali zareagovat.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tomu, aby uměli spolupracovat ve sportovním týmu, chápali důležitost úkolů(rolí), které v týmu plní.
- Vedeme žáky k tomu, aby plně pochopili význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové i přátelské meziosobní vztahy.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tomu, aby kladně prožívali pohybové aktivity jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu ke sportu a jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů.
- Vedeme žáky k tomu, aby získali orientaci v základních otázkách vlivu pohybové činnosti na zdraví a aktivitu člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k tomu, aby pochopili nutnost ochrany a zodpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.
- Vedeme žáky k tomu, aby dodržovali pravidla fair play.

PLAVECKÝ VÝCVIK

Ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu 40 hodin..

Ve druhém a třetím ročníku je plavání realizováno jako základní plavecká výuka jako součást předmětu tělesná výchova.

Učivo 2.ročník:

Osobní hygiena, sprchování, otužování, sušení, smluvené signály pro komunikaci v bazénu, nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her, orientace ve vodě, splývání na břiše a na zádech s pomůckou a bez pomůcky, plavecké dýchání, skoky a pády, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak), plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra – podle individuálních schopností uplavat s pomůckami nebo bez pomůcek 25 metrů, dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody), bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě

Učivo 3. ročník:

Osobní hygiena, sprchování, otužování, sušení, smluvené signály pro komunikaci v bazénu, nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her, orientace ve vodě, splývání na břiše a na zádech bez pomůcky, plavecké dýchání, skoky a pády, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak), plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra – podle individuálních schopností uplavat 100 metrů, dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody, základní znak, plavání na boku, záchranný skok, zanořování, plavání pod vodou a lovení předmětů), bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

PŘEDMĚT TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo	1.- 3.	• vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne • turistika a pobyt v přírodě • plavání – průpravné cvičení na suchu a ve vodě, splývání, jeden plavecký způsob (z výběru prsa, znak, kraul),	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena	

činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy i mimo ně • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a		pády a skoky do vody		
		• pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed a vzad), cvičení s náčiním (švihadla, obruče) a na nářadí (kladinka), šplh na tyči • rytmičné činnosti s hudbou • základy atletiky – běh (rychlý do 60 metrů, vytrvalostní, start nízký a polovysoký), skok do dálky (z místa), hod míčkem	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebezpoznaní a sebezpojetí	
		• základy sportovních her – herní činnosti jednotlivce (přihrávka jednoruč a obouruč, pohyb s míčem a bez míče, chytání a zastavení míče), spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	
		• základní hygiena při TV a při jiných pohybových činnostech (cvičební úbor a obuv, vhodné a nevhodné prostředí pro TV) • základní hygiena při plaveckém výcviku • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a		

bezpečnosti. • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • změří základní pohybové výkony a porovná je		bezpečnost cvičebního prostoru, v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí a náčiní • zásady bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu		
		• znalost základních pokynů, smluvených gest a signálů	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	
		• zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná a kompenzační cvičení		
	4. – 5.	• význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - cvičení na náradí (švédská bedna, koza), šplh na laně, skok do dálky (z rozběhu)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena	
		• příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení		
		• variace her jednoho druhu, využití netradičního náčiní, pohybové hry soutěživé a bojové (úpoly – přetahy a přetlaky)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
		• organizace činností, soutěží, rozhodování, organizace prostoru	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	
		• hygiena při TV		

s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace		(vhodné prostředí, oblečení a obutí), zásady bezpečného pohybu a chování při TV • první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci		
		• sledování základních výkonů, hodnocení, sebehodnocení		
		• zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj – kooperace a kompetice	
		• měření a posuzování pohybových dovedností – měření a zapsání výkonů, porovnání		
		• zdroje informací o pohybových činnostech (školní nástěnky a rozhlas; regionální tisk, rozhlas a televize)	mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

2. STUPEŇ

Předmět tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* a je realizována dvěma hodinami týdně v 6. – 9. ročníku. Organizace probíhá pokud možno v oddělených skupinách chlapců a děvčat. Vyučovací činnosti mají za úkol podpořit každodenní pohybovou činnost s jejím pozitivním vlivem na zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost, upevňovat osobní i kolektivní zodpovědnost. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Výuka probíhá ve dvou tělocvičnách v prostorách školy, na školním hřišti s umělým povrchem a na stadionu TJ Jiskra Vratislavice nad Nisou. Do výuky lze zařadit bruslení, lyžování, cyklistiku, turistiku. Žáci 7. tříd absolvují lyžařský výcvik, v dalších ročnících lze uspořádat cyklistický a vodácký kurz. Jejich realizace je podmíněna dostatečným zájmem žáků a souhlasem rodičů.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- Vedeme žáky k poznávání vlastních schopností a jejich rozvoj
- Poskytujeme možnosti k prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou

Kompetence k řešení problémů

- Motivujeme žáky k úsilí o odstranění problémů při zvládání cviků či sportovních prvků a hledání cest k úspěchu
- Učíme žáky hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- Umožňujeme žákům diskuzi o taktice družstva
- Poskytujeme prostor k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sport. akcí a k jejich prezentaci

Kompetence sociální a personální

- Při tělovýchovných činnostech usilujeme o podporu a prezentaci olympijských myšlenek
- Vedeme žáky k dodržování pravidel fair play
- Motivujeme žáky ke spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva a k rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- Motivujeme žáky k aktivnímu sportování
- Vedeme žáky k dodržování hygieny při tělesných aktivitách

- Učíme žáky poskytovat záchranu a pomoc
- Učíme žáky poskytovat první pomoc
- Upozorňujeme žáky na škodlivost požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- Dbáme na dodržování pravidel ve sportu i v celém životě
- Upozorňujeme na možná rizika při sportovních činnostech a vedeme žáky k jejich minimalizaci
- Učíme žáky zpracovávat a prezentovat výkony a výsledky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A ZDRAVÍ

PŘEDMĚT
TĚLESNÁ VÝCHOVA
2. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák - Aktivně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti a spojuje každodenní pohybovou činnost k upevnění zdraví - Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - Uplatňuje bezpečné chování a předvídá nebezpečí úrazu při provádění sportovních aktivit	6.-7.	Správné držení těla, posilování sval. aparátu, zvyšování kloubní pohyblivosti, správné zapojení dechu, Průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
	6.- 7.	Žák je schopen samostatného provádění rozcvičení před a po ukončení pohyb. aktivity	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
	6. – 7.	Poučení žáků o bezpečném chování na sportovních akcích ve škole i mimo ni, bezpečné používání sport. náčiní a nářadí		
- Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojení pohybových dovedností, tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při	6.- 7.	Drogy a jiné škodliviny – doping, anabolika	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena	
	6.-7	Závodivé hry družstev i jednotlivců		
	6.	Sportovní hry Vybíjená – taktika, rozhodování, pohotovost Košíková – HČJ Florbal – HČJ Doplňkové sp. hry-	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	

rekreačních činnostech		ringo, minikopaná		
	7.	Lyžování – v případě zájmu rodičů – týdenní lyž.kurz, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla Sportovní hry- Přehazovaná – HČJ Košíková – HČJ Odbíjená – odbíjení vrchem a spodem obouruč Florbal - HČJ Doplňk. sp. hry- ringo,kopaná		Školní florbalový turnaj
	6. – 7.	Atletika – atlet.abeceda, krátké tratě-postupné zrychlování, 60m starty, skok do dálky hod kriket. míčkem vytrvalost – 1000m		Atletické závody pořádané ASŠK v LA (např. atletický čtyřboj, Pohár rozhlasu, Olympiáda mládeže)
	6. – 7.	Gymnastika – akrobacie, přeskok – koza, šv. bedna, kruhy, hrazda, mod. gymn. – švihadlo, míč úpoly, cvič. s hudbou		
• Posoudí provedení osvojovaných pohyb.činností, okomentuje úspěchy a nedostatky a jejich příčiny • Rozumí a užívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře	6. – 7.	Sebehodnocení v dané pohyb. činnosti, znalost pravidel, hodnocení úspěchů a neúspěchů a jejich příčin	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	
	6. – 7.	Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností		
	6. – 7.	OH – vznik, význam MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj –	

Naplnuje ve školních podmínkách, olymp. myšlenky – fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opač. pohlaví, ochrana přírody při sportu		mládeže)	řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Je schopen plnit taktiku vedoucí k úspěchu týmu	6. – 7.	Týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace	
Sleduje prvky pohyb. činnosti a výkony	6. – 7.	Měření délky, rychlosti, práce se stopkami, pásmem		
Zpracuje naměřená data	6. – 7.	Práce s tabulkou, výsledkovou listinou		
Aktivně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti a spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím, samostatně využívá osvojené techniky k regeneraci, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	8. – 9.	Správné držení těla, posilování sval. aparátu, zvyšování kloubní pohyblivosti, správné dýchání při těl. aktivitě – průpravná, vyrovnávací a relaxační cvičení		
Samostatně se připraví před a po ukončení hlavní náplni vyuč. hodiny	8. - 9.	Žák je schopen samostatného rozvíjení, před a po ukončení hlavní těl. Činnosti	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	
Uplatňuje a dodržuje zásady bezpečnosti a předchází svým chováním nebezpečí úrazu při tělesných aktivitách	8. - 9	Poučení žáků o bezpečném chování na sportovních akcích ve škole i mimo ni a bezpečném používání sport. náčiní a náradí		
Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sport. etikou a zdravím	8. – 9.	Poučení o drogách, dopingu, anabolikách	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena	

• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěžích a rekreačních činnostech	8. – 9.	Závodivé hry družstev i jednotlivců Turistika, běh v terénu (ochrana a orientace v přírodě)	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice	Školní turnaj v přehazované dívek 8.-9.tříd Školní florbalový turnaj Atletické závody pořádané ASŠK (např. Atletický čtyřboj, Pohár rozhlasu nebo Olympiáda mládeže)
	8. – 9.	Sportovní hry: Košíková – HČJ, herní situace, hra Odbíjená – HČJ Florbal – HČJ, herní situace, hra Doplňkové sportovní hry – přehazovaná, ringo, kopaná		
	8. – 9.	Odbíjená – hra – kombinace s přehazovanou Košíková – hra Atletika –atletická abeceda Skok do dálky Hod granátem, kr. míčkem 60m, 400m, 1500m		
	8. – 9.	Gymnastika Akrobacie-kotouly, stoj na rukou, hlavě, jednoduchá sestava Přeskok Kruhy- houpání ve visu Hrazda-výmyk, sestava Šplh-lano, tyč Cvičení s míčem, švihadlem Cvič. s hudbou, aerobic, společ. tance Úpoly, sebeobrana		
• Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti okomentuje úspěchy	8. – 9.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znalost pravidel, hodnocení	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace	

a nedostatky a jejich příčiny • Rozumí a užívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře • Naplňuje ve školních podmínkách základ.olympijské myšlenky – fair play, pomoc handicapovaným, respekt opačného pohlaví, ochrana přírody při sportu • Je schopen plnit taktiku vedoucí k úspěchu týmu • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnocuje je, zpracovává je a prezentuje je • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché sportovní akce na úrovni školy		úspěchu či neúspěchu		
	8. – 9.	Komunikace v Tv – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností		
	8. – 9.	OH – vznik, význam MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovacích dovedností	
	8. – 9.	Týmová hra dle platných nebo dohodnutých pravidel		
	8. – 9.	Měření (stopky, pásmo), práce s tabulkou, výsledkovou listinou, grafické a statické zpracování dat a jejich prezentace		
	8. – 9.		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ VÝCHOVA 1.STUPEŇ

Vyučovací předmět pracovní výchova je určen pro všechny ročníky 1. stupně a jeho časová dotace je 1 hodina týdně. Vzdělávací obsah realizujeme ve 4 okruzích: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a příprava pokrmů.

Při výuce se cíleně zaměřujeme na praktické pracovní dovednosti a návyky. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů.

Učíme žáky pracovat s různými materiály a používat vhodné nástroje, náčiní a pomůcky.

V rámci tohoto předmětu vedeme žáky k plánování a organizaci práce a k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k využívání informací při tvůrčí činnosti
- Vedeme k pozorování a porovnávání výsledků pozorování a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky volit vhodné způsoby řešení a osvědčené postupy aplikovat v praxi

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky využívat komunikaci při spolupráci s ostatními
- Podporujeme skupinovou práci

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k vzájemné pomoci při praktických činnostech
- Učíme oceňovat zkušenosti spolužáků při společné tvořivé práci

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k odpovědnosti při situacích ohrožujících zdraví člověka
- Vedeme k pozitivnímu vztahu k tradicím, ke smyslu pro tvořivost
- Vedeme žáky k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům pracovat s různými druhy materiálů a seznamujeme je s jejich vlastnostmi
- Učíme žáky používat různé nástroje, náčiní a pomůcky
- Vedeme žáky k používání návodu či postupu při praktických činnostech a umožňujeme jim hledat vlastní postupy
- Poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci

SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

- *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*
- *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*
- *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PŘEDMĚT
PRACOVNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	1. – 3.	- Práce s různými přírodními a technickými materiály (stříhání, ohýbání, spojování skládání, mačkání, propichování, navlékání, slepování, trhání, lepení, modelování) - Porovnávání vlastností materiálu - Šetření materiálem	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita	ČJS
pracuje podle slovního návodu a předlohy	1. – 3.	- Jednoduché pracovní postupy - Vytváření návyku organizace práce - Seznámení a práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		ČJ
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	1. – 3.	- Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - Seznámení s jednotlivými částmi stavebnice, možnosti užití - Sestavování modelů dle předlohy i představy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	Možnost využití stavebnic Seva, Merkur
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky	1. – 3.	- Pozorování života rostlin - Klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti	- Exkurze do zahradnictví, sadu, na pole - ČJS

pozorování		Práce s tabulkou	poznávání	
Pečuje o nenáročnou rostlinu	2. – 3.	- Pěstování rostlin ze semen v místnosti - Ošetřování pokojových rostlin (zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování)	Environmentální výchova – základní podmínky života	ČJS
připraví tabuli pro jednoduché stolování	1. – 3.	- Jednoduché prostírání – rodinný stůl pro běžné stolování - Základní vybavení kuchyně		Lze realizovat ve cvičné školní kuchyni s využitím jejího zařízení
chová se vhodně při stolování	1. – 3.	- Pravidla správného stolování - Obsluha a chování u stolu - Základní hygienické návyky		- Lze realizovat ve cvičné školní kuchyni s využitím jejího zařízení - ČJ
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	4. – 5.	- Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - Práce s drobným materiálem (stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, slepování, vytrhávání, lepení, děrování, polepování, šití, modelování) - Jednoduché prostorové tvary (s použitím krabiček) - Vlastnosti materiálu, jejich porovnávání a funkční využití - Šetření materiálem	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	M
využívá při	4. – 5.	Seznámení	Osobnostní a	přímé ukázky,

tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		- s lidovými tradicemi, zvyky a řemesly - Ukázky technik zpracování v návaznosti na lidové tradice (Vánoce, Velikonoce – výroba drobných ozdob)	sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	video, film, návštěva regionálních muzeí, galerií apod. ČJ, ČJS
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	4. – 5.	Druhy pomůcek, nástrojů a náčiní, jejich funkce a využití		
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	4. – 5.	- Péče o pracovní pomůcky a nástroje - Udržování čistoty a pořádku - Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce - Třídění odpadu	Environmentální výchova – lidské aktivity a životní prostředí	
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	4. – 5.	- Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - Sestavování jednoduchých i složitějších modelů z konstrukčních stavebnic - Sestavování jednoduchých pohyblivých modelů dle předlohy i představy - Použití logiky	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	4. – 5.	Využití návodu, předlohy, náčrtu při postupech práce s různým materiálem či stavebnicí		

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	4. – 5.	- Uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny práce při práci se stavebnicí - Seznámení se základními pravidly první pomoci		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	4. – 5.	- Poznávání semen, rostlin, plodů, plevele - Úprava půdy, setí, sázení, hnojení, zalévání, popř. sklizení - Pokusy a pozorování - Rostliny jako drogy	Environmentální výchova – základní podmínky života	PŘV
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny		- základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti	Environmentální výchova – základní podmínky života	PŘV
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	4. – 5.	- Využití vhodného náčiní a pomůcek při práci s rostlinami - Péče o pracovní pomůcky a nástroje		PŘV
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	4. - 5.	- Uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny práce při pěstitelských činnostech - Seznámení se základními pravidly první pomoci		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	4. – 5.	Základní vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, kuchyňské náčiní		
připraví samostatně jednoduchý pokrm	4. – 5.	Příprava jednoduchých pokrmů dle možností	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj –	lze realizovat ve cvičné školní kuchyni s využitím jejího

		- Jednoduché pohoštění ze studené kuchyně - Úprava ovoce a zeleniny za studena - Nápoje	kreativita	zařízení
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	4. – 5.	- Základy společenského chování, pravidla stolování - Slavnostní prostránání (oslavy, Vánoce apod.)	- Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita - Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	Lze realizovat ve cvičné školní kuchyni s využitím jejího zařízení
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	4. – 5.	- Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu - Čisticí prostředky		Lze realizovat ve cvičné školní kuchyni s využitím jejího zařízení

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ VÝCHOVA 2. STUPEŇ

Pracovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Pracovní výchova se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 2. stupni na osm tematických okruhů. Naše škola si kromě povinného tematického okruhu **Svět práce** zvolila čtyři okruhy, pro které jsou zde podmínky. Jedná se o okruhy **1. Práce s technickými materiály**, **2. Design a konstruování**, **3. Provoz a údržba domácnosti**, **4. Příprava pokrmů**.

Povinný 5. okruh, **Svět práce**, je určen pro druhou polovinu 8. ročníku a první pololetí 9. ročníku. Vzdělávací obsah 1.- 3. okruhu je realizován v průběhu 6. – 9. ročníku, 4. okruh Příprava pokrmů je určen pro 6. až 8. ročník. Všechny pět okruhů je určeno všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu, pro 1. až čtvrtý okruh je třída rozdělena na dvě smíšené skupiny dle abecedy, v devátém ročníku se žáci na výuku nedělí). V případě potřeby výuku provádí učitelé v půlročních blocích a střídající se v pololetí.

Očekávané výstupy:

Žák:

- se orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Učivo

- trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- volba profesní orientace – základní principy ☐☐☐ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace ☐ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce ☐☐ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

V rámci obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, a invenci.

Výuka probíhá v 6. až 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně, pokud možno ve dvouhodinových blocích či v rámci projektového vyučování sloučením dvou dvouhodinových bloků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Při osvojování věcných informací vedeme žáky k samostatnému vyvození závěrů pomocí zadávání problémových úloh, experimentování a skupinové práce.

Výuka probíhá ve specializovaných učebnách. Ve škole jsou k dispozici tři specializované učebny pro pracovní výchovu (odborná dílna, učebna výtvarné výchovy, kuchyňka).

Žáci využívají svých dovedností v rámci budovy školy i jejího okolí. Dále výuka probíhá v podobě exkurzí, besed, účastí na odborných vzdělávacích programech.

Do výuky zařazujeme práci na počítači, učíme žáky vytvářet si náčrtky. Ve výuce se snažíme uplatňovat regionální zvláštnosti a aktuální zajímavosti.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Předkládáme formy aktivního učení
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- Zadáváme zajímavé tvůrčí a problémové úlohy
- Vedeme žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- Vedeme žáky k samostatnému experimentování, hledání a formulování problémů ve skupině
- Vedeme žáky k osvojení práce podle návodu a vedeme je k pochopení výhod pořizování náčrtku při nejrůznějších činnostech
- Předkládáme dostatečné množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- Vedeme je k poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost v praxi
- Vedeme žáky k sebehodnocení a k pochopení smyslu potřeby učit se
- Vedeme žáky k iniciativnímu přístupu k samostatné práci
- Vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů
- Vedeme žáky k plánování postupu vlastní práce, hodnocení vlastního pokroku i kladného hodnocení druhých

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úkoly v návaznosti na praktický život
- Učíme žáky třídit informace
- Vedeme žáky k samostatnosti
- Zadáváme úlohy vyžadující spolupráci a práci ve skupině
- Vyžadujeme spolupráci při řešení problémů v projektech
- Vedeme žáky k aplikaci řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- Učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost svých rozhodnutí
- Vedeme žáky k uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- Vedeme žáky k prezentaci jejich názorů
- Učíme děti vhodně obhájit jejich názory a činy
- Na předložení dostatečného množství příkladů vedeme žáky k pochopení nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění se na trhu práce

- Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci na základě dostatečného množství informací v rámci poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou vlastní názor
- Vedeme žáky k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- Seznamujeme žáky a vedeme je k přesnému vyjadřování a používání odborné terminologie v rámci jednotlivých probíraných vzdělávacích oblastí a při volbě povolání
- Dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- Učíme žáky naslouchat názorům druhých a reagovat na ně
- Podporujeme rozvoj vyjadřovacích schopností

Kompetence sociální a personální

- Využíváme skupinovou práci, vedeme je ke spolupráci ve dvojici a malé skupině
- Vedeme žáky k respektování daných pravidel
- Zadáváme úlohy vyžadující zpracovat informace z různých záznamů, obrazových materiálů a jiných komunikačních a informačních prostředků
- Pomáháme žákům vytvořit představu o sobě samém (sebeúcta a sebeuspokojení)
- Zadáváme úlohy využívající nonverbálních prostředků komunikace
- Vedeme žáky k aktivnímu poznávání různých rolí v pracovní skupině, ke hledání svého místa při pracovním procesu
- Vedeme žáky k uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- Učíme žáky znát svá práva a povinnosti
- Učíme děti reagovat v krizových životních situacích
- Otevíráme prostor pro pochopení vlivu různých činností člověka na životní prostředí
- Zadáváme úlohy témata, která umožňují poznat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní dědictví

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů, přístrojů a materiálů
- Výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy s odborníky, návštěvy odborných pracovišť
- Zadáváme úlohy vyžadující využívat informace z různých vzdělávacích oblastí
- Vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

- Předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- Vedeme žáky k realistickému pohledu na různé pracovní aktivity, na vyhledávání možných rizik při jejich naplňování a vedeme žáky ke hledání cest k minimalizaci možných rizik
- Zadáváme úlohy vyžadující orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, podporující chápání podstaty, cíle a riziko podnikání, rozvíjíme jeho podnikatelské myšlení

SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

- ***orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí***
- ***posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy***
- ***využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání***
- ***prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce***

Učivo

1. **trh práce** – povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
2. **volba profesní orientace** – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
3. **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
4. **zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
5. **podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PŘEDMĚT
PRACOVNÍ VÝCHOVA
2. STUPEŇ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák - Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí - Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu	6.	1.PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy - Organizace práce, důležité technologické postupy - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika volný čas, tradice a řemesla	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj	Mezipředmětové vztahy JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Dějepis ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis Fyzika UMĚNÍ A KULTURA Výtvarná výchova MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
- sestaví podle návodu, náčrtku, plánu jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a		2. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	ENVIRON- MENTÁLNÍ VÝCHOVA	Filmy odborná literatura domácí spotřebiče příručky o chování časopisy rýsovací potřeby prostředky potřebné k šití inventář odborných učeben (dílň, kuchyňky, výtvarné učebny) PC

hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu				
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech obsluhy běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů		3. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů, a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace - bezpečnost a ekonomika provozu domácnosti, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	VÝCHOVA DEMOKRA- TICKÉHO OBČANA	Metody: skupinová a samostatná práce, problémové úlohy, frontální výuka, výklad, besedy, exkurze, návštěvy odb. výstav, muzeí, výstav, interaktivní výuka, navštívení odb. zařízení (knihovna)
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se		4. PŘÍPRAVA POKRMŮ – kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a		

zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		
• Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím , poskytne první pomoc při úrazu • sestaví podle návodu, náčrtku, plánu jednoduchého programu daný model	7.	1.PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy • Organizace práce, důležité technologické postupy • Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika volný čas, tradice a řemesla	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj	Mezipředmětové vztahy JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Dějepis ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis Fyzika UMĚNÍ A KULTURA Výtvarná výchova MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
• navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž,		2. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ • stavebnice (konstrukční, elektrotechnické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních	ENVIRON- MENTÁLNÍ VÝCHOVA	Filmy odborná literatura domácí spotřebiče příručky o chování časopisy rýsovací potřeby šicí stroj a prostředky

demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech obsluhy běžných domácích spotřebičů		prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program		potřebné k šití inventář odborných učeben (dílky, kuchyňky, výtvarné učebny) PC
• správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem		3. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI • provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů, a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem,	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO O OBČANA	Metody: skupinová a samostatná práce, problémové úlohy, frontální výuka, výklad, besedy, exkurze, návštěvy odb. výstav, muzeí, výstav, interaktivní výuka, navštívení odb. zařízení (knihovna)
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně		4. PŘÍPRAVA POKRMŮ – • kuchyně – základní		

obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin • příprava pokrmů – • úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • zhotovení jídelníčku • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole		
• Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazech	8. – 9.	1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity, látky, molitany...) • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy • Organizace práce, důležité technologické postupy • Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika volný čas, tradice a řemesla	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj Morální rozvoj	Mezipředmětové vztahy JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ČLOVĚK A SPOLEČNOST Dějepis ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis Fyzika UMĚNÍ A KULTURA Výtvarná výchova MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

• ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech obsluhy běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc • při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem		2. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI • finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, údržba oděvů, a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti • elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, • Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Metody: skupinová a samostatná práce, problémové úlohy, frontální výuka, výklad, besedy, exkurze, návštěvy odb. výstav, muzeí, výstav, interaktivní výuka, interaktivní muzeum, navštívení odb. zařízení (knihovna, úřad práce, magistrát města Liberce, restaurace)
• provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví		3. PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI • finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet příjmy výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Metody: skupinová a samostatná práce, problémové úlohy, frontální výuka, výklad, besedy, přednášky, exkurze, návštěvy odb. výstav, muzeí, výstav, interaktivní výuka, interaktivní muzeum, navštívení odb.

		domácnosti, údržba oděvů, a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace		zařízení (knihovna, úřad práce, magistrát města Liberce, Nisaschola)
		4. SVĚT PRÁCE – trh práce – druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter, povolání lidí, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby zaměstnání – pracovní příležitosti obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

• navrhne a sestaví model robota • podle návodu sestaví konstrukci pro světelný a tlakový senzor • přiřadí vhodný program jednotlivým naprogramuje a na modelu robota vyzkouší pohyb motoru vpřed a vzad, zastavení motoru, změnu činnosti při použití tlak. senzoru – tlačítka nebo po zadaném čase, nekonečný cyklus naprogramuje a vyzkouší samostatné programy dle zadání dokáže model rozebrat na jednotlivé dílky stavebnice, součástky roztrždit a uložit	7. – 8.	5. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - Práce se stavebnicí LEGO MINDSTORMS • stavebnice , sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program • rozšířené možnosti programování (např. větvení, senzor s podmínkou atd.) • roztrždění součástek dle seznamu • spojování a oddělování dílů stavebnice	F – pohyb, světlo Čj – popis práce v realizačním týmu	Skupinová práce s rozdělením úloh: - návrhář - konstruktér - programátor - mluvčí
--	----------------	---	--	---

ICT

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět ICT vychází ze vzdělávací oblasti „Informační a komunikační technologie“. Výuka probíhá v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené PC zapojenými do sítě a vybavenými vhodnými aplikacemi a počítačovými prostředky.

Předmět ICT umožňuje žákům si rozšířit základní dovednosti získané v předmětu Informatika a rozvíjet hlavně prezentační dovednosti v ovládání výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti pomáhají při uplatnění se na trhu práce, profesním růstu, rozvíjení zájmové činnosti i při řešení běžných životních situací v dnešní informačně-technické době. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Umožňuje žákům získat další dovednosti k řešení problémů a k získání a využívání informací.

Dovednosti získané v předmětu umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku v oblastech celého základního i pozdějšího vzdělávání, a stávají se jejich součástí.

Při výuce používáme projekty a projektovou a programovou metodu učení, která probíhá individuálně, ve skupinách – organizovaných nebo volných.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, k dodržování daných pravidel, k plnění povinností a závazků
- Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- Vedeme žáky k zodpovědnosti v práci, jejím plánování a dokončení
- Podporujeme tvořivost, nápaditost
- Vedeme žáky k vytváření vztahů k lidským „výtvorům“
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce
- Učíme žáky ocenit práci druhých a vážit si jí.

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- Učíme žáky pracovat s informacemi – aby je uměli vyhledávat, třídit, používat, porovnávat, zařazovat...
- Vedeme žáky k efektivnímu organizování a plánování učení
- Motivujeme žáky k pochopení nutnosti celoživotního vzdělávání a somostudiu
- Připravujeme žáky na praktické využití vědomostí
- Ukazujeme žákovi důležitost sebehodnocení a učíme ho zhodnotit výsledky své činnosti
- Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k chápání a dodržování pravidel slušného chování
- Vedeme žáky k respektování potřeb a práv druhých
- Vedeme žáky k utváření žebříčku hodnot
- Zapojujeme žáky do mezinárodních projektů – seznámení s jinými kulturami
- Vedeme žáky k chápání, přijímání a dodržování právních norem

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme dobré vztahy mezi žáky, např. při společných projektech
- Učíme žáky diskutovat, vyjádřit se vlastními slovy a respektovat názory druhých i jejich práci a čerpat z nich poučení
- Vhodnými metodami podporujeme u žáků pocit sebedůvěry
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do řešení problémů

Kompetence k řešení problémů

- Rozvíjíme schopnost vyhledat informace, třídit je a zaujmout kritický postoj (internet, knihovna, časopisy)
- Vedeme žáky k vyjádření se v diskusi a zaujmout stanovisko
- Volíme metody k soustavnému rozvoji logického myšlení
- Podporujeme učivo s praxí a žakovou zkušeností
- Pěstujeme u žáka vytrvalost při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k přesnému pojmenování jevů a věcí
- Vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování se v ústním i písemném projevu
- Vedeme žáky k používání různých zdrojů informací k vlastnímu rozvoji, zobecnění pojmů, k diferenciaci
- Vedeme žáky k porozumění a vysvětlení problémů
- Vedeme žáky k vytváření kladných vztahů mezi spolužáky, s učiteli a ostatními lidmi
- Vedeme žáky k tvorbě vlastních prací na základě vlastních prožitků i získaných informací
- Vedeme žáky ke kritickému projevu na základě shrnutí daných skutečností
- Vedeme žáky k běžnému užívání a pochopení gest, zvuků a jiných informačních komunikačních prostředků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

PŘEDMĚT ICT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák:				
• Vyhledává informace, hodnotí je a nalézá souvislosti mezi nimi přiměřeně svým schopnostem • Dokáže prezentovat nově nabyté vědomosti, informace a myšlenky • Prakticky využívá typografická pravidla a styly v textových procesorech • Využívá funkce textového procesoru a prezentačních programů k prezentaci nově	8. – 9.	• Hodnocení webových stránek a jiných zdrojů informací podle předem známých kritérií • Pokročilé vyhledávání • Nejznámější zpravodajské servery, blogy, internetové encyklopedie a jiné informační zdroje na internetu • Užití základních a pokročilejších funkcí v textovém procesoru a prezentačních	Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – Sebepoznání a sebepojetí – Seberegulace a sebeorganizace – Psychohygiena – Kreativita Sociální rozvoj – Komunikace – Kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních	Pro využití získaných dovedností k prezentování informací, které jsou žákům blízké projekty a projektovou výuku, která bude realizována ve volných nebo organizovaných skupinách a žáci budou mít možnost výsledky své práce prezentovat a hodnotit. Dále také budeme využívat programové vyučování a „mastery learning“.

nabitých vědomostí, informací a myšlenek		programů pro tvorbu webu	souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
• Pracuje s informacemi			Environmentální výchova	
GRAFIKA • ovládá základní funkce grafických editorů • GIMP • INKSCAPE • seznámí se se základními pojmy, týkající se grafiky (barevné modely, barevná hloubka, rozlišení a velikost obrázků, formáty atd.) • vnímá výhody a nevýhody jednotlivých typů počítačové grafiky • vytváří a upravuje obrázky v grafických editorech • upraví fotografie • vytvoří koláž	8.- 9.	• spuštění a vypínání programů • základní ovládání programů • hlavní nabídky a panely nástrojů, práce s ○ výplněmi ○ výběry ○ vrstvami (hladinami) ○ maskami ○ křivkami • rastrová a vektorová grafika • formáty obrázků • animace objektů	Mediální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – Stavba mediálních sdělení – Vnímání autora mediálních sdělení – Fungování a vliv médií ve společnosti – Tvorba mediálních sdělení – Práce v realizačním týmu	

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Cvičení z matematiky se na naší škole vyučuje jako volitelný předmět, jehož otevření závisí na počtu přihlášených žáků. Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. V tomto předmětu vedeme žáky se zájmem o matematiku k procvičení, upevnění a prohloubení znalostí učiva základní školy. Umožňujeme žákům vyzkoušet si různé druhy testů (CERMAT, SCIO) a seznámit se se zadáními různých přijímacích zkoušek. Podporujeme zájemce o řešení matematických soutěží.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k organizování a řízení vlastního učení, k výběru a užívání vhodných způsobů a metod učení
- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace
- Vedeme žáky k užívání základních termínů, znaků a symbolů
- Vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problému

- Poskytujeme žákům příležitosti k vyhledávání informací vhodných k řešení problému a vedeme je k vytrvalosti při hledání konečného řešení problému
- Dáváme žákům prostor k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant

Kompetence komunikativní

- Směřujeme žáky k formulacím a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu
- Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- Učíme žáky obhajovat své názory v diskuzi s jinými žáky
- Vedeme žáky k využívání informační a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky samostatně řešit přiměřeně náročných úkoly, a tím dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- Umožňujeme žákům podílet se na stanovení pravidel pro samostatnou práci a práci skupiny

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k uvědomování si svých školních povinností a zodpovědnosti za jejich domácí přípravu

Kompetence pracovní

- Učíme žáky k bezpečnému a účelnému používání pomůcek
- Požadujeme od žáků dodržování vymezených pravidel

- Motivujeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v hodinách v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost v dalším vzdělávání a profesním zaměření

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
ČLOVĚK A PŘÍRODA

PŘEDMĚT
CVIČENÍ Z MATEMATIKY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	8. a 9.	Operace s racionálními čísly, mocniny a odmocniny, Pythagorova věta, slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání	Práce s tabulkami a kalkulačkou
Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	8.	Nejmenší společný násobek ,největší společný dělitel, slovní úlohy		
Žák řeší aplikační úlohy na procenta(i pro případ, že procentová část je větší než celek)	8.	Procenta, promile, slovní úlohy	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- rozvoj schopnosti poznávání	
Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	8. a 9.	Početní operace s výrazy s proměnnou a s mnohočleny		Rozšiřující učivo:početní operace s lomenými výrazy a jejich úprava
Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	8. a 9.	Lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy		Rozšiřující učivo: nerovnice
Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	8.	Slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost, trojčlenka		
Žák vyjádří funkční vztah tabulkou,	8. a 9.	Pravouhlá soustava souřadnic, grafy		Rozšířené učivo: graf kvadratické

rovnicí, grafem		funkcí : přímé , nepřímé úměrnosti, lineární		funkce
• Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary	8. a 9.	Konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníků		
• Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	8.	Konstrukční úlohy využívající geometrická místa bodů, Thaletova kružnice		
• Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	8. a 9.	Středová, osová souměrnost		Rozšiřující učivo: posunutí
• Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	8. a 9.	Geometrické úlohy řešené výpočtem, převody jednotek		Práce s tabulkami a kalkulačkou

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

Cvičení z českého jazyka vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se jako samostatný volitelný předmět. Otevření předmětu závisí na počtu přihlášených žáků.

Žáci si v tomto předmětu upevňují a dále rozvíjejí vědomosti a dovednosti získané v jazykové výchově, která tvoří jednu ze tří složek výše uvedené vzdělávací oblasti. Zejména prostřednictvím komplexních jazykových rozborů se žáci učí vnímat souvislosti jednotlivých složek jazykové výchovy.

Stává se tak předmětem, který doplňuje český jazyk a literaturu – jeho část jazykovou výchovu a poskytuje žákům předpoklady nejen pro úspěšné zvládnutí přijímacího řízení na střední školy, ale umožňuje i plynulý přechod k dalšímu vzdělávání na různých typech středních škol.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k aplikaci pravopisných pravidel
- Klademe důraz na porozumění textu, se kterým žák pracuje
- Připravujeme žáky na praktické využití znalostí

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k nalézání chyb
- Požadujeme samostatnost při řešení problémů
- Vede žáky k využívání logických postupů

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému vyjadřování
- Dbáme na srozumitelnost vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- Prostřednictvím skupinové práce vytváříme podmínky i slabším žákům

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pracovitosti
- Vedeme žáky k dodržování určených pravidel

VZDĚLÁVACÍ OBLAST
**JAZYK A JAZYKOVÁ
 KOMUNIKACE**

PŘEDMĚT
CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Rozlišuje a přiklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	8.	• Tvarosloví • Procvičování pravopisu • Skladba /základní a rozvíjející větné členy, druhy vět v souvětí, grafická stavba jednoduché věty a souvětí		• Mezipředmětové vztahy: český jazyk a literatura, dějepis, výchova k občanství • Využívání komplexních jazykových rozborů
	8.	• Nauka o slovní zásobě • Tvarosloví • Skladba /několikanásobný větný člen, významové poměry, souřadně spojené věty vedlejší, tvoření vět a souvětí podle vzorce/		• Využívání komplexních jazykových rozborů
	9.	• Stavba slova a pravopis souvisící se stavbou slova • Význam slova /synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy/ • Tvarosloví • Skladba/opakování, čárky ve větě jednoduché a v souvětí/		• Využívání komplexních jazykových rozborů

• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá prvopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití				
---	--	--	--	--

KONVERZACE V ANGLIČTINĚ

Konverzace v angličtině je volitelný předmět. Výuka navazuje na dovednosti a návyky, které žáci získali v hodinách anglického jazyka v předešlých ročnících, dále je rozvíjí a prohlubuje. Výuka vede k osvojení a prohloubení komunikativních dovedností a upevnění a rozšíření slovní zásoby.

Při větším počtu jsou žáci děleni do menších skupin. Hodiny probíhají v kmenové učebně, v jazykové učebně nebo v počítačové učebně.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k systematické práci podle pravidelného schématu.
- Vedeme žáky k pravidelné rekapitulaci nabytých vědomostí a dovedností.
- Vedeme žáky k tomu, aby při plnění úkolů uplatňovali: svou iniciativu, představivost, schopnost spolupracovat s ostatními a smysl pro správné načasování dílčích úkolů.
- Vedeme žáky k tomu, aby se přizpůsobili práci v různém prostředí a s různými spolupracovníky.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k tomu, aby analyzovali a procvičovali nové učivo v kontextu psaného nebo slyšeného textu.
- Vedeme žáky k tomu, rozvíjeli své schopnosti porozumět slyšenému textu poslechem zvukového záznamu rozhovorů rodilých mluvčích.
- Vedeme žáky k tomu, aby si systematicky osvojovali důležité výrazy související s tématem lekce.
- Vedeme žáky k tomu, aby si na základě hodnocení a sebehodnocení kladli další cíle učení tak, aby sami nebo ve spolupráci s ostatními získávali zpětnou vazbu o svém pokroku.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k tomu, aby pracovali na úkolech ve dvojicích nebo ve skupinách a ovlivňovali kvalitu společné práce.
- Přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka.
- V řízené diskusi na dané téma vedeme žáky k tomu, aby přijímali názory jiných, ovládali svoje projevy, zároveň v nich podporujeme sebedůvěru a sebeúctu.
- Při práci dáváme žákům dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohroží příjemnou atmosféru hodiny.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní učení zadáváním domácích úkolů a kontrolním zkoušením.
- Umožňujeme žákům vyjadřovat jejich postoje k dění v jejich okolí.
- Usměrnujeme žáky při hledání a používání materiálů potřebných k plnění úkolů.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby porozuměli instrukcím v anglickém jazyce.
- Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali výsledky své práce se spolužáky, vyhodnocovali je a vyvozovali postup pro svou další práci.
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů.
- Zařazujeme do výuky četbu textů simulujících problémové situace a diskutujeme se žáky o řešení takových situací.

Kompetence komunikativní

- Simulací běžných komunikativních situací vedeme žáky k efektivnímu a logickému vyjadřování.
- Procvičováním „každodenních výrazů“ ve dvojicích vedeme žáky k plynulému projevu v běžné komunikaci.
- Vedeme žáky k tomu, aby v rámci běžných činností sdělovali své názory a postoje.
- Poskytujeme žákům prostor k vyjadřování názoru na problematiku a témata dané lekce.
- Zařazujeme do výuky poslech každodenní situace

VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

PŘEDMĚT KONVERZACE V ANGLIČTINĚ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ROČNÍK	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák při rozhovoru: • Umí se představit • Umí poděkovat • Umí pozdravit, rozloučit se a dokáže někoho představit • Umí se zeptat, jak se někomu daří, a umí na podobné otázky odpovídat • Umí si o něco říci	8. – 9.	Slovní zásoba na témata – Osobní charakteristika – Rodina – Škola – Volný čas, zábava – Denní režim – Záliby a sport – Jídlo a nápoje – Nakupování	Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání – Sebepoznání a sebepojetí – Kreativita Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy –	Mezipředmětové vztahy: • Hudební výchova • Výtvarná výchova • předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět • Dramatická výchova • Matematika

a umí reagovat na žádost někoho jiného • Umí používat čísla a říci, kolik je hodin • Dokáže si říci o věci v obchodě, pomáhá si při tom gesty • Dokáže se ptát na to, kde lidé žijí, koho znají a co mají, a dokáže na takové otázky odpovídat. • Umí lidi zdvořile oslovit • Umí někoho někam pozvat a reagovat na pozvání • Umí se omluvit a přijmout omluvu • Umí se s kamarády domluvit na tom co budou dělat, a kam půjdou a kdy a kde se sejdou • Umí si objednat jídlo nebo pití • Umí říci, co chce, a zeptat se na cenu, například v obchodě nebo na poště • Dokáže se zeptat na základní informace o veřejné dopravě a koupit si jízdenky • S pomocí mapy nebo plánu se dokáže zeptat na cestu nebo poradit někomu jinému • Umí se zeptat na to, co lidé dělají		– Město – Oblečení – Zvířata a domácí mazlíčci – Počasí – Zdraví – Cestování – Prázdniny Komunikační situace – pozdravit, rozloučit se, oslovit někoho – představit sebe i druhé – poděkovat a odpovědět na poděkování – žádost o informaci – popsat osobu – vyjádřit/ zjistit postoj nebo názor – vyjádřit / zjistit pocity – vyjádřit úmysl, žádost, prosbu – pozvání – seznámit se	komunikace – Komunikace – Kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> – Kulturní difference – Multikulturalita	
---	--	---	---	--

v práci nebo ve škole a co ve volném čase, a umí na takové otázky odpovídat • Umí jednoduše vyjádřit, jak se cítí • Dokáže se účastnit krátké konverzace o tom, co jej zajímá • Dokáže vyjádřit souhlas a nesouhlas s jinými lidmi • Umí se ptát na záliby a umí na otázky o zálibách odpovídat • Umí se ptát na to, co lidé dělali, a umí na takové otázky odpovídat • Když něčemu nerozumí, umí člověka, se kterým mluví, velice jednoduše požádat, aby zopakoval, co řekl Žák v samostatném ústním projevu: • Umí říci, kdo je a čím je • Umí popsat, kde žije • Umí mluvit jednoduchými větami o svém domově, své rodině a lidech, které zná • Umí popsat sebe svou rodinu a další lidi • Umí jednoduše popsat místa a předměty				
--	--	--	--	--

• Dokáže mluvit o své škole a o své práci ve škole • Umí vyjádřit, co má a nemá rád/a • Umí popsat, co pravidelně dělá • Umí popsat, co dělal/a v minulosti • Umí popsat, jaké má plány				
---	--	--	--	--

HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Způsoby hodnocení

Klasifikace, slovní hodnocení

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem (výchova k občanství, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní výchova/pracovní činnosti, rodinná výchova, dramatická výchova, sportovní hry) a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
6. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
7. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
8. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

9. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
10. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Výchovná opatření

Pochvaly

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Důtky

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

Stupně hodnocení prospěchu a chování

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - a) 1 - výborný,
 - b) 2 - chvalitebný,
 - c) 3 - dobrý,

- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 – nedostatečný
- f) N - nehodnocen

3. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a)
- d) **nehodnocen(a)**

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Soustavné diagnostické pozorování
- Soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- Analýza výsledků různých činností žáka
- Konzultace s ostatními učiteli
- Konzultace s poradenským centrem, externími spolupracovníky – zvláště u dětí se SVP
- Rozhovor s žákem a jeho zákonnými zástupci
- Různé druhy zkoušek
- Didaktické testy, srovnávací testy interní i externí
- Kontrolní písemné práce, laboratorní práce, praktické činnosti a zkoušky •Žákovské portfolio, sebehodnocení žáka, vzájemné hodnocení

Obecné zásady hodnocení

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém
- Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka
- U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje

Obecná kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje
- individuální pokrok dítěte
- snaha a píle

Úroveň dosažení OVO (očekávaných výstupů)

1 – výborný	ovládá bezpečně	100%-86%
2 – chvalitebný	Ovládá	85%-66%
3 – dobrý	v podstatě ovládá	65%-40%
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami	39%-20%
5 - nedostatečný	Neovládá	19%-00%

Úroveň myšlení- hloubka porozumění, samostatnost

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, rozvíjí téma, samostatný
2 – chvalitebný	celkem dobře chápe souvislosti, ověřuje správnost, vcelku samostatný
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení, s pomocí chápe souvislosti, uvede příklad
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, zopakuje, označí, seřadí
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky, rezignace, nulová snaha

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné a přesné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně a málo výstižně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	neumí se vyjádřit, těžko hledá výrazy

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, práce s chybou

1 – výborný	užívá vědomostí spolehlivě přesně a s jistotou, úplnost, správnost, nechybje
2 – chvalitebný	úkolů se dopouští jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí, rezignace, bezradnost, lhostejnost

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, plní aktivně zadané úkoly
2 – chvalitebný	učí se svědomitě, vcelku aktivní, zadané úkoly většinou plní
3 – dobrý	k učení, k práci a k plnění zadaných úkolů potřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty, zadané úkoly téměř neplní
5 - nedostatečný	pasivní, pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Skupinová práce

1 – výborný	téměř vždy se aktivně podílí na práci skupiny, drží se tématu, navrhuje užitečné nápady a myšlenky, vhodně komunikuje
2 – chvalitebný	často se podílí na práci skupiny, drží se tématu, často navrhuje užitečné nápady a myšlenky, často vhodně komunikuje
3 – dobrý	někdy se aktivně podílí na práci skupiny a někdy se drží tématu, někdy má užitečné nápady a myšlenky, někdy komunikuje bez potíží
4 – dostatečný	zřídka se podílí na práci skupiny, zřídka se drží tématu, ojediněle má užitečné nápady a myšlenky, vhodně komunikuje ojediněle
5 - nedostatečný	nepodílí se na práci skupiny, nedrží se tématu, nemá užitečné nápady a myšlenky, nevhodně komunikuje

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáka je nedílnou součástí procesu hodnocení a je současně považováno za jednu z významných kompetencí. Žáci jsou úměrně ke svému věku postupně vedeni k vlastnímu hodnocení své práce ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje. Využívá se především vlastní zhodnocení práce v hodině, zhodnocení práce za delší časový úsek, hodnocení podílu na práci ve skupině, na projektech apod. Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení učitelem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno. Vyhodnocování žákovských sebehodnocení provádí učitel podle povahy sebehodnocení osobně se žákem nebo společně s celou třídou. Při rozebírání sebehodnocení přihlíží učitel k žakově osobnosti, dodržuje pedagogický takt. Sebehodnocení provádí žák na základě kritérií stanovených k jednotlivým vzdělávacím úkolům a cílům.

Žák při sebehodnocení reflektuje zejména:

- co se naučil, v čem se zdokonalil,

- jak je schopen aplikovat získané znalosti a dovednosti,
- kde jsou příčiny jeho neúspěchu a jaká je cesta k odstranění chyb,
- co by chtěl zlepšit,
- schopnost prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
- přístup k výuce, zájem o předmět.

V sebehodnocení žáka lze uplatnit všechny formy hodnocení:

- slovní hodnocení (posouzení, zdůvodnění, obhajoba, argumentace, zhodnocení, ocenění
- nejlépe technikou volného psaní)
- klasifikace – známky, body, procenta
- zobrazení – symboly, obrázky

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce...
- projektové a skupinové práce
- projektové dny celoškolní
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- vědomostní a dovednostní testy (např. CERMAT,...)

Komisionální a opravné zkoušky

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
5. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
6. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení

prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

7. přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
8. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
9. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
10. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
11. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor

Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:
 - e) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - f) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - g) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.
3. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
4. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
5. Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.
6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
7. Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
8. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.
9. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
10. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování.
11. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

3. Charakteristika klasifikačních stupňů při slovním hodnocení

známka	učivo	úroveň myšlení	Vyjadřování	aplikace, řešení	píle, zájem
1	bezpečně ovládá	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné, přesné vyjadřování	spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí, pracuje svědomitě, samostatně, s jistotou	aktivní zájem
2	ovládá	uvažuje samostatně	celkem výstižně	užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů, malé ne časté chyby	učí se svědomitě
3	v podstatě ovládá	menší samostatnost	nedovede se dost přesně	úkoly řeší za pomoci učitele, s pomocí	v učení a práci

		v myšlení	vyjádřit	odstraňuje své chyby	nepotřebuje větších podnětů
4	ovládá jen částečně, značné mezery ve vědomostech	myšlení nesamostatné	myšlenky vyjadřuje se značnými potížemi	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje pobídky a pomoc
5	neovládá	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele	veškerá pomoc a pobízení jsou neúčinné
N	nehodnocen	žáka není možné hodnotit z některého z povinných předmětů ani v náhradním termínu	-	-	-

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti řádu školy, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s řádem školy. Dopustí se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

